UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

adres: Gołębia 24, 31-007 Kraków

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **historia**

1. Poziom/y studiów: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: historia[1]

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	**Punkty ECTS**	
	liczba	**%**
historia	180	100

Studia drugiego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	**Punkty ECTS**	
	liczba	**%**
historia	122	100

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia

L.p.	**Nazwa dyscypliny**	**Punkty ECTS**	
		liczba	**%**

[1]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Studia drugiego stopnia

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela
☒ TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

☒ nauczyciel przedmiotu: historia, wiedza o społeczeństwie (i pokrewne)[2]
☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych . . . . . .[2]
☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu . . . . . .[2]
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia . . . . . .[2]
☐ nauczyciel psycholog
☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
☐ nauczyciel pedagog specjalny
☐ nauczyciel logopeda
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

[2] Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia pierwszego stopnia

Wiedza	
HIS_K1_W01	Absolwent zna i rozumie różne kierunki badań historycznych.
HIS_K1_W02	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych.
HIS_K1_W03	Absolwent zna i rozumie w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię ziem polskich we wszystkich epokach.
HIS_K1_W04	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok historycznych tak chronologicznie, jak i tematycznie.
HIS_K1_W05	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi.
HIS_K1_W06	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej.
HIS_K1_W07	Absolwent zna i rozumie kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej.
HIS_K1_W08	Absolwent zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.
HIS_K1_W09	Absolwent zna i rozumie dorobek historiografii.
HIS_K1_W10	Absolwent zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich.
HIS_K1_W11	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.
HIS_K1_W12	Absolwent zna i rozumie aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, jak również instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę.
Umiejętności	
HIS_K1_U01	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.
HIS_K1_U02	Absolwent potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.
HIS_K1_U03	Absolwent potrafi stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych pod kierunkiem opiekuna naukowego.
HIS_K1_U04	Absolwent potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka.
HIS_K1_U05	Absolwent potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.
HIS_K1_U06	Absolwent potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki.
HIS_K1_U07	Absolwent potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.

HIS_K1_U08	Absolwent potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej.
HIS_K1_U09	Absolwent potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii.
HIS_K1_U10	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym.
HIS_K1_U11	Absolwent potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.
HIS_K1_U12	Absolwent potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu.
HIS_K1_U13	Absolwent potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii.
Kompetencje społeczne	
HIS_K1_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.
HIS_K1_K02	Absolwent jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów.
HIS_K1_K03	Absolwent jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.
HIS_K1_K04	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.
HIS_K1_K05	Absolwent jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej.
HIS_K1_K06	Absolwent jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.
HIS_K1_K07	Absolwent jest gotów do pracy w zespole.

Studia drugiego stopnia

Wiedza	
HIS_K2_W01	Absolwent zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych.
HIS_K2_W02	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych
HIS_K2_W03	Absolwent zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą.
HIS_K2_W04	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi.
HIS_K2_W05	Absolwent zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii.
HIS_K2_W06	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki.
HIS_K2_W07	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych).

HIS_K2_W08	Absolwent zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.
HIS_K2_W09	Absolwent zna i rozumie, że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.
HIS_K2_W10	Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych.
HIS_K2_W11	Absolwent zna i rozumie metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych.
HIS_K2_W12	Absolwent zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.
Umiejętności	
HIS_K2_U01	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.
HIS_K2_U02	Absolwent potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.
HIS_K2_U03	Absolwent potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii.
HIS_K2_U04	Absolwent potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki.
HIS_K2_U05	Absolwent potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła.
HIS_K2_U06	Absolwent potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik.
HIS_K2_U07	Absolwent potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.
HIS_K2_U08	Absolwent potrafi przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych.
HIS_K2_U09	Absolwent potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii charakterystycznej dla nauk historycznych i pokrewnych.
HIS_K2_U10	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym.
HIS_K2_U11	Absolwent potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności.
HIS_K2_U12	Absolwent potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe.
HIS_K2_U13	Absolwent potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej.
HIS_K2_U14	Absolwent potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii
Kompetencje społeczne	

HIS_K2_K01	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.
HIS_K2_K02	Absolwent jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.
HIS_K2_K03	Absolwent jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.
HIS_K2_K04	Absolwent jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.
HIS_K2_K05	Absolwent jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach.
HIS_K2_K06	Absolwent jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.
HIS_K2_K07	Absolwent jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Janusz Mierzwa	dr hab., prof. UJ/dyrektor Instytutu Historii
Katarzyna Kuras	dr hab., prof. UJ/zastępca dyrektora Instytutu Historii
Tomasz Grabowski	dr/zastępca dyrektora Instytutu Historii ds. studenckich
Aleksandra Arkusz	dr hab./ pełnomocnik dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia w Instytucie Historii UJ
Anna Antosik	mgr/ kierownik Biblioteki Instytutu Historii UJ
Rafał Szmytka	dr/koordynator programu ERASMUS+ w Instytucie Historii UJ
Konrad Wnęk	dr hab., prof. UJ/opiekun pracowni komputerowej
Justyna Zięba	mgr/sekretariat Instytutu Historii

Współpraca:

dr hab. Marta Kurkowska-Budzan, prof. UJ

dr hab. Wiktor Szymborski, prof. UJ

dr hab. Rafał Hryszko, prof. UJ

dr hab. Adam Świątek

dr Adam Górski

dr Andrzej Dudziński

dr Bartosz Kołoczek

dr Dawid Golik

dr Dominik Kadzik

dr Jarema Słowiak

dr Justyna Gałuszka

dr Krzysztof Popek

dr Rafał Niedziela

dr Stanisław Witecki

mgr Katarzyna Boryczka

mgr Marek Wasilewicz

inż. Tomasz Tekieli

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku,poziomu i profilu studiów 4

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny 8

Prezentacja uczelni 10

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim 11

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 11

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 17

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 28

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 33

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 38

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 43

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 47

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 51

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 62

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 65

Część II.Perspektywy rozwoju kierunku studiów 71

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Jagielloński jest najstarszą polską publiczną uczelnią wyższą, należy do najważniejszych i największych uczelni w Polsce. W strukturze uczelni znajduje się 16 wydziałów, w tym 3 wydziały wyodrębnione w Collegium Medicum. Podstawowymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie uczelni jest Statut Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwalony przez Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego w dniu 29 maja 2019 r., a w zakresie prowadzenia studiów – Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (tekst jednolity: Załącznik do uchwały nr 26/IV/2025 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 kwietnia 2025 r.). W roku 2019 Uniwersytet Jagielloński został beneficjentem programu *Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza*. Uniwersytet Jagielloński należy do związku uniwersytetów Una Europa wraz z: Freie Universität Berlin, Alma Mater Studiorum Università di Bologna, University College Dublin, University of Edinburgh, Helsingin yliopisto / Helsingfors Universitet, Universiteit Leiden, KU Leuven, Universidad Complutense de Madrid, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, Universität Zürich.

Tradycje badań historycznych w Uniwersytecie sięgają XV stulecia. Od XIX wieku prowadzone były tu regularne studia w zakresie historii w ramach katedr wchodzących w skład Wydziału Filozoficznego. W 1869 r. powołano pierwszą w dziejach katedrę historii Polski, którą objął jeden z ojców nowoczesnej polskiej historiografii Józef Szujski. Po II wojnie światowej, w 1946 r. w wyniku restrukturyzacji Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydział Filozoficzny został podzielony na dwa Wydziały: Humanistyczny i Matematyczno-Przyrodniczy, a w 1952 r. w toku kolejnej restrukturyzacji utworzono m.in. Wydział Historyczny, rok później – łącząc Wydziały Historyczny i Filozoficzno-Społeczny – w Wydział Filozoficzno-Historyczny. Wydział Historyczny UJ w obecnym kształcie rozpoczął działalność w 1992 r., kiedy dokonano podziału Wydziału Filozoficzno-Historycznego na dwie odrębne jednostki.

24 kwietnia 1970 r., w ramach reformy organizacyjnej Uniwersytetu Jagiellońskiego, powołano na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Instytut Historii. Instytut ten jest największą jednostką organizacyjną Wydziału Historycznego i zalicza się do największych instytutów w skali Uniwersytetu, w jego strukturze znajduje się 7 katedr i zakładów, niektóre z nich zorganizowane są dodatkowo w pracownie.

W Instytucie Historii prowadzone są studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia w zakresie historii. Do 2024 r. prowadzone były na Wydziale Historycznym studia doktoranckie, obecnie istnieje możliwość dalszego kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UJ.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Strategia rozwoju jednostki oraz nauczanie na kierunku historia są zbieżne z misją Uniwersytetu Jagiellońskiego sformułowaną w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2021-2030 (Uchwała nr 71/VI/2021 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego na lata 2021-2030) oraz ze strategią Wydziału Historycznego (https://historyczny.uj.edu.pl/wydzial/strategia). Podstawowymi celami strategicznymi wyznaczonymi przez uczelnię są: prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, w tym badań interdyscyplinarnych i międzydziedzinowych; najwyższej jakości kształcenie oraz przygotowanie do aktywności badawczej i dydaktycznej najbardziej uzdolnionych doktorantów z kraju i zagranicy; tworzenie programów kształcenia i nowych modeli dydaktycznych zorientowanych na interdyscyplinarność i integrację z prowadzeniem badań z wykorzystaniem najlepszych praktyk, innowacji dydaktycznych i wyników badań naukowych; zwiększenie konkurencyjności absolwentów na rynku pracy poprzez współpracę z pracodawcami i z absolwentami UJ; wsparcie procesów umiędzynarodowienia; stworzenie zintegrowanego, paneuropejskiego kampusu uniwersyteckiego w ramach Una Europa; wspomaganie rozwoju zawodowego pracowników, w oparciu o obiektywne kryteria oceny, zindywidualizowane podejście i dywersyfikację ścieżek kariery oraz doskonalenie jakości zarządzania Uniwersytetem. Celami strategicznymi Wydziału są wysoka jakość badań naukowych uzyskiwana dzięki aktywnej i kompetentnej kadrze oraz budowaniu ośrodka badawczego we współpracy z podmiotami krajowymi i międzynarodowymi; wysoka jakość kształcenia, realizowana przez stałe doskonalenie procesu i warunków kształcenia, jak też przez zwiększanie konkurencyjności absolwentów na rynku pracy; silna obecność w środowisku społecznym poprzez współpracę z interesariuszami zewnętrznymi i poszukiwanie nowych from oddziaływania na otoczenie społeczne.

Charakterystyka kierunku

Studia historyczne wpisane są w wielowiekową tradycję Uniwersytetu Jagiellońskiego. W świadomości społecznej idea Uniwersytetu Jagiellońskiego w naturalny sposób łączy się ze studiowaniem historii. Z tego względu istnienie kierunku historia na poziomie licencjatu na uczelni wydaje się oczywiste. Studia drugiego stopnia dają zaś możliwość kontynuacji edukacji na wysokim poziomie dla studentów kończących wcześniej licencjat. Obecnie kierunek historia prowadzony jest jedynie w Instytucie Historii. Studia prowadzone są w trosce o zachowanie doskonałości w badaniach i nauczaniu, w atmosferze tolerancji i swobody oraz kształtują wiedzę historyczną u studentów jako część szerszej wrażliwości humanistycznej. Służyć też mają realizacji ważnych zadań społecznych i kulturowych związanych z upowszechnieniem treści nauczania, ukazując znaczenie dziejów Polski i historii powszechnej. Koncepcja studiów zakłada ścisłą korelację między badaniami naukowymi prowadzonymi przez pracowników a ofertą dydaktyczną.

Koncepcja kształcenia – studia pierwszego stopnia

Kształcąc studentów w Instytucie Historii staramy się nie tylko o stworzenie jak najlepszych warunków nauki i zapewnienia wysokiego poziomu dydaktycznego, ale także o rozszerzanie horyzontów wiedzy studentów i przekonanie ich, że poszukiwaniu prawdy powinno towarzyszyć poszanowanie godności człowieka.

Najważniejszymi celami kształcenia są: dostarczenie szerokiej i uporządkowanej wiedzy z zakresu historii powszechnej i Polski od starożytności po czasy współczesne; dostarczenie fachowej terminologii w zakresie nauk historycznych oraz podstaw w zakresie nauk humanistycznych; rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy historycznej oraz zainteresowań fachowych,

społecznych i kulturalnych, a także umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności w zakresie historii; uświadomienie znaczenia przestrzegania norm etycznych w nauce, a w szczególności w pracy historyka-humanisty. Konstrukcja programu, części wspólnej oraz poszczególnych specjalizacji zakłada także przygotowanie absolwentów do pracy w szkołach, różnorodnych instytucjach edukacyjnych, archiwach oraz do animacji wydarzeń promujących wiedzę historyczną.

Koncepcja kształcenia – studia drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia są skierowane do absolwentów studiów pierwszego stopnia na kierunku historia, jak również do absolwentów innych kierunków studiów, zainteresowanych historią. Z założenia prowadzone mają być w trosce o zachowanie doskonałości w badaniach i nauczaniu, w atmosferze tolerancji i kształtować mają wiedzę historyczną u studentów jako część wrażliwości humanistycznej. Prowadzący zajęcia ściśle łączą swe badania naukowe z dydaktyką. Studia drugiego stopnia mają dać okazję studentom do pogłębiania zainteresowań w ramach epok i problemów zarysowanych na studiach pierwszego stopnia, a ponadto – w przypadku poszczególnych specjalizacji – rozwinąć ich kompetencje do pracy w szkołach (w przypadku zawodu nauczyciela niezbędne jest ukończenie studiów i specjalizacji nauczycielskiej na pierwszym i drugim stopniu), różnorodnych instytucjach edukacyjnych, archiwach, wydawnictwach oraz do animacji wydarzeń promujących wiedzę historyczną. Wśród kluczowych celów kształcenia znajdują się: pogłębienie i poszerzenie wiedzy dotyczącej wybranych przez studenta epok i zagadnień historycznych; poszerzenie fachowej terminologii w zakresie nauk humanistycznych; rozwijanie umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy oraz umiejętności i zachęcanie do stałego kształcenia fachowego; pogłębianie świadomości przestrzegania norm etycznych w nauce w szczególności w pracy historyka – humanisty. Absolwent studiów drugiego stopnia posiada także wiedzę i kwalifikacje umożliwiające mu podjęcie pracy naukowej.

Związek kształcenia z prowadzoną działalnością naukową

Instytut Historii UJ zatrudnia kadrę kompetentnych nauczycieli akademickich, którzy łączą prowadzenie własnych badań naukowych z zajęciami dydaktycznymi dla studentów. Objęcie badaniami naukowymi wszystkich epok historycznych zarówno w zakresie badań nad historią Polski, jak i powszechną świadczy o tym, iż Instytut Historii dysponuje kadrą kompetentną do podjęcia zajęć dydaktycznych z owych epok. Pracownicy zajmują się zawodowo również takimi dziedzinami tej dyscypliny, jak nauki pomocnicze historii, dzieje historiografii, metodologia historii, historia gospodarcza i społeczna, archiwistyka, dziedzictwo historyczne, edycja źródeł historycznych, edukacja historyczna czy antropologia historyczna. Ich stałe zaangażowanie w prace badawcze oraz sukcesy odnoszone na tym polu dają gwarancję, że kształcenie studentów odbywa się na najwyższym poziomie, a treści przekazywane podczas zajęć w pełni odpowiadają najnowszemu stanowi badań. Wyniki badań wpływają na stałe uaktualnianie sylabusów i bibliografii lektur obowiązkowych i uzupełniających. Prowadzenie badań przez pracowników Instytutu nie tylko nad historią polityczną, ale także nad zjawiskami z obszaru kultury, dziejami gospodarczymi i społecznymi jest gwarancją, iż student będzie miał możliwość spojrzenia na zjawiska historyczne w szerokim kontekście. Specjaliści-badacze są w stanie przekazać pogłębioną wiedzę w epokach wybranych przez studentów na drugim stopniu studiów, a także dzielić się ze studentami doświadczeniami naukowo-badawczymi i pełnić rolę promotorów prac magisterskich, gwarantując ich wysoki poziom. Badania, jakie prowadzą pracownicy naukowi Instytutu w obszarach specjalizacyjnych, tj. w ramach historii oświaty i dydaktyki, archiwistyki, dziedzictwa historycznego, edytorstwa źródeł historycznych, a także różnych obszarów antropologii historycznej pozwalają na kształcenie studentów na najwyższym poziomie w ramach istniejących w Instytucie Historii specjalizacji.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego

Celem działań podejmowanych w Instytucie Historii UJ jest nie tylko prowadzenie badań i dydaktyki na najwyższym poziomie, ale i odpowiadanie na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. W najbardziej bezpośredniej formie dotyczy to programu kształcenia, który zakłada wybór przez studentów jednej z trzech specjalizacji na studiach pierwszego stopnia (nauczycielska, archiwistyczna, *Antropologia historyczna*) i jednej z czterech na studiach drugiego stopnia (nauczycielska, *Zarządzanie dokumentacją – archiwistyka*, *Antropologia historyczna* oraz *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł*). Dwie pierwsze są dość ściśle regulowane przepisami w zakresie struktury, a zatem możliwości ich kształtowania są ograniczone. Po ich ukończeniu absolwent uzyskuje uprawnienia do pracy w konkretnym zawodzie. Specjalizacja antropologiczna, najbardziej elastycznie regulowana, jest propozycją wyjątkową na mapie dydaktyki akademickiej w Polsce, a jej absolwenci znajdują zatrudnienie w instytucjach kultury i wydawnictwach. We wszystkich przypadkach naszym celem jest wyposażenie absolwentów studiów w Instytucie Historii UJ w kompetencje, które pozwolą im jak najlepiej poradzić sobie na rynku pracy. Cel ten osiągamy poprzez dostosowanie programu studiów do bieżących wymogów prawa, potrzeb pracodawców, wsłuchując się w ich sugestie, ale dając też studentom możliwości (administracyjne, finansowe, w zakresie know-how) realizacji projektów w ramach zajęć i poza nimi.

Wobec utrzymującego się zainteresowania historią wśród społeczeństwa naszego kraju, kształcenie dobrze przygotowanych kadr nauczycieli oraz animatorów wydarzeń społeczno-historycznych wydaje się uzasadnione nie tylko pod względem społecznym, ale i ekonomicznym. Bardzo korzystnie rozwija się też rynek pracy dla dobrze przygotowanych historyków-archiwistów wobec intensywnego rozwoju archiwów państwowych i zakładowych oraz rosnących wymogów wobec służby zajmującej się archiwami. W szerszym wymiarze, studia historyczne ucząc krytycznego myślenia i analizy tekstów przygotowują do pełnienia zróżnicowanych ról zawodowych, zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi kraju. Studenci, poznając złożoność osadzonych w kontekście historycznym procesów politycznych, społecznych oraz gospodarczych i analizując podstawowe dylematy cywilizacyjne w przeszłości są lepiej przygotowani do objęcia różnorodnych obowiązków w szybko zmieniającym się współczesnym społeczeństwie. Niezwykle istotne jest kształtowanie właściwej postawy etycznej u studentów, szczególnie na gruncie zawodowym. Studia historyczne mają skłaniać do postawy aktywnej w celu zachowania szeroko pojętego dziedzictwa narodowego zarówno w wymiarze państwowym, jak i regionalnym. Istotne jest kształtowanie u studentów gotowości wniesienia wkładu w popularyzację historii. Z jednej strony przygotowanie fachowe winno gwarantować, że dobrze sprawdzą się w roli nauczycieli, archiwistów czy pracowników placówek kultury, a z drugiej szerokie horyzonty humanistyczne powinny pozwolić na pełnienie innych ról w społeczeństwie wymagających szerokich perspektyw.

Sylwetka absolwenta i przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku historia posiada staranne wykształcenie humanistyczne oraz wszechstronną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii powszechnej i historii Polski. Zna podstawy języka łacińskiego oraz posługuje się wybranym językiem nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Dzięki nabytym kompetencjom potrafi analizować zjawiska i procesy historyczne w szerokim kontekście kulturowym i cywilizacyjnym, a także rozumie znaczenie przeszłości dla współczesnych wyzwań społecznych. Po ukończeniu jednej z trzech specjalizacji oferowanych na studiach pierwszego stopnia absolwent posiada wiedzę i umiejętności warsztatowe, które umożliwiają mu samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych. Absolwent specjalizacji archiwistycznej jest przygotowany do pracy w archiwach oraz w organach administracji państwowej i samorządowej. Absolwent specjalizacji nauczycielskiej nabywa wiedzę i umiejętności, które rozwija na studiach drugiego stopnia, gdyż w świetle standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela uprawnienia do pracy w szkole uzyskuje po

ukończeniu specjalizacji na studiach drugiego stopnia. Absolwent specjalizacji *Antropologia historyczna* jest przygotowany do pracy w wydawnictwach i instytucjach kultury. Wszyscy absolwenci są przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku historia lub kierunkach pokrewnych, co umożliwia im dalszy rozwój akademicki i zawodowy.

Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku historia posiada pogłębioną, uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę historyczną w zakresie wybranej przez siebie epoki oraz obszaru tematycznego, zgodnego z przedmiotem badań prowadzonych przez pracowników Instytutu Historii. Dysponuje rozwiniętym aparatem pojęciowym, rozumie złożoność procesów dziejowych i potrafi porównywać dzieje Polski z historią powszechną. Posiada umiejętność pracy ze źródłami historycznymi w języku polskim oraz wybranym nowożytnym lub łacińskim. Zna współczesne nurty historiografii oraz metodologię badań historycznych. Potrafi samodzielnie przygotować tekst naukowy oraz aktywnie uczestniczyć w profesjonalnych debatach historycznych. Rozumie potrzebę ustawicznego rozwijania kompetencji i poszerzania wiedzy. Posługuje się wybranym językiem nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Po ukończeniu jednej z czterech specjalizacji oferowanych na studiach drugiego stopnia absolwent posiada przygotowanie zawodowe. Absolwent specjalizacji nauczycielskiej jest przygotowany do pracy w placówkach oświatowych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym. Absolwent specjalizacji *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł* jest przygotowany do pracy w instytucjach nauki i kultury zajmujących się ochroną i upowszechnianiem dziedzictwa historycznego, badaniami regionalnymi, a także w wydawnictwach i redakcjach czasopism. Absolwent specjalizacji *Antropologia historyczna* jest przygotowany do pracy w instytucjach kultury różnego szczebla, w tym także przy realizacji projektów edukacyjnych i popularyzatorskich. Absolwent specjalizacji *Zarządzanie dokumentacją – archiwistyka* jest przygotowany do pracy w archiwach oraz w administracji państwowej i samorządowej. Wszyscy absolwenci studiów drugiego stopnia są przygotowani do samodzielnego prowadzenia badań naukowych – w tym w ramach projektów grantowych – oraz do kontynuowania kształcenia w szkole doktorskiej.

Potencjalne miejsca zatrudnienia absolwentów ocenianego kierunku mogą stanowić firmy lub instytucje, które współpracują między innymi z Biurem Karier: prowadzą szkolenia, prezentacje, spotkania informacyjne oraz webinaria, zamieszczają na stronie internetowej Biura Karier oferty pracy, praktyk/staży lub wolontariatu a także uczestniczą w organizowanych przez Biuro Targach Pracy.

Jak wynika z badania Monitorowanie Losów Absolwentów prowadzonego przez uczelnię, osoby kończące studia pierwszego stopnia na kierunku historia w 2023 r. znalazły zatrudnienie w branżach: *sztuka i kultura* (50% z N=4), a także – *administracja państwowa* oraz *edukacja i szkolenia* (po 25%). Wśród zawodów pojawiają się między innymi: *specjaliści nauczania i wychowania, pracownicy obsługi biura*, *pracownicy usług ochrony* oraz *pracownicy sił zbrojnych* (po jednej osobie). Wszystkie pracujące osoby znalazły zatrudnienie na terenie województwa małopolskiego.

Absolwentki i absolwenci studiów drugiego stopnia w momencie badania pracowali w branżach: *edukacja i szkolenia* (39% z N=18); *administracja państwowa, finanse i rachunkowość* oraz *sztuka i kultura* (po 11%); *administracja biurowa, HR i rekrutacja, organizacje pozarządowe i wolontariat, pomoc socjalna, przemysł i produkcja* (po niemal 6%). Wśród zawodów pojawiają się między innymi: *pracownicy obsługi biurowej* (4), *nauczyciele szkół ponadpodstawowych* (3), *bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy* (2), a także: *przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy, nauczyciele szkół podstawowych, specjaliści ds. administracji i zarządzania, specjaliści ds. sprzedaży, marketingu i PR, pracownicy ds. statystyczno-finansowych* (po 1). Wszyscy ankietowani w momencie badania pracowali w Polsce, głównie na terenie województw małopolskiego (71% z n=17) oraz podkarpackiego (12%). Na podkreślenie zasługuje ich elastyczność na rynku pracy, znajdują bowiem zatrudnienie w różnych branżach.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

W Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, wypracowano autorski model kształcenia. Łączy on najlepsze tradycje akademickie z nowoczesnymi rozwiązaniami dydaktycznymi, opierając się na następujących założeniach:

1. Przekonanie, że studia pierwszego stopnia powinny dostarczać zróżnicowanej, przekrojowej i pogłębionej wiedzy na temat wszystkich epok i głównych zagadnień historycznych.

2. Uznanie szczególnego znaczenia dwuletnich seminariów prowadzonych na studiach pierwszego i drugiego stopnia – osadzonych w formule relacji mistrz–uczeń – jako kluczowego elementu formowania postaw zawodowych, etycznych i humanistycznej wrażliwości.

3. Przekonanie, że bogata oferta zajęć oraz możliwość ich swobodnego wyboru nie tylko pozwalają studentom rozwijać indywidualne zainteresowania, ale również uczą odpowiedzialności za decyzje podejmowane w toku kształcenia.

4. Dbałość o rozwój tzw. kompetencji miękkich poprzez zajęcia o charakterze warsztatowym, pracę w grupach, projekty oraz praktyki zawodowe – traktowane jako warunek sprawnego funkcjonowania społecznego i skutecznego wejścia na rynek pracy.

5. Dążenie do partnerskiego modelu relacji ze studentami, wyrażające się w stałej współpracy dyrekcji Instytutu z przedstawicielami Samorządu Studentów i Koła Naukowego Historyków Studentów UJ, uwzględnianiu opinii studentów przy wprowadzaniu zmian programowych oraz angażowaniu ich w przedsięwzięcia badawcze i popularyzatorskie.

6. Traktowanie specjalizacji jako istotnego, obowiązkowego i integralnego elementu programu kształcenia, pozwalającego na rozwój konkretnych kompetencji zawodowych i badawczych.

7. Wspieranie przez dyrekcję oraz pracowników Instytutu różnorodnych form aktywności pozaprogramowej studentów – takich jak objazdy naukowe, konferencje czy własne inicjatywy badawcze – w przekonaniu, że samodzielność i zaangażowanie są fundamentem nowoczesnej edukacji uniwersyteckiej.

Kierunkowe efekty uczenia się

Program studiów realizowany na kierunku historia jest zgodny z wytycznymi Polskiej Ramy Kwalifikacji i zakłada realizację zawartych w PRK kierunkowych efektów uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje).

Dla studiów pierwszego stopnia zasadniczymi celami kształcenia są:

1. Dostarczenie szerokiej i uporządkowanej wiedzy z zakresu historii powszechnej i Polski od starożytności po czasy współczesne. Kluczowa jest tu realizacja efektów: K1_W01; K1_W03; K1_W04; K1_W05;

2. Dostarczenie fachowej terminologii w zakresie nauk historycznych oraz jej podstawy w zakresie nauk humanistycznych: K1_W02; K1_W07; K1_08; K1_W11;

3. Przygotowanie absolwentów do pracy w szkołach, różnorodnych instytucjach edukacyjnych, archiwach oraz do animacji wydarzeń promujących wiedzę historyczną: K1_W06; K1_W07; K1_W08; K1_W09; K1_W12; K1_U4; K1_U08; K1_K03; K1_K05;

4. Rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy historycznej oraz szerzej rozwijanie zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych: K1_W07; K1_W08; K1_U01; K1_U03; K1_U04; K1_U06; K1_U07; K1_U12; K1_U13; K1_K07;

5. Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności w zakresie historii: K1_U11; K1_K04;

6. Uświadomienie znaczenia przestrzegania norm etycznych w nauce, a w szczególności w pracy historyka-humanisty: K1_W10; K1_K01; K1_K02; K1_K03.

Dla studiów drugiego stopnia fundamentalną rolę ma realizacja następujących celów:

1. Pogłębienie i poszerzenie wiedzy dotyczącej wybranych przez studenta epok i zagadnień historycznych i metodologii historii. Kluczowa jest tu realizacja efektów: K2_W01; K2_W3; K2_W05;

2. Poszerzenie fachowej terminologii w zakresie nauk humanistycznych: K2_W02;

3. Przygotowanie do pracy badawczej: K2_W06; K2_W07 K2_W08; K2_W09; K2_W_11; K2_U01; K2_U03; K2_U4; K2_U05; K2_U6; K2_U07; K2_U08 K2_U09; K2_U10; K2_U11; K2_U12;

4. Przygotowanie studentów do pracy w szkołach, instytucjach edukacyjnych, archiwach, wydawnictwach oraz do animacji wydarzeń promujących historię: K2_W04; K2_W08; K2_W09; K2_W10; K2_W12; K2_U04; K2_U06; K2_U12; K2_U13; K2_U14; K2_K03; K2_K05; K2_K07;

5. Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności i zachęcanie do stałego kształcenia fachowego: K2_U01; K2_U03; K2_U11; K_K04;

6. Pogłębianie świadomości przestrzegania norm etycznych w nauce w szczególności w pracy historyka-humanisty: K2_K01; K2_K02; K2_K06.

Kształcenie na specjalizacji nauczycielskiej w Instytucie Historii w latach 2019-2025 było w pełni zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zawartymi w ukazujących się w tym okresie rozporządzeniach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	**Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym**
1.	—	—
2.	—	—
…	—	—

Załączniki

1.1 Strategia Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 r.
1.2 Strategia Rozwoju Wydziału Historycznego UJ do roku 2025

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Opis realizacji programu – studia pierwszego stopnia

Na program studiów składają się zajęcia wspólne dla wszystkich studentów oraz zajęcia, które studenci realizują w ramach obligatoryjnej, ale dowolnie wybranej przez siebie przed rozpoczęciem I roku jednej z trzech specjalizacji: nauczycielskiej, archiwistycznej lub Antropologii historycznej. Zgodnie z przyjętymi na UJ procedurami szczegółowy program przygotowywany jest na cały cykl studiów (3-letni na studiach pierwszego stopnia i 2-letni na studiach drugiego stopnia), a modyfikacje programu studiów podczas trwającego cyklu są dopuszczalne wyłącznie w zakresie określonym Rozporządzeniem o studiach - dostosowanie do przepisów i zaleceń PKA. W okresie 2019-2025 plan studiów w swoim zasadniczym kształcie pozostawał niezmienny, wprowadzano jedynie (przede wszystkim przy projektowaniu programu na nowy cykl studiów) niewielkie korekty w odniesieniu do pojedynczych zajęć, pkt. ECTS (zmiany te szerzej zostały przedstawione w opisie Kryterium 10). Informacje zawarte poniżej oraz w załącznikach odnoszą się do programu studiów na cykl studiów rozpoczynający się w roku akademickim 2025/26.

W programie wspólnym studenci na konwersatoriach i wykładach zapoznawani są z kolejnymi (zajęcia sekwencyjne) epokami historycznymi począwszy od historii starożytnej po dzieje najnowsze. Otrzymują przy tym szeroką wiedzę zarówno z historii Polski, jak i powszechnej. Choć poszczególne moduły programu mają charakter obligatoryjny (student musi nabyć wiedzę o wszystkich epokach) i w przypadku konwersatoriów ich treści programowe są stosunkowo zbliżone, to program daje możliwość szerokiego wyboru w ramach modułów epokowych między konkretnymi wykładami (po 2-3 z historii powszechnej i z historii Polski z każdej epoki). Podobnie studenci, zgodnie z zainteresowaniami, mogą dokonać wyboru między licznymi seminariami licencjackimi, które trwają dwa lata, a wybierane są na roku II. Obowiązkowo student uczestniczy w zajęciach z *Warsztatu historyka i przygotowania do pisania prac akademickich*, kursie *Nauk Pomocniczych Historii* (wykład i konwersatorium), wykładów: z archeologii, *Wprowadzenie do socjologii* (I rok), *Ekonomia w dziejach świata* (II rok) oraz w zajęciach językowych: 120 godz. lektoratu języka łacińskiego (I-II rok) i 120 lektoratu języka nowożytnego (II-III rok). Fakultatywnie student może skorzystać z dodatkowego rocznego lektoratu języka łacińskiego (60 godz., III rok) lub starogreckiego (60 godz.). Obligatoryjny charakter mają też zajęcia z wychowania fizycznego (60 godz., I rok) i szkolenia BHK (on-line). W ramach zajęć specjalizacyjnych w celu podniesienia ich efektywności znaczna część ma charakter laboratoryjny, warsztatowy lub realizowana jest metodą projektów. W toku studiów studenci mają także obowiązek zaliczyć wykład z ochrony własności intelektualnej.

Specjalizacja nauczycielska stanowi przemyślany i wielowymiarowy program przygotowania do zawodu nauczyciela historii oraz wiedzy o społeczeństwie (edukacji obywatelskiej) w pełnej zgodności z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia nauczycieli, określonymi przez ministerialne regulacje prawne. Fundamentem tego kształcenia jest nie tylko spełnienie wymogów formalnych, lecz nade wszystko rzeczywiste, wszechstronne i nowoczesne wyposażenie przyszłego pedagoga w kompetencje niezbędne do twórczego, refleksyjnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu. Istotnym elementem kształcenia jest fakt, iż absolwent tej specjalizacji uzyskuje (po ukończeniu jej na obu stopniach studiów) kwalifikacje do nauczania dwóch przedmiotów: historii oraz wiedzy o społeczeństwie (bądź edukacji obywatelskiej, zależnie od etapu edukacyjnego). Takie rozwiązanie nie tylko zwiększa jego atrakcyjność na rynku pracy, lecz przede wszystkim umożliwia integralne ujęcie problematyki historycznej i społecznej, co sprzyja kształtowaniu u uczniów spójnej, interdyscyplinarnej perspektywy poznawczej. Program ten łączy klasyczne elementy dydaktyki historii z najnowszymi osiągnięciami współczesnej pedagogiki, ze szczególnym uwzględnieniem metodyki aktywizującej. Stosowane są innowacyjne formy i środki dydaktyczne, takie jak nauczanie projektowe, narracja historyczna (storytelling), gry edukacyjne – w tym symulacje i gry planszowe – oraz szerokie wykorzystanie narzędzi cyfrowych i technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK). Tak pomyślana

struktura kształcenia umożliwia studentom rozwijanie kreatywności, samodzielności w planowaniu procesu dydaktycznego oraz świadomego posługiwania się środkami dydaktycznymi dostosowanymi do realiów edukacyjnych XXI wieku. Obowiązkowym elementem przygotowania zawodowego przyszłych nauczycieli są zajęcia z modułu psychologiczno-pedagogicznego prowadzone przez Studium Pedagogiczne UJ i realizowane przez studentów od II roku studiów. W toku ostatniej oceny programowej ZO PKA rekomendował uzupełnienie programu studiów pierwszego stopnia o przygotowanie dydaktyczne do nauczania wiedzy o społeczeństwie. Zajęcia z dydaktyki WOS w szkole podstawowej zostały wprowadzone (wraz z praktyką) do programu studiów pierwszego stopnia w roku 2019/20. W programach studiów zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia znajdują się także inne zajęcia, poszerzające przygotowanie studentów do nauczania WOS i przedmiotów pokrewnych. Na pierwszym stopniu: *Historia myśli politycznej, Podstawy wiedzy o państwie i prawie, Współczesne stosunki międzynarodowe, Współczesne systemy polityczne, System polityczny RP, Podstawowe pojęcia i problemy społeczno-ekonomiczne*; na drugim: *Media i ich społeczna rola; Pragmatyka zawodowa nauczycieli historii i WOS; Dydaktyka z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej, Dydaktyka WOS w szkołach licealnych – zakres rozszerzony*.

Podstawowym celem specjalizacji archiwistycznej jest zapoznanie studenta ze specyfiką pracy w różnych typach archiwów i przygotowanie do podjęcia pracy w takich jednostkach. Studenci uzyskują wiedzę o terminologii stosowanej w pracy archiwalnej, o metodyce pracy archiwalnej w aspekcie przygotowania dokumentacji do przechowywania. Poznają dokumenty stworzone w formie tradycyjnej, jak i dokumenty elektroniczne. Ważnym aspektem specjalizacji są zajęcia z paleografii oraz neografii. Studenci pozyskują także podstawową wiedzę dotyczącą zagadnień prawnych istotnych w archiwistyce oraz w kwestii funkcjonowania archiwum zakładowego. Zajęcia warsztatowe dają możliwość poznania zasad tworzenia projektów, zwłaszcza w aspekcie rozmaitych prac archiwalnych. Studenci zapoznają się na nich z przykładowymi projektami badawczymi, ze sposobem ich konstruowania, strukturą, możliwościami ubiegania się o granty.

Formuła zajęć na specjalizacji antropologicznej jest ukierunkowana na projektowy tryb pracy indywidualnej i zespołowej studentów oraz na różne formy narracji o przeszłości, wychodzące poza dyskurs akademicki. W ten sposób studenci ją realizujący zdobywają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przydatne w różnych dziedzinach obecności historii w sferze publicznej. Zajęcia przyjmują perspektywę problemową, nie zawężoną do jednej epoki w dziejach. Program antropologii historycznej odpowiada na coraz powszechniejszy wymóg interdyscyplinarności w humanistyce – stąd wykłady wprowadzające studentów w terminologię i problematykę antropologii kulturowej, socjologii, filozofii czy kulturowych badań literaturoznawczych.

Studia trwają 6 semestrów. Aby je ukończyć student musi zrealizować przypisane efekty uczenia się, zgromadzić 180 pkt. ECTS, uzyskać przewidziane programem zaliczenia i zdać egzaminy oraz przygotować pracę dyplomową i złożyć egzamin dyplomowy. Program wspólny obejmuje łącznie 1275 godzin dydaktycznych, poszczególne specjalizacje po 630 godzin. Studenci pierwszego stopnia uzyskują w ramach kursów obligatoryjnych wspólnego programu 77 punktów ECTS oraz 47 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne, w ramach ścieżek specjalizacyjnych uzyskują: *Antropologia historyczna* 49 punktów ECTS za zajęcia obligatoryjne i 7 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne; archiwistyczna 50 punktów ECTS za zajęcia obligatoryjne i 6 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne; nauczycielska 56 punktów ECTS za zajęcia obligatoryjne, 0 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne. Punkty za zajęcia przypisane do nauk społecznych uzyskują (5 ECTS) w ramach realizacji kursów: *Wprowadzenie do socjologii* i *Ekonomia w dziejach świata*. Kształcenie w zakresie nauki języka nowożytnego odbywa się w semestrach 3-6, ma wymiar 120 godz. i studenci uzyskują 7 pkt. ECTS.

Opis realizacji programu – studia drugiego stopnia

Na program studiów składają się zajęcia wspólne dla wszystkich studentów oraz zajęcia, które studenci realizują w ramach wybranej przez siebie jednej z czterech specjalizacji: nauczycielskiej, *Dziedzictwo*

historyczne i edytorstwo źródeł, *Zarządzanie dokumentacją – archiwistyka* oraz *Antropologia historycznej*.

Program wspólny ma na celu pogłębienie wiedzy historycznej studenta w epoce, która go szczególnie interesuje, dlatego mimo swego fakultatywnego charakteru (co do realizowanych modułów) pozostawia bardzo szerokie możliwości wyboru. Dobór zajęć w większym zakresie niż na poziomie studiów pierwszego stopnia sprzyja przygotowaniu do badań i pogłębia realizację efektów z zakresu wiedzy. Student na I roku wybiera jedno dwuletnie seminarium (z ponad 20 oferowanych przez Instytut) zorientowane tematycznie, które kończy napisaniem pracy magisterskiej. Podczas studiów student wybiera też dwa bloki tematyczne (każdy składający się z 4 konwersatoriów lub wykładów - 120 godz.), jeden ze zblokowanych wykładów z wybranej epoki (60 godz. + 60 godz.), jedno konwersatorium ze źródłoznawstwa z wybranej epoki, jedne z proponowanych w programie wykładów monograficznych oraz zajęcia z metodologii (zazwyczaj do wyboru zajęcia z teorii historii lub metodologii historii i historii historiografii – wykład i konwersatorium; w roku 2025/26 ze względu na urlop prowadzącego otwarty zostanie tylko jeden wykład). Obligatoryjne są zajęcia z *Demografii* (konwersatorium i projekt) i *Metod kwantytatywnych w naukach społecznych*. Program kładzie duży nacisk na przygotowanie studenta w zakresie języka nowożytnego. Służy temu 60 godz. lektoratu języka nowożytnego kończącego się egzaminem co najmniej na poziomie B2+, translatorium (30 godz.) oraz wybrany wykład w języku obcym (30 godz.). Ponadto studenci mogą uczęszczać na dodatkowe zajęcia z języka łacińskiego i starogreckiego.

Integralną częścią programu studiów są specjalizacje. W ich programie kładzie się nacisk na realizację efektów z zakresu umiejętności i kompetencji. Dla podniesienia efektywności znaczna część zajęć ma charakter laboratoryjny, warsztatowy lub realizowana jest metodą projektów. W przypadku specjalizacji *Antropologia historyczna* interesującym przykładem są zajęcia *Projekt książka*, podczas których student nabywa umiejętności niezbędnych do pracy w redakcji. Zajęcia realizowane w ramach tej specjalizacji, podobnie jak na pierwszym stopniu, wprowadzają studentów w rozwijające się w Polsce subdyscypliny historyczne, np. historię społeczno-kulturową, studia nad pamięcią zbiorową, historię mówioną, historię codzienności i prywatności.

Specjalizacja *Zarzadzanie dokumentacją i archiwistyka* ma na celu przygotowanie studentów do pracy w dowolnej instytucji jako specjalisty od odbiegu dokumentacji zarówno na stanowiskach urzędowych, kancelaryjnych, jak i archiwalnych. W przeciwieństwie do specjalizacji archiwistycznej na studiach pierwszego stopnia, gdzie nacisk kładziony jest na opracowywanie dokumentacji trafiającej do archiwum, w programie specjalizacji na drugim stopniu studiów ciężar jest kładziony głownie na kształtowanie prawidłowego obiegu dokumentacji i jej archiwizowania. Z uwagi na trwający proces cyfryzacji państwa wprowadzono do modułu zajęcia z zakresu pracy z komputerami (*Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją, Komputerowe bazy danych w archiwistyce, Zintegrowany System Informacji Archiwalnej*). Umiejętności kształtowania i kontrolowania prawidłowego obiegu dokumentacji oraz jego przechowywania i udostępniania są poświęcone zajęcia *Metodyka pracy archiwalnej i zarządzania dokumentacją* oraz *Organizacja pracy biurowej i archiwum zakładowego*. W ramach zajęć *Zbiory specjalne* studenci zapoznają się z różnymi typami materiałów archiwalnych. Studenci są uczeni umiejętności radzenia sobie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami prawnymi dla obiegu dokumentacji oraz współczesnymi wyzwaniami w zakresie ich archiwizowania.

W przypadku specjalizacji nauczycielskiej rozwijane i uzupełniane są kompetencje nabyte przez jej absolwentów w toku studiów pierwszego stopnia, z naciskiem na zdobycie kompetencji do pracy w szkole średniej. Jej charakterystyczne cechy zostały wskazane wyżej w opisie studiów pierwszego stopnia. Program kładzie również silny nacisk na przygotowanie studentów do aktywnego współtworzenia życia szkolnego poprzez animowanie działalności pozalekcyjnej – prowadzenie kół zainteresowań, debat oksfordzkich, projektów badawczych, jak również samodzielne tworzenie autorskich materiałów dydaktycznych i scenariuszy zajęć. Nadrzędnym celem tego podejścia jest kształcenie nauczycieli, którzy będą w stanie rozwijać u swoich uczniów nie tylko wiedzę historyczną, ale także umiejętność krytycznego i niezależnego myślenia, kompetencje obywatelskie, wrażliwość

kulturową i zdolność do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym. W efekcie absolwent tej specjalizacji opuszcza mury Uniwersytetu nie tylko jako nauczyciel spełniający formalne wymogi zawodowe, lecz jako pedagog nowoczesny – twórczy, kompetentny, samodzielny w działaniu, przygotowany do pracy w zmieniającym się i wielowymiarowym środowisku edukacyjnym, a zarazem świadomy wagi swojej roli w procesie kształtowania młodego człowieka, jego tożsamości historycznej oraz dojrzałości obywatelskiej.

Specjalizacja *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł* ma za zadanie przygotować studentów do pracy w instytucjach nauki i kultury zajmujących się ochroną i propagowaniem dziedzictwa historycznego, badaniami regionalnymi oraz w wydawnictwach i redakcjach czasopism. Znaczna część poszczególnych kursów ma charakter warsztatów terenowych, realizowanych w najważniejszych obiektach sakralnych i świeckich oraz muzeach, archiwach i bibliotekach Krakowa. Część zajęć, jak np. trzy kursy poświęcone edytorstwu źródeł z rożnych epok czy *Komputerowe przygotowanie tekstu do druku*, kształcą kompetencje do pracy przy edycji źródeł historycznych.

Studia trwają 4 semestry. Aby je ukończyć student musi zrealizować przypisane efekty uczenia się, zgromadzić 122 pkt. ECTS, uzyskać przewidziane programem zaliczenia i zdać egzaminy oraz przygotować pracę dyplomową i złożyć egzamin dyplomowy. Program wspólny obejmuje łącznie 795 godzin dydaktycznych, poszczególne specjalizacje po 405 godzin. Studenci drugiego stopnia uzyskują w ramach kursów obligatoryjnych wspólnego programu 5 punktów ECTS oraz 75 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne, w ramach ścieżek specjalizacyjnych uzyskują: *Antropologia historyczna* 12 punktów ECTS za zajęcia obligatoryjne i 30 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne; *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł*, *Zarządzanie dokumentacją – archiwistyka*, nauczycielska: 42 punkty ECTS za zajęcia obligatoryjne, 0 punktów ECTS za zajęcia fakultatywne. Punkty za zajęcia przypisane do nauk społecznych uzyskują (5 ECTS) w ramach realizacji kursów: *Metody kwantytatywne w naukach społecznych, Demografia* i *Projekt z demografii*. Kształcenie w zakresie nauki języka nowożytnego odbywa się w semestrach 1-2, ma wymiar 60 godz., a studenci uzyskują 4 pkt. ECTS.

Dobór metod kształcenia

Zajęcia w Instytucie Historii UJ odbywają się zasadniczo w formule stacjonarnej (wyjątek stanowi kurs *Prawo oświatowe*, w całości realizowany metodą e-learningu). Program studiów oferuje różnorodne formy zajęć. Należą do nich wykłady, konwersatoria, seminaria, laboratoria, lektoraty, translatoria, projekty realizowane we współpracy z instytucjami kultury oraz praktyki w szkołach i archiwach. Do każdej formy zajęć dobierane są adekwatne metody nauczania. Wykłady są na ogół połączone z prezentacjami multimedialnymi. Konwersatoria odbywają się w formie dyskusji ze studentami, analizy tekstów źródłowych i wyjaśniania określonych problemów. Seminaria dają możliwość pracy pod opieką specjalisty. W przypadku laboratoriów, lektoratów, translatoriów, praktyk i projektów stosowane są metody bardziej szczególne, takie jak rozwiązywanie zadań, burza mózgów, analiza przypadków, zespołowe tłumaczenie tekstu albo metody e-learningowe. Wszystko to ma prowadzić do osiągnięcia wyznaczonych efektów uczenia się przypisanych do każdych zajęć. Wyposażenie sal pozwala pracownikom na używanie sprzętu multimedialnego podczas zajęć. W programach specjalizacji są też liczne zajęcia wymagające przeprowadzenia ich w istniejącej w Instytucie pracowni komputerowej.

Sprawdzanie, w jaki sposób studenci przyswoili sobie wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne określone dla każdych zajęć, odbywa się na bieżąco już w trakcie semestru. Przygotowując się do egzaminu, uczestnicząc w dyskusjach, pisząc kolokwia, pracując nad przygotowaniem pracy licencjackiej czy magisterskiej, student ma stały kontakt z prowadzącym i jest na bieżąco monitorowany i oceniany. Ostateczną formą weryfikacji są egzaminy i zaliczenia, a w przypadku seminarium – przygotowanie pracy dyplomowej. Wynik egzaminu czy zaliczenia, a także jakość rozprawy licencjackiej czy magisterskiej pozwalają ocenić, czy studenci znają i rozumieją fachową

terminologię i najważniejsze procesy historyczne, czy potrafią przyswajać i prezentować zdobyte podczas zajęć informacje oraz czy na przykład umieją przestrzegać norm etycznych w pracy historyka.

Wykorzystywanie metod i technik kształcenia na odległość

Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na UJ odbywają się zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 6 Rektora UJ z dnia 30 stycznia 2025 roku, które określa standardy organizacyjne i technologiczne prowadzenia zajęć e-learningowych.

Na Uniwersytecie Jagiellońskim dostępne są m.in. platformy e-learningowe oparte o technologię Moodle pozwalające na prowadzenie kursów w ramach kierunków studiów, jak również realizację kursów dodatkowych zarówno dla studentów, jak i pracowników, a także z przeznaczeniem dla szerokiego grona odbiorców w postaci edukacyjnych materiałów otwartych. Platformy mają analogiczne funkcjonalności. Różnice pomiędzy nimi dotyczą obszaru zastosowania oraz docelowej grupy użytkowników. Podstawową platformą e-learningową UJ do prowadzenia dydaktyki jest Pegaz, który jest zintegrowany z systemem USOSweb oraz Office365 i automatycznie generuje kursy dla wszystkich zajęć realizowanych w ramach studiów. Pozostałe to: Pegaz-Egzaminy (wspomaga proces weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się), Krakus (dedykowany kursom realizowanym w ramach projektów edukacyjnych dla określonych grup odbiorców), Open (udostępnia edukacyjne materiały otwarte, dostępne także dla osób spoza uczelni), Jaszczur (platforma szkoleniowa dla pracowników UJ, np. obsługa e-platform, tworzenie treści online). W całości, infrastruktura Moodle-owa umożliwia realizację szerokiego zakresu działań dydaktycznych, od regularnych zajęć po kursy otwarte. Najważniejszą platformą do realizacji zajęć w czasie rzeczywistym jest MS Teams. Istnieje silne wsparcie instytucjonalne dla e-learningu, co zapewnia jakość i ciągłość nauczania.

Rozwój technik kształcenia na odległość związany jest z pandemią Covid-19. W latach 2020-2022 były realizowane wewnętrzne szkolenia dla pracowników Instytutu Historii dotyczące obsługi platform Pegaz i MS Teams, realizacji kursów online, projektowania testów i egzaminów oraz ich przeprowadzania z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (m.in. platform zdalnego nauczania). Równolegle przygotowywano instrukcje, ułatwiające działania dydaktyczne na wspomnianych platformach. Szkolenia i instrukcje przygotowywała dr Justyna Gałuszka, pracownik Instytutu. Zadbano także o doposażenie pomieszczeń poszczególnych zakładów, tak aby można było prowadzić zajęcia w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem platform MS Teams bądź Zoom. W rezultacie w roku 2020-2021 zaplanowane programem zajęcia zostały wykonane w niemal 100% z wykorzystaniem aplikacji MS Teams, w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem i w godzinach przewidzianych tygodniowym harmonogramem.

W związku z zakończeniem pandemii wirusa Covid-19 nie ma już konieczności odbywania ich w trybie zdalnym. Wciąż istnieje taka możliwość (za pomocą platformy Pegaz albo MS Teams), ale wymaga akceptacji ze strony władz Instytutu. Przypadki nauczania w trybie zdalnym należą jednak obecnie do rzadkości. Niemniej, doświadczenia zdobyte w okresie pandemii pozwalają w wyjątkowych sytuacjach – np. w przypadku nieobecności prowadzącego zajęcia ze względu na wyjazd służbowy, przypadki losowe itp. – na realizację zajęć odwołanych w pierwotnym terminie (przy rozbudowanym programie studiów i zasadzie możliwie szerokiego wyboru zajęć przez studentów, znalezienie terminu odpowiadającego wszystkim studentom danej grupy zajęciowej nie zawsze jest możliwe w formie stacjonarnej). Ponadto wielu pracowników Instytutu wspiera tradycyjne kształcenie metodami z zakresu szeroko rozumianego nauczania zdalnego. Poczta systemu USOSweb (e-mail) oraz aplikacja MS Teams ułatwiają komunikację z grupami zajęciowymi lub z pojedynczymi studentami.

Pracownicy Instytutu aktywnie włączyli się także w przygotowanie zewnętrznych kursów otwartych w ramach *Copernicus College*: kurs *Metodologia historii* (copernicuscollege.pl+1)**,** prowadzony przez prof. dr hab. Krzysztofa Zamorskiego, adresowany jest studentów i pasjonatów historii, stawia pytania o definicję historii, fakt historyczny, obiektywność, rolę mitów, metafor, paradygmatów i składników

historyczności. Stanowi wartościowe uzupełnienie dla Instytutu Historii jako przykład modelowego kursu metodologii historii otwartego dla szerokiego odbiorcy. Dr hab. Katarzyna Kuras, prof. UJ oraz dr Kamil Ruszała biorą udział w projekcie *Dziedzictwo kulturowe: fenomen, badania, wyzwania***,** realizowanym przez *Critical Heritage Studies Hub* (copernicuscollege.pl.), w ramach strategicznych działań UJ i poruszającym tematy takie, jak koncepcja dziedzictwa, jego znaczenie kulturowe, zarządzanie, edukacja, turystyka, partycypacja oraz tzw. kłopotliwe dziedzictwo (np. II wojna światowa), a także nowe perspektywy interpretacyjne. Otwarte kursy *Copernicus College* pokazują, że działania e-learningowe UJ sięgają poza standardowe zajęcia akademickie i służą również promocji historii w społeczeństwie. Bezpłatne kursy dostępne online sprzyjają popularyzacji wiedzy historycznej i budowaniu wizerunku Instytutu, jako jednostki zaangażowanej w edukację publiczną. Z doświadczeń realizacji takich kursów można czerpać inspirację przy tworzeniu hybrydowych lub otwartych modułów dla studentów historii.

Dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Zgodnie z przepisami Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (tekst jednolity: Załącznik do uchwały nr 26/IV/2025 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 kwietnia 2025 roku w sprawie: zmiany Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały nr 25/IV/2019 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie: Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich) studenci uczelni mają możliwość skorzystania z Indywidualnego Programu Studiów lub Indywidualnej Organizacji Studiów.

Indywidualny Program Studiów (IPS) polega na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych oraz przyznaniu indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego. Modyfikacja programu studiów musi zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów. Wniosek o przyznanie Indywidualnego Programu Studiów student zobowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym chce skorzystać z IPS. W wyjątkowych przypadkach wniosek można złożyć w trakcie roku akademickiego. Indywidualna Organizacja Studiów może zostać przyznana przez na wniosek studenta, którego sytuacja nie pozwala na uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie ich zgodnie z programem studiów. Szczegółowe warunki oraz dopuszczalne modyfikacje form zaliczania zajęć znajdują się w Regulaminie Studiów (§ 24-26). Prowadzący starają się być otwarci i dobrać odpowiednie formy realizacji i zaliczania zajęć, o ile ich modyfikacja jest możliwa bez szkody dla zakładanych efektów uczenia się.

Studenci z niepełnosprawnościami oraz szczególnymi potrzebami, na podstawie regulacji zawartych w Zarządzeniu nr 13 Rektora UJ z dnia 8 lutego 2024 roku w sprawie: racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej, mają możliwość skorzystania z różnych form wsparcia w ramach racjonalnych usprawnień procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb. O racjonalne usprawnienia mogą się ubiegać studenci, którzy ze względu na trudności zdrowotne, psychofizyczne lub funkcjonowanie, potrzebują dodatkowego wsparcia. Wniosek składany jest do Centrum Dostępności UJ (CD UJ) wraz z dokumentacją. Specjalista CD UJ analizuje sytuację i przygotowuje opinię, a decyzję o przyznaniu usprawnień podejmuje dziekan. Po decyzji CD UJ opracowuje szczegółowe zalecenia dla jednostki dydaktycznej (zob. także informacje zawarte w Kryterium 8). Katalog przykładowych racjonalnych usprawnień, opracowany przez CD UJ, znajduje się pod adresem https://cd.uj.edu.pl/dla-studentow/katalog-przykladowych-racjonalnych-usprawnien.

Przy pomocy osób z CD UJ prowadzący zajęcia starają się dostosować proces kształcenia do indywidualnych, niekiedy bardzo specyficznych potrzeb. W Instytucie został powołany koordynator

pracy z osobami z niepełnosprawnościami, który wspiera studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; funkcję tę pełni dr hab. Wiktor Szymborski, prof. UJ (jego raport zob. Załącznik 3.8.2). W latach 2019-2025 wśród studentów nie było osób z niepełnosprawnością ruchową, studiowały natomiast osoby niewidome oraz z dysfunkcją słuchową. Z roku na rok rośnie natomiast liczba osób z innymi problemami i o szczególnych potrzebach; niestety nie wszystkie zgłaszają się do CD UJ w celu ustalenia adaptacji. Jest to wyzwanie, z którym Uniwersytet będzie musiał się mierzyć w kolejnych latach, szczególnie w obliczu problemów, z jakimi mierzą się szkoły podstawowe i średnie.

Harmonogram realizacji zajęć

Harmonogram studiów jest opracowywany w czerwcu/lipcu i wpisywany do systemu USOS najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego. Przygotowywany jest od razu na cały rok, co jest korzystne przede wszystkim dla studentów dwukierunkowych oraz pracujących. Łącznie w ramach programów dla studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia w Instytucie Historii rocznie prowadzonych jest ponad 400 różnych grup zajęciowych. Zgodnie z Zarządzeniem nr 24 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 marca 2025 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2025/2026 zajęcia odbywają się w godzinach 8.00-20.00. Pomiędzy zajęciami zaplanowane są 15 min przerwy. Ze względu na strukturę programu studiów, pozwalającą studentom na możliwie szeroki wybór zajęć i grup zajęciowych, *de facto* w dużej mierze to studenci kształtują swój harmonogram zajęć. Przygotowując harmonogram zajęć na kolejny rok akademicki staramy się, aby – przy uwzględnieniu terminarza nauczycieli akademickich oraz dostępności i wielkości sal dydaktycznych – umożliwić studentom realny wybór pomiędzy zajęciami. Dodatkowo, w przypadku niektórych zajęć, studenci mają możliwość wyboru grupy w I lub II semestrze. Standardowy czas zajęć to 1,5 godz. (2 godziny dydaktyczne), wyjątek stanowią zajęcia z lektoratu łaciny, które odbywają się dwa razy w tygodniu w wymiarze zajęć po 45 min.

Liczebność grup studenckich

Zgodnie z regulacjami wewnątrzuczelnianymi w zakresie liczebności grup (Uchwała nr 27/IX/2006 Senatu UJ z dnia 27 września 2006 roku w sprawie: liczebności grup studenckich, zmieniona uchwałą nr 11/III/2008 Senatu UJ z dnia 26 marca 2008 roku) minimalna liczba osób zapisanych na dane zajęcia powinna wynosić: w przypadku wykładów i konwersatoriów – 15; seminariów – 8. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach decyzje o liczebności grup podejmuje dziekan. Weryfikacja liczebności grup zajęciowych prowadzonych w Instytucie Historii następuje możliwie jak najszybciej (w pierwszym/drugim tygodniu października; zapisy na zajęcia zazwyczaj rozpoczynają się w ostatnich dniach września). Staramy się tak ustalać limity miejsc na poszczególnych kursach, aby nie tylko uwzględnić pojemność sal dydaktycznych, ale i zminimalizować ryzyko likwidacji dużej liczby kursów, co prowadziłoby do zubożenia oferty programowej. Pozwala to także – w trosce o efektywność pracy – nie tworzyć zbyt dużych liczebnie grup konwersatoryjnych. Dzięki takim rozwiązaniom ewentualna likwidacja grup zajęciowych dotyczy niemal wyłącznie kursów, z których oferowanych jest więcej niż jedna grupa. W przypadku zajęć odbywających się w pracowni komputerowej co do zasady odbywają się one – ze względu na liczbę stanowisk komputerowych – w grupach maksymalnie 12-osobowych. W odniesieniu do specjalizacji stosowane są te same zasady, co przedstawione powyżej, przy czym – dla podniesienia efektywności kształcenia – znaczna część zajęć ma charakter konwersatoryjny.

Praktyki na studiach pierwszego stopnia

Kluczowe znaczenie dla specjalizacji mają praktyki. Praktyka na specjalizacji *Antropologia historyczna* jest odbywana w celu przekazania studentom konkretnych umiejętności związanych z działaniem instytucji kultury, prowadzeniem projektów edukacyjnych oraz podejmowaniem aktywności w zakresie obecności historii w przestrzeni publicznej. Studenci odbywają praktyki w placówkach

muzealnych, w bibliotekach, instytucjach kultury o charakterze lokalnym, instytucjach edukacyjnych, wydawnictwach i organizacjach pozarządowych. Praktyka odbywana jest na III roku w wymiarze 90 godz. (5 ECTS).

Praktyki specjalizacji nauczycielskiej (150 godz., 7 ECTS) przygotowują do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela. Praktyki te – prowadzone pod merytorycznym nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów (zob. poniżej: Dobór instytucji, w których odbywają się praktyki) – mają na celu nie tylko zapoznanie studentów z realiami pracy dydaktycznej, lecz również kształtowanie kluczowych kompetencji miękkich, takich jak umiejętność efektywnej komunikacji, organizacji pracy w zróżnicowanym środowisku klasowym czy nawiązywania relacji z uczniami i współpracy z gronem pedagogicznym. Zajęcia warsztatowe oraz hospitacyjne konstruowane są w taki sposób, by sprzyjać rozwojowi postawy refleksyjnego praktyka, nauczyciela zdolnego do ewaluacji własnych działań i dostosowywania metod nauczania do potrzeb uczniów. Student odbywa praktyki dwóch typów w szkole podstawowej: praktykę śródroczną (30 godz. II rok, 2 ECTS) i praktykę ciągłą (III rok, z nauczania historii w szkole podstawowej – 30 godz., 3 ECTS – oraz z nauczania WOS w szkole podstawowej – 30 godz., 2 ECTS). Praktyki śródroczne, odbywane w trakcie roku akademickiego równolegle z zajęciami dydaktycznymi, obejmują przede wszystkim: obserwację lekcji i innych form pracy szkoły, prowadzenie jednostek lekcyjnych zgodnie z ustalonym harmonogramem, udział w radach pedagogicznych, zebraniach zespołów nauczycielskich, konsultacjach oraz działaniach wychowawczych. Praktyka ciągła, realizowana w sposób intensywny w trybie codziennym, zwykle pod koniec toku studiów, koncentruje się na samodzielnym prowadzeniu zajęć dydaktycznych, przygotowywaniu autorskich scenariuszy lekcji, konstruowaniu materiałów edukacyjnych oraz uczestnictwie w szeroko pojętym życiu społeczno-organizacyjnym szkoły.

Praktyki specjalizacji archiwistycznej odbywane są w archiwum państwowym, zakładowym lub innym uzgodnionym z opiekunem praktyk. Wymiar praktyki wynosi łącznie 165 godzin (80 godz. na II roku, 5 ECTS; 85 godz. na III roku, 6 ECTS) zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2005 roku w sprawie określania rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i płacową pracodawców*. W ramach praktyki I stopnia zapoznają się z organizacją danego archiwum, poznają jego regulamin, przechodzą szkolenie BHP i podnoszą kwalifikacje praktyczne m.in. w zakresie kontroli spisów zdawczo-odbiorczych, porządkowania dokumentacji wewnątrz teczek (paginacja, usuwanie elementów metalowych, nadanie układu rzeczowo-chronologicznego), współpracują przy wykonywaniu kwerend itp., co określa ramowy program praktyk. Wskazane jest by podczas praktyki student został na I stopniu wdrożony do pracy w archiwum, przeszedł on-boarding, a na II stopniu otrzymał możliwość samodzielnego wykonywania powierzonych zadań. Jego praca jest kontrolowana przez osobę wyznaczoną na opiekuna praktyki w danej instytucji, a następnie oceniana opisowo w zaświadczeniu o ukończeniu praktyki. W ramach praktyki II stopnia studenci mogą realizować bardziej samodzielne zadania np. porządkowanie dokumentacji w oparciu o Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt, przygotowanie dokumentacji do przekazania z archiwum zakładowego do archiwum państwowego, wartościowanie dokumentacji, kontrola dokumentacji przygotowanej do brakowania itp.

Praktyki na studiach drugiego stopnia

Praktyki na specjalizacji *Antropologia historyczna* studenci odbywają w różnych instytucjach kultury (II rok, 60 godz., 3 ECTS). Jej celem jest zdobycie przez studentów wiedzy oraz praktycznych umiejętności związanych z działaniem instytucji kultury, prowadzeniem projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz aktywnością związaną z propagowaniem dziedzictwa narodowego.

Praktyki specjalizacji nauczycielskiej przygotowują do realizacji zadań wynikających z roli nauczyciela. Ich wymiar i przebieg są zgodne ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra

Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Student odbywa praktyki w szkole średniej z nauczania historii i WOS (oraz pokrewnych – w tym przypadku w ostatnich latach władze państwowe wprowadzały i wprowadzają szereg zmian). Są to praktyki śródroczne (II rok, po 30 godz., 2x3 ECTS) i praktyki ciągłe (I oraz II rok, po 30 godz., 2x3 ECTS) oraz praktykę śródroczną w dziale edukacyjnym muzeum lub innej placówce prowadzącej edukację pozaszkolną (II rok 30 godz., 2 ECTS). Podobnie jak w przypadku praktyk realizowanych na studiach pierwszego stopnia, zasadniczym celem praktyk na studiach drugiego stopnia jest wyposażenie przyszłego nauczyciela w kompetencje nieodzowne dla samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu. Student ma możliwość zastosowania w działaniu wiedzy zdobytej w toku zajęć z dydaktyki historii, pedagogiki, psychologii, dydaktyki ogólnej oraz przedmiotowej. Praktyki stwarzają warunki do doskonalenia umiejętności planowania i realizacji procesu dydaktycznego w oparciu o cele kształcenia i wymagania podstawy programowej; stosowania nowoczesnych metod i form nauczania, w tym technik aktywizujących i multimedialnych; nabywania kompetencji w zakresie oceniania osiągnięć uczniów oraz udzielania konstruktywnej informacji zwrotnej; rozwijania postawy refleksyjnej i krytycznego podejścia do własnej praktyki zawodowej. Ponadto praktyki umożliwiają studentowi obserwację rzeczywistych sytuacji dydaktycznych i wychowawczych, dzięki czemu może on zyskać wgląd w złożoność procesów społecznych i kulturowych zachodzących w klasie szkolnej. Kształtowana jest w ten sposób nie tylko tożsamość nauczyciela-dydaktyka, ale również nauczyciela-wychowawcy – kompetentnego uczestnika i animatora życia szkolnej wspólnoty. Praktyki pedagogiczne, osadzone w realnym środowisku szkolnym, umożliwiają studentowi przejście od roli biernego obserwatora do roli świadomego i twórczego uczestnika procesu kształcenia. Są one przestrzenią eksperymentowania, testowania nabytych umiejętności, korygowania błędów oraz rozwijania własnego warsztatu pedagogicznego – wszystko to przy wsparciu doświadczonych opiekunów. Studenci uczą się pracy z grupą zróżnicowaną pod względem potrzeb edukacyjnych i społecznych, a także poznają instytucjonalne i formalne aspekty funkcjonowania szkoły.

Praktyka specjalizacji *Zarządzanie dokumentacją – archiwistyka* jest realizowana na I i II roku studiów. Na I roku (80 godz., 5 ECTS) studenci odbywają specjalistyczna praktykę archiwalną, w wybranych przez siebie archiwach państwowych lub archiwach zakładowych zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2005 roku w sprawie określania rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i płacową pracodawców*. W ramach tej praktyki podnoszą kwalifikacje praktyczne w zakresie zarządzania dokumentacją m.in. poprzez opracowanie zespołów archiwalnych, porządkowanie dokumentacji w oparciu o Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt, przygotowanie dokumentacji do przekazania z archiwum zakładowego do archiwum państwowego, wartościowanie dokumentacji, kontrola dokumentacji przygotowanej do brakowania itp. Wskazane jest by podczas praktyki student otrzymał możliwość samodzielnego wykonywania powierzonych zadań. Na II roku (40 godz., 3 ECTS) studenci realizują praktykę z pracy biurowej i zarządzania dokumentacją na stanowiskach kancelaryjnych oraz w sekretariatach wybranych przez siebie instytucji i zakładów pracy, zapoznając się w praktyce z realizacją założeń teoretycznych poznanych na zajęciach. Ta praktyka ma za zadanie doskonalenie umiejętności zarządzania dokumentacją na wszystkich punktach zatrzymania pisma oraz pełnej kontroli nad jej obiegiem, od chwili wpływu do przekazania do archiwum zakładowego. Praktyka obejmuje obsługę rejestru spis spraw, organizację obiegu pisma, dekretację, porządkowanie oraz przygotowanie i redagowanie odpowiedzi na spływające sprawy, a także sporządzanie spisów zdawczo-odbiorczych. W przypadku obu praktyk praca studenta jest kontrolowana przez osobę wyznaczoną na opiekuna praktyki w danej instytucji, a następnie oceniana opisowo w zaświadczeniu o ukończeniu praktyki.

Praktyka specjalizacji *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł* (II rok, 105 godz., 9 ECTS) realizowana jest w wydawnictwie lub innej instytucji nauki bądź kultury prowadzącej działalność wydawniczą. Istnieje także możliwość zaliczenia praktyki poprzez indywidualne (tj. poza studiami na UJ) zaliczenie kursu przewodnika po Krakowie.

Wszystkie praktyki (na pierwszym i drugim stopniu studiów) mają opiekunów, którzy nadzorują ich przebieg, realizację założonych celów i wymaganą dokumentację, zgodnie z regulaminem praktyk i określonymi wytycznymi. Idąc za sugestiami wyrażonymi przez ZO PKA podczas ostatniej akredytacji opracowane zostały nowe sylabusy do każdej z praktyk z określeniem efektów uczenia się (zob. załączone programy studiów). Dokumentacja praktyk na każdej ze specjalizacji została uzupełniona o tak skonstruowane zapisy, aby poświadczały zrealizowanie przez praktykanta konkretnych celów (zob. Załączniki 3.2.7.a-d). W związku z rekomendacjami ZO PKA w „Karcie obserwacji praktykanta studenta" (specjalizacja nauczycielska) umieszczono efekty z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Opiekun praktyki może je szczegółowo ocenić w odniesieniu do kompetencji dydaktycznych i merytorycznych, takich jak np. określanie celów lekcji, dobór metod, środków, oceny pracy uczniów itd. Poza tym nauczyciel zamieszcza również swoją opinię o studencie w formie opisowej. Czyni to wymieniając mocne i słabe strony studenta, może także zamieścić inne swoje uwagi.

Zadania i cele praktyk archiwistycznych są określone w ramowym programie praktyk. Studenci otrzymują opinię, która w sposób szczegółowy przedstawia realizowane przez studenta zadania. Podstawą realizacji praktyk specjalizacji *Antropologia historyczna* jest ramowy program wzbogacony o opis efektów uczenia się. Zaliczenie praktyki następuje w oparciu o opinię opiekuna praktyki z ramienia instytucji kultury, zawartą w załączonym do umowy arkuszu oceny nabytej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji.

Dobór instytucji, w których odbywają się praktyki

W latach 2019-2025 realizacja praktyk napotkała szczególne trudności w latach 2020-2021, w okresie pandemii Covid-19. W konsekwencji duża część praktyk w II semestrze roku 20219/20 oraz w całym roku 2020/21 odbyła się w formie zdalnej, w zależności od sytuacji pandemicznej, zgodnie z rozporządzeniami władz państwowych. Praktyki przebiegły jednak bez komplikacji, w sposób regulaminowy. Praktyki śródroczne studenci specjalizacji nauczycielskiej odbywali w wybranych szkołach krakowskich. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu miejsc realizacji praktyk poszerzono sieć współpracujących szkół poprzez podpisanie stosownych umów o współpracy bądź – w przypadku placówek już współpracujących – umowy uzupełniono o odpowiednie zapisy. W doborze miejsc odbywania praktyk kierowano się nie tylko renomą szkoły i opiekujących się praktykantami nauczycieli, ale i oczekiwaniami studentów. Studenci realizują praktyki śródroczne u nauczycieli sprawdzonych, z którymi Instytut podpisał stosowne umowy. Bardzo nieliczne odstępstwa od tej reguły wymagają zgody tutora specjalizacji nauczycielskiej. Studenci realizujący praktyki ciągłe w Krakowie również kierowani są do szkół i nauczycieli znanych z wysokiego poziomu nauczania. Część studentów realizuje praktyki ciągłe poza Krakowem, ze względów logistycznych i ekonomicznych. Praktyki archiwalne odbywane były w archiwach na terenie Krakowa i poza Krakowem, głównie w archiwach państwowych, ale także w archiwach instytucji naukowych, archiwach kościelnych, archiwach urzędów i sądów oraz przedsiębiorstw. Praktyki na specjalizacjach *Antropologia historyczna* oraz *Dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł* odbywały się zazwyczaj w bibliotekach, muzeach i wydawnictwach. Wykaz miejsc, w których najczęściej odbywały się praktyki, zob. Załącznik 3.2.8.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym

1.	—	—
2.	—	—

Załączniki

1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów - tabele 3-6
2.1.1 Program studiów historia pierwszego stopnia cykl 2025-26
2.1.2 Program studiów historia drugiego stopnia cykl 2025-26
2.3.1 Harmonogram zajęć na kierunku historia studia pierwszego stopnia 2025-26
2.3.2 Harmonogram zajęć na kierunku historia studia drugiego stopnia 2025-26
3.2.1 Plan studiów pierwszego stopnia
3.2.2 Plan studiów drugiego stopnia
3.2.3 Uproszczony plan studiów pierwszego stopnia cykl 2025-26
3.2.4 Uproszczony plan studiów drugiego stopnia cykl 2025-26
3.2.5 Raport matryca efektów – historia studia pierwszego stopnia
3.2.6 Raport matryca efektów – historia studia drugiego stopnia
3.2.7.a-d Dokumenty dotyczące realizacji praktyk
3.2.8 Miejsca odbywania praktyk w latach 2019-2025
3.2.9 Raport dr hab. Marty Kurkowskiej-Budzan, prof. UJ, Wykorzystanie narzędzi cyfrowych w dydaktyce uniwersyteckiej ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zdalnego (2019-2024)
3.2.10 Raport dr. Bartosza Kołoczka nt. objazdów naukowych
3.8.2 Raport dr. hab. Wiktora Szymborskiego, prof. UJ, o realizacji procesu dydaktycznego przez studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia

Rekrutacja prowadzona jest elektronicznie za pomocą systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK). Dane na temat procedury rekrutacyjnej i kryteriów kwalifikacyjnych są zamieszczone na stronie prowadzonej przez Dział Rekrutacji na Studia (www.rekrutacja.uj.edu.pl), a dodatkowe informacje dla kandydatów znajdują się także na stronie Instytutu Historii (https://historia.uj.edu.pl/pl_PL/dla-kandydatow2). Władze Instytutu Historii monitorują rekrutację przez swego przedstawiciela – sekretarza ds. rekrutacji. Rekrutacja na studia na kierunku historia (stacjonarne studia pierwszego stopnia) przeprowadzona została według kryteriów kwalifikacji określonych w załączniku nr 4 do uchwały Senatu nr 58/V/2024 z dnia 29 maja 2024 roku ws. warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2025/2026. Zgodnie z zasadami określonymi ww. uchwale: na studia pierwszego stopnia na kierunku historia mogła być przyjęta osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich w Polsce. W obliczeniu wyniku postępowania brane były pod uwagę wyniki maturalne z historii (waga 2) oraz do wyboru jeden dodatkowy przedmiot spośród: filozofia, geografia, historia sztuki, historia muzyki, j. angielski, j. francuski, j. polski, j. hiszpański, j. łaciński i kultura antyczna, j. niemiecki, j. polski, j. rosyjski, j. włoski, wiedza o społeczeństwie (waga 1). W przypadku nowej polskiej matury (2002-2025) przy obliczaniu wyniku przedmiotowego pod uwagę brane były wyłącznie wyniki na poziomie rozszerzonym oraz dwujęzycznym (w przypadku nowożytnych języków obcych). Jeżeli kandydat nie posiadał wyniku z danego przedmiotu lub nie posiadał go na poziomie rozszerzonym (lub dwujęzycznym), otrzymywał za niego 0 punktów. Limity miejsc: dolny 30, górny 180. W przypadku pozostałych typów matur (IB, EB, egzamin dojrzałości oraz matury zagraniczne) do obliczenia wyników zastosowane zostały zasady określone w dziale V §14 uchwały nr 58/V/2024 Senatu UJ z 29 maja 2024 roku. Rekrutacja na studia na kierunku historia (stacjonarne studia drugiego stopnia) na rok 2025/2026 przeprowadzona została według kryteriów kwalifikacji określonych w załączniku nr 5 do uchwały Senatu nr 58/V/2024 z dnia 29 maja 2024 roku ws. warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2025/2026. Zgodnie z zasadami określonymi ww. uchwale: na studia drugiego stopnia na kierunku historia mogła być przyjęta osoba posiadająca dyplom co najmniej licencjata lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w Polsce uzyskany na kierunku historia (waga 1) lub na innych kierunkach w zakresie nauk: humanistycznych, społecznych lub teologicznych (waga 0,85) lub na dowolnym innym kierunku (waga 0,75). W obliczeniu wyniku postępowania brane były pod uwag wyniki studiów wyższych: średnia ze studiów (50% wyniku) oraz ocena z egzaminu dyplomowego (50% wyniku). Limity miejsc: dolny 20, górny 180.

Od kandydatów na studia na kierunku nie wymagano specyficznych kompetencji cyfrowych, wykraczających poza podstawowe umiejętności, które posiadają maturzyści. Studenci pierwszego roku otrzymują wszelką niezbędną pomoc w zakresie przyswojenia i wykorzystywania narzędzi zdalnego kształcenia już po dokonaniu wpisu na studia. Wszyscy studenci uczelni nabywają prawa do korzystania z narzędzi pakietu Microsoft Office oraz dostęp do platformy Pegaz – stanowiących podstawową infrastrukturę, przy pomocy której realizowane są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także z dostępu do bezpłatnej sieci internetowej w ogólnodostępnych punktach na uczelni. Szkolenia dotyczące różnych aspektów korzystania z narzędzi e-learningowych są regularnie przeprowadzane przez Centrum Informatyki oraz Dział Rozwoju i Jakości Kształcenia, które udostępniają również materiały instruktażowe i zapewniają HelpDesk. Podstawowe szkolenie z zakresu korzystania z platformy Pegaz dostępne jest dla studentów w formule e-learningowej.

Zasady uznawania efektów uczenia się

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określa § 11 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (tekst jednolity: Załącznik do uchwały nr 26/IV/2025 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 kwietnia 2025 r.). Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa Uchwała nr 51/VI/2019 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie: organizacji potwierdzania efektów uczenia się oraz Zarządzenie nr 50 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 18 maja 2020 roku w sprawie: szczegółowej procedury potwierdzania efektów uczenia się oraz trybu przyjęcia na studia na podstawie potwierdzonych efektów uczenia się.

Decyzje w sprawie uznania efektów uczenia się, okresów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni zgodnie z Regulaminem studiów podejmuje Prodziekan ds. studenckich Wydziału Historycznego na podstawie dostarczonych przez zainteresowanych materiałów (przede wszystkim na podstawie karty przebiegu studiów oraz sylabusów zajęć) po zasięgnięciu opinii dyrektora ds. studenckich w Instytucie Historii. W przypadkach szczególnych o merytoryczną opinię proszeni są pracownicy prowadzący konkretne zajęcia i monitorujący wykonanie związanych z nimi efektów uczenia się. Decyzje w sprawie uznawania przedmiotów, punktów ECTS i stopnia realizacji związanych z nimi efektów uczenia się na uczelniach zagranicznych (program Erasmus+) podejmuje dyrektor ds. studenckich Instytutu Historii po konsultacji z koordynatorem programu Erasmus+. W przypadku studentów przebywających w Instytucie Historii w ramach programu CEEPUS zasady zaliczania przez nich zajęć są ustalane po konsultacji z koordynatorem programu CEEPUS. Decyzje nadzoruje i akceptuje Prodziekan ds. studenckich Wydziału Historycznego.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Uregulowania dotyczące prac i egzaminów dyplomowych oraz ukończenia studiów zawarte są w rozdziale IV (§§ 16-23) Regulaminu studiów.

Dyplomowanie w Instytucie Historii przebiega zgodnie z zasadami obowiązującymi na całej Uczelni. Po zdaniu wszystkich wymaganych przez program egzaminów i otrzymaniu zaliczeń, a tym samym realizacji związanych z nimi efektów uczenia się student otrzymuje możliwość wprowadzenia do Archiwum Prac (AP) przygotowanej pracy (licencjackiej lub magisterskiej), którą w czasie dwuletniego seminarium przygotowywał pod kierunkiem promotora. Praca jest sprawdzana przez system antyplagiatowy (weryfikacja następuje poprzez Jednolity System Antyplagiatowy, pomocniczą rolę pełni także Otwarty System Plagiatowy), a następnie oceniana przez promotora i recenzenta. Po uzyskaniu dwóch pozytywnych recenzji student jest dopuszczany do egzaminu dyplomowego, w którym uczestniczy promotor, recenzent i przewodniczący komisji (zastępca dyrektora ds. studenckich lub osoba przez niego wskazana). Egzamin dyplomowy obejmuje kwestie dotyczące zagadnień związanych z tokiem odbytych studiów, tematyką seminarium oraz przygotowanej przez studenta pracy dyplomowej. Zsumowany według przyjętego algorytmu wynik średniej ocen ze studiów, oceny z pracy oraz egzaminu daje ocenę końcową. Z całości postępowania sporządza się protokół pisemny bądź w formie elektronicznej w systemie AP. Prace dyplomowe są deponowane w wersji elektronicznej w systemie AP, tam też znajdują się raporty badań antyplagiatowych. Ponadto kopie papierowe recenzji, a także protokół egzaminu dyplomowego (oryginał lub wydruk protokołu wypełnionego w systemie AP) przechowywane są w teczkach studentów. Wymogi formalne oraz wymagania co do zawartości, jakie muszą spełnić prace licencjackie i magisterskie w Instytucie Historii znajdują się na stronie Instytutu (https://historia.uj.edu.pl/pl_PL/dla-studentow2/praca-licencjacka-magisterska). Tam też student może znaleźć szczegółowy opis czynności, jakie musi wykonać przed obroną pracy oraz wskazówki dotyczące jej przebiegu.

Wybór tematyki prac dyplomowych wynika z zainteresowań studentów, którzy mogą liczyć na wsparcie ze strony promotorów. Szeroka oferta seminariów licencjackich i magisterskich gwarantuje dostęp do specjalistów w każdym obszarze, co skutkuje bardzo różnorodną tematyką prac (zob. Załącznik 2.6.1; 2.6.2). M.in. z tego względu prace co do zasady powstają pod opieką osoby prowadzącej seminarium, jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy temat pracy nie daje się pogodzić z zainteresowaniami prowadzącego, możliwym jest wskazanie innego promotora z grona innych pracowników. Tytuły przygotowywanych prac są zgłaszane w grudniu/styczniu danego roku akademickiego dyrektorowi ds. studenckich, a następnie zamieszczane na stronie Instytutu i dostępne wyłącznie dla pracowników Instytutu Historii po zalogowaniu. Rozwiązanie takie pozwala uniknąć powtarzania się określonych tematów.

Sposoby i narzędzia monitorowania oraz oceny postępów studentów

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się poszczególnych zajęć są zawarte w sylabusach dostępnych w aplikacji Sylabus UJ. Ponadto studenci są z nimi zapoznawani także na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Kontrola realizacji efektów uczenia się jest zróżnicowana i dostosowana do rodzaju zajęć. Poza standardowymi egzaminami pisemnymi (testy z pytaniami otwartymi, testy wyboru, eseje) i ustnymi, celowi temu służą końcowe i śródsemestralne kolokwia i prace zaliczeniowe, krótkie sprawdziany, odpowiedzi na pytania w trakcie zajęć, referaty, prezentacje map myśli, dyskusje i debaty, multimedialne prezentacje studenckie, etapowe i końcowe prezentacje projektów. Specyficzne formy sprawdzania efektów uczenia się stosuje się w trakcie zajęć w pracowni komputerowej. W trakcie kursu studenci zobowiązani są najpierw do samodzielnego przygotowania się do zajęć na podstawie przedstawionych przez prowadzącego tematów, zagadnień i definicji poprzez ich wyszukanie w zasobach internetowych lub zebranie danych do tworzonych baz komputerowych albo też przygotowanie maszynopisu tekstu do druku zgodnie z zasadami sztuki wydawniczej. W czasie zajęć studentom prezentowane jest oprogramowanie, które następnie wykorzystują w trakcie pracy własnej, np. menedżery informacji bibliograficznej, arkusze kalkulacyjne, edytory tekstu, programy do komputerowego składu tekstu (DTP), programy graficzne, wreszcie bazy danych (własne i zewnętrzne). Studenci opracowują dane zagadnienie najczęściej metodą projektową, mającą na celu wdrożenie ich do samodzielnej pracy nad opracowaniem informacji, zamianą informacji źródłowej na postać cyfrową, edycją baz danych czy przygotowaniem maszynopisu książki do druku. Po zakończeniu pracy nad projektem jest on sprawdzany przez prowadzącego zajęcia. Studenci są informowani w trakcie rewizji projektu o jego brakach lub ewentualnych błędach, które są zobowiązani uzupełnić lub poprawić. W obrębie kursu takich projektów może być nawet kilka. Kurs kończy się weryfikacją efektów uczenia się. Poza częścią teoretyczną, następuje sprawdzenie umiejętności studentów w zakresie samodzielnego zastosowania wybranego oprogramowania komputerowego, opracowania i analizy danych, profesjonalnej edycji tekstów i obróbki graficznej. Przedstawiony wyżej model zajęć nie jest uniwersalny, zależy od określonego typu zajęć laboratoryjnych.

Weryfikacja stopnia przygotowania studenta do pracy naukowej odbywa się przede wszystkim na seminariach (prace etapowe, semestralne i dyplomowe, dyskusje, recenzje książek naukowych, wystąpienia seminaryjne i odczyty itp.) Ważnym elementem jest też wspieranie przez pracowników aktywności studentów w ramach poszczególnych sekcji Koła Historyków oraz recenzowania prac wysyłanych do czasopism studencko-doktoranckich i referatów wygłaszanych na sesjach, a także uczestnictwo we wspólnych wyjściach terenowych (muzea, kościoły, cmentarze) lub objazdach naukowych.

Protokoły egzaminów oraz zaliczeń znajdują się w systemie USOS, dostęp do nich mają koordynatorzy oraz prowadzący poszczególne zajęcia. Egzaminy pisemne, prace etapowe są archiwizowane zgodnie z zasadami określonymi w Jednolitym rzeczowym wykazie akt Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Monitorowanie losów absolwentów

Celem Monitorowania Losów Absolwentów (MLA) jest poznanie sytuacji zawodowej osób kończących studia pierwszego lub drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie. W badaniu poznajemy deklaracje dotyczące pracy związanej z wykształceniem oraz stopnia wykorzystywania w pracy wiedzy oraz umiejętności zdobytych podczas studiów. Absolwenci wskazują, czy ukończenie kierunku znalazło się wśród wymagań stawianych przez pracodawcę, oceniają także posiadane przez siebie kompetencje. Osoby kontynuujące naukę wskazują formę kształcenia oraz uczelnię, na której ją podjęli. W przypadku kontynuacji nauki na innej niż Uniwersytet Jagielloński uczelni, zostają poproszeni o wskazanie powodów swojego wyboru.

Zgodnie z wynikami badania MLA dla rocznika 2023, 75% (z N=4) ankietowanych studiów pierwszego stopnia wykonywało pracę związaną z wykształceniem, a połowa wykorzystywała w pracy wiedzę oraz umiejętności zdobyte w trakcie nauki. Od jednej ankietowanej osoby pracodawca w procesie rekrutacji oczekiwał studiowania lub ukończenia kierunku – był to jeden z podstawowych warunków zatrudnienia.

53% (z N=17) pracujących ankietowanych studiów drugiego stopnia zaznaczyło, że ukończenie kierunku historia znalazło się wśród wymagań rekrutacyjnych stawianych przez pracodawcę (dla 41% z nich był to jeden z podstawowych warunków zatrudnienia), pracę związaną z wykształceniem zadeklarowało 41% absolwentów, a połowa wykorzystywała w pracy wiedzę oraz umiejętności zdobyte w trakcie nauki na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Kompetencje, których stopień posiadania absolwenci oceniają jako najwyższy, to: *analiza informacji i wyciąganie wniosków* (obydwa stopnie), *koordynowanie pracy innych osób* (pierwszy stopień), *kreatywność, twórczość i pomysłowość* (obydwa), *organizacja pracy i zarządzanie czasem* oraz *komunikatywność* (drugi stopień). Największe luki kompetencyjne wykazują w zakresie *asertywności* (obydwa stopnie) oraz *negocjacji* (drugi stopień).

Jeśli chodzi o kontynuację nauki, w momencie badania podejmowali ją wszyscy ankietowani absolwenci pierwszego stopnia (N=8) oraz 26% (z N=19) ankietowanych drugiego stopnia. Osoby kończące studia lpierwszego stopnia podjęły głównie ten sam kierunek drugiego stopnia na Uniwersytecie Jagiellońskim (88%) lub inny kierunek pierwszego stopnia na UJ (25%). Absolwenci drugiego stopnia wzięli udział w dodatkowych kursach i szkoleniach (60%), podjęli także studia podyplomowe na innej niż UJ uczelni (40%).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—
…	—	—

Załączniki

3.3.1 Uchwała Senatu nr 58/V/2024 z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji
3.3.2 Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich 2024-25
3.3.3 Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich 2025-26
3.3.4 Raport weryfikacja efektów - studia pierwszego stopnia
3.3.5 Raport weryfikacja efektów - studia drugiego stopnia
3.3.6.a Wyniki badania Monitorowanie Losów Absolwentów 2023
3.3.6.b Wyniki badania Monitorowanie Losów Absolwentów 2023_raport skrócony historia
3.3.7 Raport dr. hab. Rafała Hryszko, prof. UJ, Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w Pracowni Historii Średniowiecznej Powszechnej
3.3.8 Raport dr. Krzysztofa Popka, Informacje na temat sposobu monitorowania efektów kształcenia w Pracowni Historii Powszechnej Nowoczesnej
3.3.9 Raport dr. Dawida Golika o metodach sprawdzania efektów uczenia się wykorzystywanych na zajęciach prowadzonych przez pracowników Pracowni Historii Polski Najnowszej
3.3.10 Badanie Kandydatów na Studia - Wydział Historyczny 2024-2025

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra prowadząca kształcenie

Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego zatrudnia obecnie 75 pracowników, w tym 68 na etatach naukowo-dydaktycznych, dwóch na etatach dydaktycznych oraz pięciu na etatach badawczych. Pracownicy ci są afiliowani w sześciu katedrach (podzielonych na trzynaście pracowni) oraz jednym zakładzie. W skład kadry wchodzi 14 profesorów tytularnych, 26 profesorów UJ, 6 doktorów habilitowanych oraz 25 doktorów.

Pracownicy zatrudnieni na etatach naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych realizują zajęcia dydaktyczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku historia w wymiarze odpowiadającym obowiązującemu pensum. Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą także działalność naukową oraz wykonują zadania organizacyjne związane z funkcjonowaniem jednostki. Pracownicy zatrudnieni na etatach badawczych, w tym finansowanych ze środków projektowych, nie prowadzą zajęć dydaktycznych. Obsługę administracyjną jednostki zapewnia pięć osób. W bibliotece instytutowej pracuje pięcioosobowy zespół – jedna osoba ze stopniem doktora oraz cztery osoby z tytułem magistra.

Kadrę naukową Instytutu tworzy zespół specjalistów o szerokim spektrum kompetencji badawczych obejmujących dzieje od starożytności po czasy współczesne. Ich działalność naukowa ma charakter wielowymiarowy i obejmuje prowadzenie badań, organizację oraz uczestnictwo w konferencjach naukowych, a także realizację projektów badawczych. Efektem tych działań są publikacje naukowe – monografie wydawane w oficynach z poziomu I i II wykazu MEiN (średnio ponad 20 rocznie), edycje źródłowe oraz liczne recenzowane artykuły publikowane w punktowanych czasopismach krajowych i zagranicznych (w tym czasopismach z liczbą punktów 200, 140 i 100), jak również w monografiach zbiorowych z wykazu ministerialnego.

Instytut Historii UJ organizuje i współorganizuje liczne konferencje naukowe – w latach 2019-2025 odbyły się 53 wydarzenia tego typu. W jednostce działają również cykliczne seminaria, m.in. z zakresu historii nowożytnej, dziejów XIX wieku oraz antropologii historycznej. Pracownicy Instytutu uczestniczyli w organizacji IV Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski (Kraków, 2022), a także aktywnie uczestniczyli w XXI Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich w Białymstoku (2024), jako koordynatorzy i paneliści. Reprezentują Instytut również w licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych. Są także członkami krajowych i międzynarodowych towarzystw naukowych. Szczególnie aktywnie uczestniczą w pracach Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

W Instytucie prowadzone są zarówno projekty badawcze, jak i inicjatywy popularyzujące naukę. Obecnie realizowanych jest 18 projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim przez Narodowe Centrum Nauki oraz Narodowy Program Rozwoju Humanistyki. W ostatnich latach liczba aktywnych projektów utrzymuje się na wysokim poziomie – w 2021 r. było ich 32. Niezależnie od tego, kadra Instytutu uczestniczy również w projektach wspieranych przez Inicjatywę Doskonałości UJ (ID.UJ) oraz w zespołowych przedsięwzięciach realizowanych we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. W wybrane projekty włączani są także studenci.

Instytut jest miejscem redakcji i wydawania kilku czasopism naukowych: „Prace Historyczne", „Historyka. Studia Metodologiczne" (wspólnie z PAN), „Krakowskie Pismo Kresowe" oraz „Electrum. Journal of Ancient History". W prace redakcyjne i bieżące funkcjonowanie czasopism zaangażowanych jest wielu pracowników jednostki.

W latach 2019-2025 pracownicy Instytutu byli laureatami licznych nagród i odznaczeń, w tym Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski oraz odznaki Honoris Gratia przyznawanej przez Prezydenta Miasta Krakowa. Otrzymali także m.in. Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz międzynarodową Nagrodę Ludoviki przyznaną przez Narodowy Uniwersytet Służby Publicznej w Budapeszcie. Wśród

innych wyróżnień przyznanych pracownikom Instytutu znajdują się m.in.: Nagroda Prezesa Rady Ministrów, nagroda Książka Historyczna Roku, Nagroda Historyczna POLITYKI, Nagroda KLIO, Nagroda im. W. Felczaka i H. Wereszyckiego, Nagroda im. Joachima Lelewela, Nagroda Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem XVIII, Nagrody Studiów Źródłoznawczych, Nagroda Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (START), nagroda w konkursie MSZ na najlepszą publikację z zakresu historii polskiej dyplomacji, Nagroda Polskiego Instytutu Naukowego w USA oraz Laur Jagielloński – Nagroda Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego za wybitne osiągnięcia naukowe.

Dyscyplina historia na Uniwersytecie Jagiellońskim uzyskała kategorię B+ w ewaluacji za lata 2017-2021. W rankingach kierunków studiów publikowanych przez miesięcznik „Perspektywy" kierunek historia na UJ od kilku lat zajmuje drugie miejsce.

Pracownicy Instytutu prowadzą działalność dydaktyczną zgodnie ze swoimi kompetencjami merytorycznymi i zainteresowaniami badawczymi. Zajęcia z zakresu historii poszczególnych epok powierzane są pracownikom zatrudnionym w odpowiednich jednostkach badawczych, natomiast zajęcia specjalizacyjne realizowane są przez osoby afiliowane w Pracowni Archiwistyki i Metod Kwantytatywnych, Pracowni Historii Kultury, Nauki i Edukacji Historycznej oraz w Katedrze Antropologii Historycznej. W przypadku zajęć z dydaktyki na specjalizacji nauczycielskiej wszyscy prowadzący mają doświadczenie w nauczaniu w szkole: pracują obecnie w szkole bądź mają takie doświadczenie z nieodległej przeszłości. Dążąc do wzmocnienia kadry w tym aspekcie o osoby aktualnie pracujące w szkole, od 3 lat zlecano prowadzenie niektórych zajęć doświadczonym nauczycielom-praktykom, znającym z autopsji problemy współczesnej szkoły.

Instytut przykłada dużą wagę do jakości kształcenia oraz rozwoju oferty dydaktycznej. Pracownicy uczestniczą w organizowanych przez Uniwersytet Jagielloński szkoleniach doskonalących, opracowują autorskie kursy oraz dostosowują programy zajęć do zmieniających się potrzeb studentów i aktualnych kierunków badań. Rozwijają swoje kompetencje również poprzez prowadzenie zajęć na zagranicznych uniwersytetach w ramach programów Erasmus+ i CEEPUS. W programie studiów drugiego stopnia przewidziano obowiązek zaliczenia wykładu w języku obcym zakończonego egzaminem – co roku w ofercie dydaktycznej Instytutu znajdują się wykłady prowadzone w języku angielskim przez pracowników jednostki. Dodatkowo pracownicy prowadzą zajęcia translatoryjne, rozwijające umiejętność pracy z tekstami źródłowymi w językach obcych. W latach 2016-2021 byli zaangażowani w tworzenie programu i prowadzenie zajęć w ramach studiów licencjackich *Studies in Central and Eastern Europe: Histories, Cultures and Societies* (SCEE) realizowanych na Wydziale Historycznym UJ. Obecnie uczestniczą także w kształceniu doktorantów w ramach Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UJ. Od 2023 r. pracownicy Instytutu co dwa lata organizują wydziałową szkołę letnią *Jagiellonian School of History and Culture*.

W działaniach na rzecz rozwoju dydaktyki uczestniczą także poprzez udział w pracach Komisji Polskiej Akademii Umiejętności do Oceny Podręczników Szkolnych, w cyklicznych seminariach doktoranckich oraz konferencjach poświęconych edukacji historycznej. Jednym z efektów tych działań jest publikacja dr. Marcina Jarząbka, *Podręcznik do historii mówionej* (Warszawa 2024), opracowana z myślą o potrzebach dydaktycznych i wykorzystywana w procesie kształcenia.

O aktywności Instytutu Historii w zakresie popularyzacji nauki w środowisku społecznym zob. Kryterium 6.

Polityka kadrowa

Celem polityki kadrowej jest zapewnienie rozwoju Instytutu Historii UJ, z uwzględnieniem jego potrzeb badawczych i dydaktycznych. Z jednej strony oczekujemy aktywnej działalności badawczej (publikacji, udziału w projektach i zespołach badawczych, umiędzynarodowienia badań), a z drugiej prowadzenia zajęć na wysokim poziomie. Pracownicy Instytutu są co 4 lata poddawani ocenie okresowej. Obejmuje ona działalność dydaktyczną, badawczą i organizacyjną. W 2025 r. podlegała ona ocenie dwuetapowej – najpierw w zespole złożonym z dyrektora, zastępcy dyrektora ds. ogólnych i kierownika katedry/zakładu (pozwala to na wielowymiarową ocenę pracownika, uwzględniającą także jego

najbliższe otoczenie), a następnie przez komisję szczebla wydziałowego. Ponadto corocznie od pracowników są zbierane ankiety dotyczące ich działalności naukowo-organizacyjnej (kopie dostępne w sekretariacie IH). Pozwalają one na bieżący monitoring działań pracowników, uwzględnienie osiągnięć w przypadku wniosków o nagrodę JM Rektora, ale także podjęcie ewentualnych działań korygujących (np. w zakresie publikacji).

Pracownicy są zatrudniani zgodnie z ogólnouniwersytecką polityką OTMR (zgodną w wymogami HR Excellence), wprowadzoną Zarządzeniem Rektora UJ nr 61 z 28 kwietnia 2022 roku w sprawie Polityki Otwartej, Transparentnej i Merytorycznej Rekrutacji na Uniwersytecie Jagiellońskim, które stosuje się do konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich w oparciu o zasady otwartości, transparentności, merytoryczności, równego traktowania i dostępności. Dokument został przyjęty w ramach przyznanego przez Komisję Europejską wyróżnienia Human Resources Excellence in Research. Wyróżnienie nadawane jest przez Komisję Europejską instytucjom, które zapewniają doskonałe warunki pracy naukowcom, posiadają transparentne procesy rekrutacyjne i wdrożyły rekomendacje zawarte w Europejskiej Karcie Naukowca i Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.

Studenci mają możliwość wyrażenia swojej ogólnej opinii na temat osób prowadzących zajęcia w rokrocznie realizowanym badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej. W edycji 2025 osoby ankietowane oceniały rok ak. 2024/2025, przy czym badaniem zostali objęci studenci i studentki ostatnich lat studiów (pierwszego stopnia, drugiego stopnia). Studenci i studentki kierunku historia (N=5) wystawili ocenę 6,0 osobom prowadzącym zajęcia (przy szczególnym uwzględnieniu poziomu zaangażowania, życzliwości wobec osób studiujących, chęci udzielenia pomocy) - średnia z ocen w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko". Oprócz badania ogólnego, uczelnia umożliwia osobom uczestniczącym w zajęciach ocenę indywidualną nauczycieli akademickich pod kątem wypełniania obowiązków związanych z kształceniem (Ocena Nauczyciela Akademickiego - ONA) oraz ocenę jakości prowadzonych zajęć (Opinia o Zajęciach – Ooz), szerzej zob. kryterium 10. Ponadto., studenci są członkami studenci Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Instytutowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się.

Rozwój i doskonalenie kadry

Świadectwem rozwoju kadry naukowej Instytutu Historii UJ są uzyskane w ostatnich latach awanse naukowe. W latach 2019-2025 siedmiu pracownikom nadano tytuł profesora, a pięciu pomyślnie przeprowadziło postępowania habilitacyjne. Ponadto, dzięki studiom III stopnia prowadzonym najpierw w ramach Wydziału Historycznego UJ, a następnie Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych, corocznie kilka osób uzyskuje stopień doktora w dyscyplinie historia. Proces ten przyczynia się do systematycznego odnawiania i wzmacniania potencjału kadrowego jednostki. Posiadane przez Radę Dyscypliny Historia UJ uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w pełnym zakresie zapewniają stabilne i samodzielne funkcjonowanie Instytutu pod względem kadrowym. Polityka kadrowa Instytutu służy utrzymaniu odpowiedniej obsady wszystkich katedr i zakładów, co umożliwia prowadzenie badań w szerokim zakresie tematycznym oraz zapewnia odpowiedni dobór kompetentnej kadry dydaktycznej.

Pracownicy Instytutu mają możliwość podnoszenia kompetencji w ramach szkoleń oferowanych przez Uniwersytet Jagielloński oraz instytucje zewnętrzne. Na mocy Zarządzenia nr 34 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 5 kwietnia 2024 roku w sprawie: utworzenia Ośrodka Doskonalenia Dydaktycznego *Ars Docendi* powstał ośrodek (https://arsdocendi.uj.edu.pl), którego celem działania jest prowadzenie wszechstronnej działalności w zakresie wsparcia procesu doskonalenia dydaktyki. W ramach projektu *Teaching Engagement Development (TED): Nauczyciele akademiccy i doktoranci wobec wyzwań przyszłości* organizowane są warsztaty, staże zagraniczne, wizyty studyjne oraz mentoring i prowadzony jest helpdesk dydaktyczny. Pracownicy Instytutu uczestniczą w ogólnouniwersyteckich warsztatach i kursach służących podnoszeniu kompetencji

dydaktycznych, organizowanych w ramach programów *Ars Docendi* oraz ZintegrUJ, ukierunkowanych na rozwój kompetencji dydaktycznych, w tym umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć akademickich. Skutecznie aplikują w ramach Rektorskiego Funduszu Rozwoju Dydaktyki *Ars Docendi*, zdobywając finansowanie projektów związanych z realizacją zajęć dydaktycznych i poszerzaniem kompetencji m.in. o zagadnienia tworzenie gier czy dydaktykę zdalną (w latach 2019-2025 w Instytucie realizowano sześć takich projektów, kolejne dwa są w trakcie realizacji). Promując inicjatywy wydziałowe, pracownicy IH biorą udział w wydarzeniach organizowanych w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia oraz Festiwalu Nauki. Aktywnie współpracują z Uniwersytetem Trzeciego Wieku oraz angażują się w organizację Olimpiady Historycznej.

Rozwojowi kadry sprzyjają również systemy motywacyjne funkcjonujące na Uniwersytecie. Pracownicy Instytutu są regularnie nagradzani Nagrodami Rektora za osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne – w tym prestiżową nagrodą *Pro Arte Docendi* (dr hab. Wiktor Szymborski, prof. UJ, dr hab. Marta Kurkowska-Budzan, prof. UJ). Wyrazem szczególnego uznania było także przyznanie kilku pracownikom medalu *Plus ratio quam vis* za wybitne osiągnięcia we wszystkich sferach działalności akademickiej. Nagrody za najwyższą jakość pracy dydaktycznej na podstawie ankiet studenckich uzyskali w kolejnych latach następujący pracownicy Instytutu: 2019/2020: dr hab. Katarzyna Kuras, prof. UJ; 2020/2021: prof. dr hab. Jakub Polit; dr hab. Marcin Starzyński, prof. UJ; 2021/2022: prof. dr hab. Michał Baczkowski; dr Stanisław Witecki; 2022/2023: prof. dr hab. Michał Baczkowski; dr Bartosz Kołoczek; 2023/2024: prof. dr hab. Krzysztof Ożóg; dr Jarema Słowiak.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—
…	—	—

Załączniki

1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów – tabela 4
2.2.1 Obsada zajęć na kierunku historia pierwszy stopień 2025-26
2.2.2 Obsada zajęć na kierunku historia drugi stopień 2025-26
2.4 Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w Instytucie Historii UJ
3.4.1 Pracownicy naukowi Instytutu Historii UJ
3.4.2 Zestawienie publikacji pracowników Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.3 Konferencje naukowe organizowane lub współorganizowane przez Instytut Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.4 Projekty badawcze realizowane w Instytucie Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.5 Konferencje poświęcone dydaktyce, w których brali udział pracownicy Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.6 Profesury i stopnie doktora habilitowanego nadane pracownikom Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025

3.4.7 Doktoraty przygotowane pod opieką pracowników Instytutu Historii UJ, obronione na Wydziale Historycznym w l. 2019-2025
3.4.8 Lista doktorantów SDNH prowadzonych przez pracowników Instytutu
3.4.9 Lista szkół, z którymi Instytutu Historii UJ współpracował w latach 2019-2025
3.4.10.a Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025
3.4.10.b Barometr Satysfakcji Studenckiej. Wydział Historyczny. Komentarze uzyskane w 2025 r.
3.4.11 Programy Szkół Letnich 2023, 2025

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

Siedzibą Instytutu Historii UJ jest Collegium Witkowskiego, zabytkowy budynek o powierzchni użytkowej 3 343 m^2. Tam też mieści się większość zakładów i odbywa się większość zajęć. Jedynie dwa zakłady mieszczą się w Collegium Kołłątaja, Instytut korzysta także z sali wykładowej Collegium Novum. Wszystkie wymienione budynki położone są w niewielkiej odległości. Collegium Witkowskiego podlega remontom, które służą poprawie warunków pracy i edukacji (w podlegającym ocenie okresie m.in. wymiana pulpitów w auli, remont pomieszczeń i korytarza na III p., wymiana dźwigu w windzie).

Aktualnie Instytut posiada 13 sal dydaktycznych o łącznej powierzchni 768 m^2, w tym 8 sal wykładowych, 3 sale ćwiczeniowe i 1 pracownię komputerową. Istnieje także możliwość prowadzenia zajęć (seminariów) w pomieszczeniach zakładów. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w projektory lub monitory umożliwiające wyświetlenie prezentacji. Szersze informacje na ten temat, zob. Załącznik 2.5.

Na mocy Zarządzenia nr 90 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 4 sierpnia 2017 roku utworzona została Strefa Studencka, czyli otwarta przestrzeń pracy, spotkań, odpoczynku oraz rozwoju. Do korzystania ze Strefy uprawnieni są studenci i pracownicy UJ, którzy mogą wykorzystywać jej pomieszczenia np. jako miejsce organizacji spotkań Kół Naukowych lub konferencji. Strefa Studencka zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie Instytutu.

W budynku Instytutu Historii studenci mają do dyspozycji nowocześnie wyposażoną czytelnię, z 14 stanowiskami komputerowymi i skanerem. Organizacja odrębnej strefy studenckiej dla studentów historii ze względu na możliwości lokalowe oraz przepisy ppoż. nie jest łatwa, ale w ubiegłym roku rozpoczęto starania o jej wydzielenie i zagospodarowanie, co nastąpi w roku 2025/26. Do dyspozycji studentów będzie jedno pomieszczenie oraz specjalnie przygotowane dwie strefy na korytarzu w miejscach dopuszczonych do takiego użytkowania przez uniwersytecki Inspektorat BHP i Ochrony Przeciwpożarowej.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Instytut Historii dysponuje szybkim światłowodowym łączem internetowym o przepustowości w obrębie UJ 2Gb/s, zaś do sieci zewnętrznych około 800 Mb/s. Część sieci komputerowych jest separowana poprzez VLAN. Jak wspomniano wyżej, posiada pracownię komputerową, która służy do prowadzenia zajęć i warsztatów ze studentami. Studenci mają swobodny dostęp do Internetu w czytelni Biblioteki Instytutu i mogą z niego korzystać bez ograniczeń. W Collegium Witkowskiego jest też dostępna uniwersytecka sieć Wi-Fi, która pozwala na korzystanie z urządzeń mobilnych po uprzednim zalogowaniu. Jest ona dostępna dla wszystkich pracowników, studentów i doktorantów. W ramach współpracy międzynarodowej oferujemy także naszym gościom automatyczne logowanie się do sieci Wi-Fi przez Eduroam.

Specjalistyczne oprogramowanie jest dostępne w postaci zainstalowanej na komputerach w pracowni komputerowej Instytutu Historii oraz w czytelni. Jest to zarówno oprogramowanie komercyjne, jak i Open Source na licencji GNU. Pracownicy Instytutu wykorzystują zarówno edytory tekstu (MS Word, Writer z Libre Office), arkusze kalkulacyjne (MS Excel, Calc), bazy danych (MS Access, Base, PostgreSQL, MySQL, Sqlite), jak i programy do prezentacji multimedialnych (MS Power Point, Prezi). W zasobach Instytutu znajdują się także programy bardziej niszowe, jak na przykład z serii Adobe: Photoshop, Illustrator, InDesign, Premiere i inne. Użytkowane są również szeroko menedżery bibliografii, bezpłatny Zotero i na wpół komercyjny Mendeley, który został zakupiony w pełnej wersji przez UJ. W ostatnich latach udostępniono jako on-site license także inne programy jak ArcGIS firmy ESRI, pakiet Corel, OriginLab, Statistica. Oprogramowanie to jest wprawdzie rzadziej wykorzystywane przez historyków, jednak i ono znajduje swoich użytkowników w Instytucie Historii. W Zakładzie

Archiwistyki i Metod Kwantytatywnych studenci poznają także praktycznie przy komputerach system opisu zasobu archiwalnego ZOSIA stosowany w polskich archiwach. Wykorzystujemy także do nauczania studentów system EZD PUW i EZD RP, pierwszy z nich (wersja treningowa) jest zainstalowany w uniwersyteckiej chmurze i pozwala na pełną symulację działającego systemu EZD PUW.

Pracownicy i studenci Instytutu wykorzystują także chmurę Office 365, która pozwala na przechowywanie dużych plików on-line i udostępnianie zasobów partnerom w projektach naukowych. Niektórzy pracownicy w ramach swoich kursów nie tylko wykorzystują ogólną platformę e-learningową PEGAZ opartą na Moodle, lecz także sięgają do specjalistycznych platform publikacyjnych przeznaczonych dla historyków np. Omeka. W przypadku indywidualnych potrzeb pracowników instalowane jest dodatkowo inne oprogramowanie np. gry historyczne lub QGIS, które po wykorzystaniu jest usuwane z systemu operacyjnego.

Instytut Historii dysponuje także dwoma serwerami pracującymi pod kontrolą systemu operacyjnego Linux, które służą jako serwery plików komputerom w pracowni komputerowej, udostępnianiu w Internecie graficznego katalogu Biblioteki Instytutu Historii.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Polityka zapewniania dostępności w Uniwersytecie Jagiellońskim

W nawiązaniu do aktów prawa międzynarodowego i krajowego oraz w poczuciu odpowiedzialności sformułowano Strategię Rozwoju UJ do roku 2030, gdzie dostępność została zdefiniowana jako wartość społeczna. Aby tworzyć warunki do zapewniania dostępności opracowano Zasady realizacji polityki dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami - Zarządzenie nr 20 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 22 lutego 2023 roku. Więcej na temat ram prawnych zapewniania dostępności w UJ zob. https://cd.uj.edu.pl/o-centrum/prawo-w-sluzbie-dostepnosci.

W strukturach UJ funkcjonuje Centrum Dostępności (dawniej Dział ds. Osób Niepełnosprawnych) https://cd.uj.edu.pl/, którego misją jest wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami oraz poszerzanie dostępności uczelni dla osób z różnorodnymi potrzebami. W 2021 r. powołano Koordynatora ds. Dostępności (https://dostepnosc.uj.edu.pl/ oraz https://cd.uj.edu.pl/o-centrum/o-koordynatorze-ds-dostepnosci).

Dostępność architektoniczna

Uniwersytet Jagielloński sukcesywnie podejmuje działania na rzecz likwidacji barier architektonicznych. Na przełomie 2020 i 2021 r. przeprowadzono audyt dostępności wszystkich obiektów. Planowane inwestycje budowlane i remonty uwzględniają zasady projektowania uniwersalnego, aby zaproponować optymalne i konstruktywne rozwiązania. Organizowane są spotkania Koordynatora ds. dostępności i Centrum Dostępności z administratorami budynków.

Zarządzenie nr 94 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 19 września 2023 roku w sprawie: Zasad ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, z obiektów Uniwersytetu Jagiellońskiego określa zasady bezpiecznego opuszczania zagrożonych miejsc przez osoby z niepełnosprawnościami. W maju 2023 r. została uruchomiona nowatorska procedura opracowywania Indywidualnych Planów Ewakuacji regulowana przez Zarządzenie nr 64 Rektora UJ, a studenci i pracownicy UJ mogą skorzystać z nieodpłatnego szkolenia e-learningowego dot. ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami: https://przelamuj.uj.edu.pl/szkolenia/e-learningowe. Ponadto, Centrum Dostępności opracowało materiał audiowizualny na temat bezpiecznej ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, który jest dostępny również z tłumaczeniem w Polskim Języku Migowym: https://www.youtube.com/watch?v=3ELnY6ji7Ok, a budynki UJ są sukcesywnie wyposażane w fotele

ewakuacyjne. Regularnie odbywają się także szkolenia z ewakuacji osób z niepełnosprawnościami (przeszkolony został cały personel sekretariatu i biblioteki).

Siedziba Instytutu Historii, Collegium Witkowskiego, jest dostosowana do potrzeb osób z ograniczoną możliwością poruszania (winda, fotel ewakuacyjny). Szczegółowy opis dostępności architektonicznej budynku przygotowany przez Centrum Dostępności znajduje się na stronie Instytutu Historii zarówno w zakładce dla kandydatów, jak i dla studentów (https://historia.uj.edu.pl/dla-kandydatow2/ulatwienia-dla-studentow-niepelnosprawnych oraz https://historia.uj.edu.pl/dla-studentow/ulatwienia-dla-studentow-z-niepelnosprawnosciami).

Dostępność cyfrowa oraz informacyjno-komunikacyjna

Kwestie dostępności cyfrowej na Uniwersytecie Jagiellońskim regulowane są w Komunikacie nr 7 Prorektora UJ ds. rozwoju z 21 marca 2023 roku oraz Zarządzeniu nr 4 Rektora UJ z 11 stycznia 2024 roku. Centrum Dostępności gromadzi wiedzę na temat dostępności cyfrowej stron internetowych, obsługi technologii i aplikacji wspierających uczenie się, adaptowania materiałów dydaktycznych (https://cd.uj.edu.pl/dostepnosc/cyfrowa). Osoby redagujące stronę mogą korzystać z konsultacji Centrum Dostępności oraz szkoleń prowadzonych wspólnie z Sekcją Portalu UJ w zakresie wytycznych WCAG 2.1 oraz tworzenia i aktualizacji deklaracji dostępności.

Studenci i studentki, których szczególne potrzeby sprawiają, że korzystanie z zasobów klasycznych bibliotek jest utrudnione lub uniemożliwione w standardowej formie, mogą skorzystać z zasobów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej ABC oraz Programu adaptacji materiałów edukacyjnych *Hamlet*: (https://cd.uj.edu.pl/dla-studentow/adaptacje-procesu-studiowania/adaptacja-materialow-dydaktycznych), jak również zasobów Repozytorium UJ (Adaptacje dla osób z niepełnosprawnością wzroku).

Strona historia.uj.edu.pl posiada Deklarację Dostępności: https://wcag.uj.edu.pl/lista/-/journal_content/56_INSTANCE_DuU7E3djxFwe/11050764/157899931

Centrum Dostępności UJ zapewnia dla całego UJ możliwość korzystania z usługi zdalnego tłumaczenia w zakresie Polskiego Języka Migowego - Migam.org, instrukcja znajduje się pod linkiem (plik do pobrania na dole strony): https://cd.uj.edu.pl/dostepnosc/kom-inf/tlumaczenia-w-polskim-jezyku-migowym. Dodatkowo, w Centrum Dostępności UJ zatrudniona jest tłumaczka Polskiego Języka Migowego, więc po uprzednim umówieniu się, można skorzystać z usługi tłumaczenia na żywo. W Centrum Dostępności UJ można wypożyczyć przenośne oraz stanowiskowe pętle indukcyjne oraz system FM. Centrum Dostępności opracowało publikację *Bilet dostępu*, która stanowi przewodnik dla społeczności UJ w zakresie zasad i sposobów organizacji dostępnych wydarzeń.

Osoby pracujące w UJ mogą nieodpłatne korzystać z oferty szkoleniowej Centrum Dostępności (https://cd.uj.edu.pl/szkolenia/oferta-szkoleniowa) oraz współtworzyć ofertę wsparcia dla pracowników ze szczególnymi potrzebami (https://cd.uj.edu.pl/dla-pracownikow). Z inicjatywy władz dziekańskich organizowane są także specjalistyczne szkolenia dla pracowników Wydziału.

Od maja 2025 r. w mediach społecznościowych UJ prowadzona jest kampania edukacyjna *Dostępność naszą wartością*. Jej głównym celem jest zwiększanie świadomości, a także obalanie mitów i stereotypów związanych ze zjawiskiem niepełnosprawności, neuroróżorodności czy szeroko rozumianej dostępności. Wydział dokonuje także zakupu na użytek społeczności studenckiej: w zeszłym roku były to słuchawki wyciszające.

System biblioteczno-informacyjny

Częścią Uniwersytetu Jagiellońskiego jest Biblioteka Jagiellońska, jedna z największych bibliotek w kraju (ponad 9 021 tys. wol. i jedn.). Pracownicy i studenci mogą korzystać z jej zbiorów, także kilkudziesięciu baz danych/zasobów cyfrowych (https://bj.uj.edu.pl/zasoby-cyfrowe).

Biblioteka Instytutu Historii UJ wchodzi w skład Biblioteki Jagiellońskiej, jest ona jedną z największych bibliotek instytutowych. Księgozbiór biblioteki liczy ponad 145 tys. woluminów. Pracownicy i studenci mają możność korzystania z wydawnictw źródłowych, encyklopedii, słowników, bibliografii, a także z najnowszej literatury przedmiotu zarówno w języku polskim, jak i w językach obcych. Oprócz druków zwartych posiada wydawnictwa ciągłe oraz zbiory specjalne, w tym także materiały audiowizualne. W skład Biblioteki Instytutu Historii UJ wchodzą księgozbiory bibliotek zakładowych, do największych należą biblioteki: Zakładu Nauk Pomocniczych Historii, Zakładu Historii Kultury i Edukacji Historycznej (z cenną kolekcją zgromadzoną przez prof. Stanisława Kota), Zakładu Historii Starożytnej.

Studenci mogą korzystać z nowoczesnej czytelni, w której znajdują się 43 miejsca, w tym 14 stanowisk komputerowych (jedno z nich przeznaczone do korzystania z wypożyczalni Academica). Szersze informacje na ten temat zob. Załącznik 2.5. Na podstawie rekomendacji ZO PKA przedłożonych podczas ostatniej akredytacji wprowadzono możliwość odbioru w czytelni książek zamówionych do godz. 15.00. Odbiór możliwy jest do końca czasu pracy czytelni (do godz. 17).

Jednym z elementów programu zajęć *Warsztat historyka i przygotowanie do pisania prac akademickich* jest szkolenie biblioteczne w Bibliotece Jagiellońskiej, podczas której studenci poznają technikę korzystania z BJ.

Monitorowanie oceny bazy dydaktycznej i naukowej

Stan bazy dydaktycznej i naukowej oraz system biblioteczno-informacyjny monitorowane są na bieżąco. Trudności w ich rozszerzaniu i uzupełnianiu wynikają z ograniczeń finansowych i zabytkowego charakteru budynku, w którym mieści się Instytut.

Wszyscy studenci na ostatnich latach studiów mają możliwość wyrażenia opinii na temat zaplecza infrastrukturalnego jednostki dydaktycznej w badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej. Studenci i studentki kierunku historia (N=5) wystawili ocenę 5,20 zapleczu infrastrukturalnemu jednostki (przy szczególnym uwzględnieniu adekwatności wielkości sal do liczby osób uczestniczących, dostępności szatni w budynku, systemu biblioteczno-informacyjnego, bezprzewodowego Internetu, dostępności punktów gastronomicznych/automatów) – średnia z ocen w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko". W tym samym badaniu respondenci i respondentki dodatkowo oceniali wyposażenie sal zajęciowych jednostki (przy szczególnym uwzględnieniu jakości komputerów, specjalistycznego sprzętu, projektorów multimedialnych); średnia z ocen wyniosła 5,75 (N=4).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—

Załączniki

2.5 Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych i informacje o bibliotece
3.4.10 Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025
3.5.1 Opis budynku Instytutu Historii przygotowany przez CD UJ

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego

W strukturach Uniwersytetu działa Biuro Karier, które współpracuje z firmami oraz instytucjami w zakresie: szkoleń (podnoszenie umiejętności twardych oraz miękkich), prezentacji firm lub instytucji, Targów Pracy (stacjonarnych i online) oraz zamieszczania na stronie internetowej ogłoszeń o pracę, praktykę/staż lub wolontariat. Działania te oparte na współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwiają studentom poznanie potencjalnych ścieżek kariery oraz oczekiwań pracodawców wobec absolwentów. Na podstawie ofert pracy gromadzonych i publikowanych przez Biuro Karier oraz pracodawców, Zespół ds. Realizacji Badań w Centrum Wsparcia Dydaktyki przygotowuje interaktywne raporty z analizą treści ofert (m.in. wymagań odnośnie kompetencji, które powinni posiadać studenci ubiegający się o pracę lub praktykę, oferowanych stanowisk itd.). W celu zwiększenia zakresu i stworzenia dogodnych warunków do rozwijania współpracy z partnerami zewnętrznymi udostępniono na wybranych wydziałach Przestrzenie Kreatywnej Współpracy i Living Lab.

Instytut Historii UJ tworzy wspólnie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi ekosystem wzajemnych powiązań, oddziaływań i interakcji prowadzących do optymalizacji procesu dydaktycznego nie tylko pod kątem wykształcenia jak najlepszego historyka-badacza, ale także zapewnienia naszym absolwentom jak najlepszego startu w życie zawodowe i jednoczesne dostarczenie pracodawcom pracowników jak najlepiej przygotowanych do pracy zawodowej.

Instytut Historii UJ współpracuje z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczym o różnorodnym charakterze. Są to muzea (np. Muzeum UJ, Muzeum Krakowa, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Muzeum Śląskie w Katowicach, Muzeum Kopalnia Guido w Zabrzu, Muzeum KL Plaszow w Krakowie, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, Muzeum Porcelany w Wałbrzychu), wydawnictwa (np. Wydawnictwo Znak, Historia Iagellonica, Księgarnia Akademicka), archiwa (Archiwum Narodowe w Krakowie, Archiwum Państwowe w Katowicach, Centrum Archiwistyki Społecznej w Warszawie), szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, organizacje branżowe (Polskie Towarzystwo Historyczne, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Polskie Towarzystwo Historii Mówionej), instytucje państwowe (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Ośrodek Studiów Wschodnich) czy organizacje pozarządowe (Związek Powiatów Polskich, Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu, Wielicka Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Drogami Tischnera).

Korzyści z tej współpracy są obopólne. Studenci mają możliwość odbywania praktyk i zdobywania doświadczenia w sektorach, w których podejmują pracę zarobkową po ukończeniu studiów. Zwiększa to ich konkurencyjność na rynku pracy, a w niektórych przypadkach taka praktyka staje się początkiem kariery zawodowej (np. w przypadku wydawnictwa Znak - siedmiu studentów po zakończeniu praktyki zostało zatrudnionych w tym przedsiębiorstwie). Instytut jest również wykorzystywany jako miejsce spotkań, podczas których instytucje otoczenia społecznego mogą promować swoje produkty i rozwiązania; daje im to szanse na dotarcie do ważnych z ich punktu widzenia odbiorców.

Z kolei instytucje otoczenia społecznego często korzystają ze wsparcia merytorycznego, jakie daje Instytut (w formie opinii czy ekspertyz). Tego oczekują np. organizatorzy muzeów powołując pracowników IH UJ do rad muzealnych (np. prof. P. Franaszek – Rada Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce; dr hab. B. Klich-Kluczewska, prof. UJ – Rada Muzeum przy Muzeum Żołnierzy Wyklętych w organizacji). Współpraca ta przyjmuje czasami formę wspólnego finansowania przedsięwzięć, za którymi stoją studenci (np. Samorządowe Archiwum Mówione realizowane przez dr. A. Więcha – projekt finansowany z IDUJ pozwalający studentom na wyjazdy na nagrania, a następnie publikacja książkowa wydana ze środków ZPP).

Forma współpracy z otoczeniem jest zależna od profilu instytucji. Współdziałanie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego obejmuje nie tylko wpływ jej pracowników na kształt naszego programu studiów, ale także organizację w ostatnich kilku latach szkoleń – kontrwywiadowczego także dla pracowników IH UJ oraz naborowego dla naszych studentów. Zwłaszcza ostatnie takie spotkanie cieszyło się szczególnie dużym zainteresowaniem.

We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym mieści się także realizacja projektów z jednostkami samorządu terytorialnego. Przykładem tego mogą być działania inwentaryzacyjne z zakresu epigrafiki realizowane przez dr. A. Górskiego połączone z wyjazdami studentów. Wynoszą oni z nich doświadczenie pracy w terenie, a z punktu widzenia wspólnot lokalnych działania takie należy uznać za bardzo pożyteczne. Innym przykładem jest współpraca IH UJ (ale i WH UW) z gminą Niepołomice przy organizacji *Pól Chwały*, corocznej imprezy dla miłośników historii, militariów i gier historycznych. Od kilkunastu lat towarzyszy jej konferencja z historii wojskowości. Działania te wpisują się w wieloletnią praktykę współpracy między IH UJ (szczególnie profesorowie Z. Piech oraz W. Drelicharz) a JST w zakresie heraldyki samorządowej, która była realizowana ze szczególnym natężeniem po kolejnych reformach administracyjnych kraju. Wyrazem wykorzystywania zaplecza eksperckiego IH UJ są także konferencje dotyczące historii lokalnej i regionalnej współorganizowane/z udziałem naszych pracowników. Taki charakter miała także współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w zakresie realizacji obchodów Tysiąclecia Królestwa Polskiego.

W obszarze współpracy z otoczeniem społecznym mieści się także współpraca z szeroko rozumianymi mediami. Przejawia się ona zarówno w formie udziału pracowników Instytutu w różnych programach w charakterze ekspertów, ale wzbogaca także realizowaną w naszym Instytucie dydaktykę. Dziennikarze, publicyści czy filmowcy jako goście podczas zajęć dzielą swoimi doświadczeniami z naszymi studentami, co daje szansę na rozwinięcie ich kompetencji w obszarze popularyzacji nauki. Cykliczną współpracę przyjmuje obecność naszych pracowników w programie *Podróż bez Paszportu*.

Dowodem na znaczenie, jakie dziekan WH UJ przywiązuje do kwestii współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, są środki alokowane na działania związane z tym obszarem (m.in. w zakresie finansowania projektów studenckich).

Istotne miejsce we współpracy z otoczeniem społecznym zajmują działania na niwie popularyzacji historii. Pracownicy Instytutu Historii aktywnie działają na rzecz popularyzacji nauki poprzez otwarte wykłady, szkolenia, warsztaty czy prelekcje. Pewne zaburzenie w tych działaniach przyniosła pandemia Covid-19, niemniej i w czasie lockdownu odbywały się wykłady, w formie online. Ważnym elementem działalności popularyzatorskiej jest współpraca Instytutu ze szkołami, szczególnie w przypadku kilkunastu szkół, z którymi utrzymywane są regularne kontakty. Sieć tych kontaktów udało się w raportowanym okresie nieco rozszerzyć. Do młodzieży szkolnej adresowany jest, realizowany od szeregu lat, projekt *Aneks do podręcznika* polegający na organizacji na terenie Instytutu cyklu wykładów dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Podczas wizyty w Collegium Witkowskiego uczniowie mogą też zapoznać się z dziejami i działalnością Instytutu. Ponadto, członkowie Koła Naukowego Studentów Historyków organizują, z merytorycznym wsparciem pracowników Instytutu, warsztaty dla młodzieży licealnej. Przykładem mogą być coroczne warsztaty maturalne organizowane we współpracy z PTH czy zrealizowane w XVLI LO w maju 2025 r. zajęcia, poświęcone powstaniu Rzeczpospolitej Obojga Narodów. Zajęcia te służą także do szkolenia umiejętności dydaktycznych studentów pod okiem pracownika. Od wielu lat pracownicy Instytutu prowadzą zajęcia dla młodzieży organizowane przez Krakowskie Młodzieżowe Towarzystwo Przyjaciół nauk i Sztuk działające w Centrum Młodzieży im. H. Jordana w Krakowie. Elementem współpracy z Centrum jest także projekt *Kraków mniej znany* skierowany do osób z dysfunkcją wzroku. Misję upowszechniania pamięci o ludności żydowskiej przedwojennego i wojennego Krakowa spełniają otwarte seminaria i spotkania zespołu badawczego pod kierunkiem dr Alicji Jarkowskiej, w skład którego wchodzą także pracownicy i studenci Instytutu. Pracownicy zaangażowani są także w działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Instytut Historii jest także aktywny w mediach internetowych. Realizuje własne podcasty *Klio na Gołębiej*, a w latach 2021-2024 realizowany był projekt *Historyczny kalejdoskop*, w ramach którego zrealizowano 15 filmów omawiających różne zagadnienia związane z historią Polski. Przygotowano i wydano broszurę dokumentującą powstały cykl, a także uzupełniającą i popularyzującą wiedzę przekazywaną w filmach. Są one doskonałym materiałem dydaktycznym, trafiającym zarówno do odbiorcy krajowego, jak i zagranicznego. Filmy mogą być z powodzeniem wykorzystywane podczas lekcji historii na różnych poziomach edukacji. W odcinkach ukazane zostały zagadnienia ważne z punktu widzenia polskiej historii, kultury, dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego czy Krakowa. Każdy z nich został opatrzony napisami w języku angielskim, co umożliwi dotarcie do zagranicznych odbiorców zainteresowanych historią Polski. Nowoczesną formą przekazywania treści historycznych są cyfrowe terenowe edukacyjne gry miejskie oparte o platformę Action Track, zrealizowane przez dr hab. Martę Kurkowską-Budzan, prof. UJ, z grupą studentów.

Pracownicy aktywnie popularyzują wiedzę o przeszłości oraz wyniki swoich badań także w mediach pozauczelnianych: w telewizji, radio, prasie i podcastach internetowych.

Wpływ współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na program studiów

W ramach Wydziału Historycznego UJ działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, w której pracach Instytut Historii bierze udział. Ponadto przy Instytucie Historii UJ od wielu lat funkcjonuje Rada Opiniodawcza ds. Oceny Programu Studiów. Dobór jej członków ma odzwierciedlać współpracę IH z poszczególnymi typami instytucji oraz miejsca zatrudnienia naszych absolwentów. Rada jest ciałem powołanym do kompleksowej analizy programu studiów, a w związku z zaplanowaną gruntowną jego zmianą w ostatnim czasie członkowie Rady byli proszeni o odniesienie się do przygotowanych propozycji.

Poza rozwiązaniem systemowym w postaci Rady, takie konsultacje odbywały się w okresie sprawozdawczym systematycznie/cyklicznie. W ten sposób należy ocenić np. spotkanie w Pracowni Digitalizacji ANKr (9.04.2024) dot. zasadności rozszerzenia zajęć z zakresu digitalizacji na specjalizacji archiwistycznej. Istotną rolę w procesie odgrywają tutorzy specjalizacji i opiekunowie praktyk. Poza implementacją rozwiązań wynikających ze zmian prawnych reagują także na sugestie zgłaszane przez środowisko nauczycielskie czy archiwistyczne (na różnych platformach np.: olimpiada historyczna, krakowskie oddziały PTH i SAP). Skutkują one zmianami w programie nauczania na poszczególnych specjalizacjach.

Inną płaszczyzną zbierania doświadczeń pod kątem potrzebnych zmian w programie studiów bywają coroczne spotkania, tzw. Święto Instytutu (dawniej w listopadzie, a ostatnio w maju), w których często biorą udział nasi absolwenci. Ich wystąpieniom towarzyszy refleksja nad tym, jakie elementy programu studiów przydały im się w życiu zawodowym.

Niektóre działania związane z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a przekładające się na program nauczania, były efektem naszej wewnętrznej refleksji. Przykładem może być tu kwestia wprowadzenia zwiedzania Muzeum UJ jako obowiązkowego komponentu zajęć *Warsztat historyka i przygotowanie do pisania prac akademickich*.

Uczelnia zapewnia osobom studiującym na ostatnich latach możliwość oceny współpracy jednostki dydaktycznej z otoczeniem społeczno-gospodarczym w cyklicznie realizowanym badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej. Ankietowani oceniają ten obszar w skali 1-7, gdzie 1 oznacza „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko". W roku 2025 średnia z ocen współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (przy szczególnym uwzględnieniu oferty i programu praktyk oraz współpracy z pracodawcami) dla kierunku historia (N=5) wyniosła 4,40. W roku 2024 na Uniwersytecie zorganizowano Tydzień Jakości Kształcenia pod hasłem: *Współpraca dla jakości. Kształcenie akademickie w dialogu z otoczeniem społeczno-gospodarczym*. W ramach wydarzenia zorganizowano spotkania, warsztaty, prezentacje, debaty promujące dobre praktyki w zakresie: współpracy z radami

biznesu i absolwentami; organizacji praktyk studenckich; programom studiów o profilu praktycznym; realizacji wdrożeniowych prac dyplomowych, projektów i zajęć dydaktycznych realizowanych we współpracy z praktykami. W Instytucie zorganizowano spotkanie pt. *Popularyzacja nauki w Instytucie Historii. Przykłady, doświadczenia i refleksje*.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—
…	—	—

Załączniki

3.4.10 Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025
3.6.1 Rada Interesariuszy Wydziału Historycznego UJ – skład
3.6.2 Protokół z posiedzenia Rady Interesariuszy Wydziału Historycznego UJ z dnia 13.11.2024
3.6.3 Rada Opiniodawcza ds. Oceny Programu Studiów (przy Instytucie Historii) - skład
3.6.4 Notatka sprawozdawcza z przebiegu spotkania Rady Opiniodawczej ds. Oceny Programu Studiów
3.6.5 Małgorzata Dutka-Mucha (członek Rady Opiniodawczej), Propozycje obszarów, w których należałoby podczas studiów poszerzyć wiedzę i umiejętności studentów jako przyszłych nauczycieli
3.6.6 Sławomira Krupa (członek Rady Opiniodawczej), Uwagi do programu studiów w Instytucie Historii UJ
3.6.7 Wybrane formy aktywności i działalności popularyzatorskiej w kontekście upowszechniania nowych odkryć badawczych w l. 2019-2025
3.6.8 Pismo do Rektora UJ ws. zwiedzania Muzeum UJ
3.6.9 Programy Święta Instytutu 2024, 2025
3.6.10 List intencyjny ws. współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich (na razie tylko aneks)
3.6.11 Książka Więch A. (red.), Dwadzieścia pięć lat rozmów na dwudziestopięciolecie powiatów w Polsce (Samorządowe Archiwum Mówione)
3.6.12 List intencyjny ws. organizacji Pól Chwały i przykładowe programy
3.6.13 Porozumienie dot. zajęć dla Centrum Młodzieży im. H. Jordana

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia w koncepcji kształcenia

Strategia rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 roku zakłada zintensyfikowanie działań na rzecz umiędzynarodowienia uczelni (cel III) poprzez rozwijanie nowoczesnych i innowacyjnych modeli kształcenia dla studentów z całego świata, które opierają się na racjonalnej debacie i analizie argumentów, a także wykorzystują i promują otwartość na różnorodność kulturową oraz stworzenie zintegrowanego, paneuropejskiego kampusu uniwersyteckiego w ramach Una Europa, w którym wypracowywane są nowatorskie formy współpracy transgranicznej, obejmujące i integrujące wszystkie aspekty misji uczelni.

Uniwersytet Jagielloński wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zwiększającej się liczby kandydatów i studentów cudzoziemców poprzez prowadzenie szerokich działań informacyjnych i wspierających. Na mocy Decyzji nr 19 Prorektora UJ ds. dydaktyki z 20 kwietnia 2017 roku powołany został Studencki Zespół Ambasadorów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jego zadania obejmują pomoc w podjęciu studiów oraz informacyjne wsparcie dla cudzoziemców rozpoczynających studia na UJ, w tym organizację spotkań informacyjnych dla kandydatów z zagranicy, a także prowadzenie konsultacji dla studentów z zagranicy, którzy zostali przyjęci na studia. Wsparcia administracyjnego kandydatom i studentom cudzoziemcom udzielają: Welcome Centre i Dział Obsługi Studentów Zagranicznych – jednostki w ramach Centrum Wsparcia Dydaktyki, które również kompleksowo udzielają pomocy pracownikom administracji wydziałowej w kwestiach dotyczących obsługi cudzoziemców. Cudzoziemcy podejmujący kształcenie na Uniwersytecie Jagiellońskim mogą ubiegać się też o wsparcie materialne z własnych funduszy stypendialnych uczelni, takich jak Fundusz Stypendialny im. Profesora Franciszka Ziejki, Fundusz stypendialny *My z Wami* oraz Fundusz Stypendialny *Ad Polonos*. Możliwość finansowego wsparcia dla studentów i doktorantów, którzy realizują projekty naukowe obejmujące wyjazdy zagraniczne lub wyjazdy krajowe związane z krajowymi przedsięwzięciami o charakterze międzynarodowym stanowi Fundusz Stypendialny im. Jana Kochanowskiego.

W Instytucie Historii umiędzynarodowienie procesu kształcenia odbywa się poprzez odpowiednie zajęcia stanowiące część programu studiów oraz działania podejmowane przez poszczególnych pracowników i włączanie w nie studentów. Celem tych przedsięwzięć jest poszerzanie zainteresowań naukowych studentów, umożliwienie im nawiązywania zagranicznych kontaktów oraz zachęcanie do uczestniczenia w rekrutacji do programów mobilności.

Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych

Kształcenie w zakresie języków obcych prowadzi Jagiellońskie Centrum Językowe (JCJ), które posiada międzynarodową akredytację Eaquals: Excellence in Language Education. JCJ obsługuje również lektoraty języka angielskiego oferowane studentom kierunku historia:

1) Studia pierwszego stopnia: 120 godz. lektoratu na poziomie B2 (II-III rok studiów, zakończony egzaminem). Kurs ten ma charakter ogólny, a studenci Instytutu Historii mogą się zapisywać na grupy zajęciowe przygotowane dla innego kierunku lub wydziału.

2) Studia drugiego stopnia: 60 godz. lektoratu na poziomie B2+/C1 (I rok studiów, zakończony egzaminem). Kurs specjalistyczny, przeznaczony w sposób ścisły dla studentów kierunku historia ze względu na wprowadzone słownictwo i tematykę zajęć, które przygotowują do prowadzenia pracy badawczej, uczestniczenia w życiu akademickim i przyszłej pracy w dziedzinie historii. Studenci kierunku powinni uczęszczać na zajęciach w tych właśnie grupach, a przeniesienie punktów ECTS z innych kursów na równorzędnym lub wyższym poziomie może się odbyć jedynie w uzasadnionych wypadkach i na podstawie zgody Prodziekana ds. studenckich.

Ponadto, zgodnie z wydawanymi zarządzeniami Rektora UJ (np. Zarządzenie nr 112 z 5 września 2022 roku , Zarządzenie nr 79 z 1 sierpnia 2024 roku – studenci rozpoczynający w danym roku akademickim studia drugiego stopnia mogą realizować, bez wnoszenia opłat, zajęcia z dodatkowego lektoratu jako zajęć nieobjętych programem studiów.

Obowiązkowym elementem program studiów pierwszego stopnia jest kurs języka łacińskiego (I-II rok, łącznie 120 godz.). W ramach studiów drugiego stopnia student odbywa ponadto 30 godz. translatorium z języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym lub podstawowym bądź 30 godz. translatorium z języka łacińskiego. Zajęcia te, przygotowujące do pracy z tekstami naukowymi, są prowadzone przez pracowników naukowych Instytutu. W programie studiów drugiego stopnia studenci są zobowiązani do zaliczenia jednego wykładu w języku obcym w wymiarze 30 godz. W każdym roku student może wybrać z ofert od 6 do 8 wykładów prowadzonych przez pracowników Instytutu Historii. W ocenianym okresie wykłady były prowadzone w języku angielskim. W ramach pomocy i gestu wobec studentów z Ukrainy w roku 2022/23 zgłoszono do programu wykład w j. ukraińskim, ale ostatecznie nie został on otworzony ze względu na zbyt małą liczbę zapisanych studentów.

Ponadto studenci kierunku historia – zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia – mają możliwość uczęszczania na dodatkowy lektorat z języka starogreckiego (poziom Vestibulum, 60 godz. oraz możliwość kontynuacji w kolejnym roku, 60 godz.), prowadzony do roku 2024/25 przez pracownika JCJ, a od roku 2025/26 przez pracownika Instytutu Historii.

Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów i kadry

Podstawowym programem wymiany zagranicznej jest Erasmus+. W ramach zawartych umów pracownicy mogą wyjeżdżać na krótkotrwałe staże, a studenci na kilkumiesięczne stypendia do kilkudziesięciu ośrodków akademickich w Europie. Instytut Historii UJ uczestniczy także w programie wymiany akademickiej CEEPUS, w ramach której jego studenci, doktoranci oraz pracownicy mogą wyjeżdżać do wybranych uniwersytetów w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej. Instytut jest ponadto członkiem dwóch sieci akademickich: *Confessional and ethnic interactions in the Habsburg Monarchy* oraz *Intellectual collaboration in Central and Southeast Europe from the Middle Ages to the present*.

Do studentów adresowany jest przede wszystkim Erasmus+ (Instytut posiada umowy z 44 zagranicznymi uczelniami) – w latach 2019-2025 skorzystało z niego 14 studentów, niemniej dwóch studentów wyjechało także na miesięczny pobyt dzięki programowi CEEPUS, a dwie studentki na tygodniowy w ramach ID.UJ. W tym samym okresie Instytut gościł 129 studentów z zagranicy (przede wszystkim z programu Erasmus+, ale także innych). Negatywny wpływ na mobilność miała pandemia Covid-19. Czasowo przerwała ona także współpracę z Uniwersytetem w Orleanie, z którym od 2012 r. realizowano program podwójnego dyplomu. Umowę odnowiono w 2024 r. W raportowanym okresie z programu – adresowanego do studentów II roku studiów drugiego stopnia – skorzystało dwoje studentów Instytutu oraz jeden student z Orleanu. W ramach tej współpracy student realizuje 1-2 semestry studiów w uczelni partnerskiej, a egzamin dyplomowy składają przed łączoną komisją, złożoną z przedstawicieli obu uniwersytetów.

W przypadku pracowników w ramach programu Erasmus+ odbyło się 26 wyjazdów; programu CEEPUS: 32. Pracownicy korzystają także z innych możliwości wyjazdów zagranicznych, m.in. w ramach realizowanych projektów badawczych.

Okazją do nawiązania kontaktów, wymiany doświadczeń na temat studiów są także wizyty zorganizowanych grup zagranicznych studentów. W kwietniu 2023 r. gościliśmy grupę pracowników i studentów z West Chester University w Stanach Zjednoczonych; w czerwcu 2023 r. z Colgate University, również ze Stanów Zjednoczonych; natomiast w lipcu 2025 r. Instytut odwiedzili goście z Kanady w ramach programu *Mark and Gail Appel Program in Holocaust and Anti-Racism Education*

„Learning from the Past, Teaching for the Future" (TFTF). Program edukacyjny jest organizowany przez York University w Toronto. Gromadzi studentów z Kanady, Niemiec i Polski, oferując im możliwość wspólnego poznawania historii Holokaustu, jego upamiętniania, reprezentacji oraz wpływu na współczesne postrzeganie rasizmu, przemocy i ludobójstwa. Osobą koordynującą program ze strony Instytutu jest dr Alicja Jarkowska.

Zajęcia organizowane we współpracy międzynarodowej

Ważną rolę w umiędzynaradawianiu procesu kształcenia odgrywają różnego rodzaju warsztaty, seminaria międzynarodowe, jak współorganizowane corocznie z Uniwersytetem z Antwerpii warsztaty z historii miejskiej *Urban History Week*, warsztaty w ramach projektu *Homo [Lab]orans* (maj 2023 r.) czy oferowany w programie studiów drugiego stopnia (2022/23, 2023/24) kurs *Cultural Heritage of Industrial Work* we współpracy z Uniwersytetem Helsińskim (w ramach Una Europa). W 2023 i 2025 r. odbyły się dwie edycje szkoły letniej *Jagiellonian School of History and Culture*.

Regularnie organizowane są – dostępne dla zainteresowanych studentów i doktorantów – wykłady i seminaria prowadzone przez gości odwiedzających Instytut na zaproszenie katedr. Cykliczny charakter ma – organizowane we współpracy z Instytutem Francuskim, pod honorowym patronatem Konsula Generalnego Republiki Francuskiej w Krakowie – seminarium polsko-francuskie poświęcone historii Francji i relacjom polsko-francuskim. Wymiar międzynarodowy mają także niektóre ze spotkań organizowanych w ramach Seminarium Dziewiętnastowiecznego i Otwartego Seminarium Historii Społeczno-Kulturowej. Studenci mogą także uczestniczyć w konferencjach międzynarodowych organizowanych przez Instytut.

Instytut wspiera także Koło Naukowe Studentów Historyków w jego inicjatywach: w latach 2019-2025 Koło zorganizowało pięć konferencji o charakterze międzynarodowym oraz dziewięć zagranicznych objazdów naukowych.

Monitorowanie procesu umiędzynarodowienia

Systematycznej oceny procesów umiędzynarodowienia kształcenia dokonuje zespół złożony z dyrektorów Instytutu, koordynatora programu Erasmus+ (dr Rafał Szmytka), koordynatora programu CEEPUS (dr hab. Adam Świątek). Temat ten podejmowany jest także podczas spotkań dyrekcji z zarządem Koła Naukowego.

W cyklicznie realizowanym badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej wszystkie osoby studiujące na ostatnich latach studiów są zaproszone do podzielenia się opinią na temat możliwości oferowanych im przez Uniwersytet Jagielloński w ramach współpracy międzynarodowej (przy szczególnym uwzględnieniu programu Erasmus+, grantów, konferencji międzynarodowych). Średnia z ocen w tym obszarze dla respondentów z kierunku historia wyniosła 6,0 (ocena w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko".

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—

2.	—	—
…	—	—

Załączniki

3.4.10 Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025

3.7.1 Raport dr. Rafała Szmytki, Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

3.7.2 Umowa z Uniwersytetem w Orleanie o podwójnym dyplomie

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w prowadzeniu działalności naukowej oraz w publikowaniu i prezentacji jej wyników

Podstawową formą wsparcia studentów w rozwoju ich zainteresowań naukowych oraz wdrażania ich w aktywność naukową są seminaria, na których mogą zapoznać się z wyspecjalizowaną literaturą w danej tematyce oraz pod opieką promotora udoskonalać warsztat historyka. Dwuletnie seminaria licencjackie i magisterskie są nierzadko współprowadzone przez dwóch, trzech pracowników naukowych, co poszerza możliwość bezpośredniej opieki nad studentem specjalisty o najbardziej zbliżonym do nich profilu i zainteresowaniach. Seminarzyści są zachęcani do kontaktu ze wszystkimi pracownikami katedr, lecz to kontakt z promotorem jest najistotniejszy w kształtowaniu postaw badawczych i dalszej drogi naszych studentów. Wyróżniające się prace dyplomowe rekomendowane są do druku. Kompetencje badawcze kształtowane są również na zajęciach fakultatywnych, odpowiadających warsztatowi badaczy poszczególnych okresów historycznych i specjalizacji. Należą do nich zwłaszcza translatorium z języka łacińskiego, lektorat z języka starogreckiego, źródłoznawstwo prowadzone z podziałem na epoki czy bloki tematyczne zajęć na studiach drugiego stopnia. Jednym z instrumentów wsparcia magistrantów i doktorantów w podejmowaniu pracy naukowej są organizowane w Instytucie cykliczne spotkania otwartych seminariów dyskusyjnych. Interesującym przykładem działań rozwijających kompetencje studentów w tej dziedzinie jest panel, podczas którego uczestnicy seminarium magisterskiego z historii starożytnej przedstawiają wyniki swoich badań związanych z przygotowywaną pracą dyplomową, a który jest częścią, corocznie organizowanych przez studentów we współpracy z pracownikami Katedry Historii Starożytnej, *Krakowskich Spotkań Starożytniczych*. Studenci/absolwenci zachęcani są do udziału w konkursach tematycznych (zob. dalej).

Drugą formą wsparcia działalności naukowej studentów jest aktywny udział pracowników Instytutu w różnych przedsięwzięciach Koła Naukowego Historyków Studentów UJ. W ramach Koła młodzi adepci historii mogą w pełni rozwijać swoje umiejętności badawcze, angażując się w różnorodne przedsięwzięcia. Poza poszerzaniem wiedzy nabywają tam umiejętności organizacyjne (przygotowując konferencje, objazdy, gry terenowe itp.), ekonomiczne (zarządzając własnymi finansami lub pozyskanymi środkami od różnych podmiotów) czy też tak ważne w ostatnich latach kompetencje społeczne (za przykład można wskazać wydarzenia o charakterze integracyjnym, jak np. Bal Historyka). KNHS UJ jest najstarszą tego rodzaju organizacją w dziedzinie historii w Polsce (funkcjonującą od 1892 r.) oraz jedną z najliczniejszych, o ile nie najliczniejszą, gdyż w czerwcu 2025 r. liczyło 205 aktywnych członków. Zatem w działalność „kołową" jest zaangażowany znaczący odsetek wszystkich studentów Instytutu Historii UJ, co w sposób oczywisty przekłada się na skalę wsparcia w ich rozwoju naukowym. Z Koła wywodzi się wielu znanych profesorów i nauczycieli historii pracujących nie tylko w Krakowie, ale i innych ośrodkach akademickich w całej Polsce. Długoletnim Kuratorem Koła był dr hab. Zenon Piech, prof. UJ, który z racji przejścia na emeryturę został w 2025 r. zastąpiony przez dr hab. Andrzeja Marca, prof. UJ. Zarząd KNHS UJ jest w ścisłym kontakcie z kuratorem oraz dyrekcją instytutu, którzy doradzają i opiniują działalność młodych adeptów historii – chociażby podpisując wnioski o dofinansowanie konferencji, objazdów czy publikacji. Podstawową komórką aktywności studentów na polu naukowym w ramach struktury Koła są sekcje tematyczne. Aktualnie jest ich 23 i każda ma opiekuna naukowego spośród pracowników Instytutu, z którym konsultuje przygotowywane przedsięwzięcia. Opiekunowie częstokroć biorą udział w spotkaniach sekcji, szczególnie kiedy są wygłaszane referaty, aby podzielić się spostrzeżeniami i pomóc studentom w doskonaleniu umiejętności. O wysokiej ocenie zaangażowania pracowników może świadczyć nagrodzenie przez studentów w roku 2025 dr. Bartosza Kołoczka, opiekuna naukowego Sekcji Historii Starożytnej i Bizancjum Laurem Studenckim w kategorii Mentor Studenta.

Studenci publikują swoje artykuły przede wszystkim w czasopiśmie „Studenckie Zeszyty Historyczne" (od 2024 r. są wydawane przy współpracy z Wydawnictwem Księgarni Akademickiej) oraz w pokonferencyjnych monografiach wieloautorskich. Każdy z tekstów jest recenzowany przez pracowników Instytutu Historii UJ. Podobnie jest w przypadku publikacji ukazujących się w popularno-naukowym czasopiśmie „Societas Historicorum".

W okresie sprawozdawczym KNHS UJ zorganizowało łącznie 38 konferencji o profilu studencko-doktoranckim. Na etapie organizacji opiekunowie sekcji przygotowującej sesję oraz inni specjaliści w danej tematyce biorą udział w selekcji nadsyłanych propozycji referatów. Na szczególną uwagę zasługują dotychczasowe trzy edycje *Cracovian Congress of History Students*, które są kilkudniowymi przedsięwzięciami skupiającymi studentów z wielu krajów – w tegorocznej wzięli udział młodzi badacze z USA, Wielkiej Brytanii, Bośni i Hercegowiny, Czech, Francji, Rumunii, Serbii, Austrii oraz Polski. Wydarzenie o takiej skali nie powstałoby bez udziału pracowników instytutu; szczególnie należy wymienić dr. Marcina Jarząbka oraz dr. hab. Jakuba Basistę, prof. UJ. Ważnym punktem w aktywności studentów są objazdy z pracownikami naukowymi, których w okresie sprawozdawczym było łącznie 24 po Polsce i Europie. Innym przejawem współpracy pomiędzy KNHS a kadrą naukową Instytutu są organizowane od kilku lat cykle wykładów pt. *Maraton Historyka*, czy zapoczątkowane w 2024/25 r. debaty oksfordzkie, a także zajęcia o charakterze dydaktyczno-promocyjnym głównie w krakowskich liceach. We wszystkich wymienionych inicjatywach biorą udział nie tylko aktywni członkowie Koła, ale również pozostali studenci z Instytutu.

Studenckie koła naukowe działające na Uniwersytecie współtworzą Radę Kół Naukowych, która decyduje o podziale przeznaczonych na ich działalność środków finansowych. Wiele form wsparcia przewidziano ponadto w programie Inicjatywa Doskonałości – Inicjatywa Badawcza, w ramach którego studenci mogą otrzymywać granty na badania powiązane z tzw. Priorytetowymi Obszarami Badawczymi. Działalność naukowa studentów jest też przedmiotem troski władz dziekańskich i dyrekcji Instytutu, które udostępniają niezbędną do tego celu infrastrukturę, a w razie potrzeby wspierają poszczególne inicjatywy finansowo.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób ze szczególnymi potrzebami

Uniwersytet Jagielloński zapewnia wsparcie studentom z niepełnosprawnościami oraz szczególnymi potrzebami w ramach racjonalnych usprawnień, których podstawę formalną stanowi Zarządzenie nr 13 Rektora UJ z dnia 8 lutego 2024 roku w sprawie racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Centrum Dostępności UJ (CD UJ) udziela indywidualnego wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami poprzez opracowywanie racjonalnych usprawnień, których celem jest zapewnienie równego traktowania w dostępie do edukacji. W ramach swojej działalności Centrum oferuje także konsultacje technologiczne ukierunkowane na dobór odpowiednich narzędzi i aplikacji wspierających uczenie się. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest także uzyskanie wsparcia asystenta dydaktycznego czy specjalnie dedykowanych rozwiązań w nauce języka obcego (z obu tych możliwości korzystało także kilkoro studentów Instytutu Historii). W zakresie rozwiązań infrastrukturalnych Centrum opracowuje specjalistyczne opisy budynków które mogą służyć m.in. osobom niewidomym oraz przeprowadza audyty informacyjno-nawigacyjne w obiektach, w których uczą się osoby w spektrum autyzmu, wspiera również tworzenie indywidualnych planów ewakuacji dla osób z trudnościami w sferze wzroku, słuchu lub funkcjonujących w spektrum. CD UJ organizuje również szkolenia dla kadry akademickiej, obejmujące tematy związane z edukacyjnym wsparciem studentów z niepełnosprawnościami, w tym kwestie dostępności materiałów dydaktycznych, metod prezentacyjnych, różnorodnych strategii nauczania oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy dydaktycznej (UDL). Działania te mają na celu rozwój i doskonalenie form wsparcia dostosowanych do potrzeb różnych grup studentów. Na

Uniwersytecie została powołana również jednostka oferująca wsparcie w obszarze zdrowia psychicznego – Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji SOWA (https://www.uj.edu.pl/sowa). W roku 2022 Tydzień Jakości Kształcenia poświęcony był systemowi wsparcia dla osób kształcących się na uczelni, w tym osobom szczególnie uzdolnionym; osobom ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi lub w szczególnej sytuacji życiowej. W ramach wydarzenia przygotowano szereg debat, szkoleń i prezentacji.

Instytut Historii jest otwarty na wspieranie studentów o różnym stopniu niepełnosprawności. W tym zakresie Instytut współpracuje z uniwersyteckim CD UJ, który formułuje wytyczne odnośnie dostosowania procesu nauczania do stopnia niepełnosprawności studenta. Wykładowcy, kierując się tymi wytycznymi, określają indywidualny sposób pracy ze studentem. Studenci korzystają także z możliwości indywidualnego sposobu zaliczania zajęć. Collegium Witkowskiego zostało dostosowane do potrzeb osób z ograniczoną możliwością poruszania. Instytut posiada osobne wejście z poziomu parteru oraz windę i podnośnik na schodach, co umożliwia swobodny dostęp i poruszanie się po budynku. W czytelni biblioteki zapewniono łatwy dostęp do stolików oraz zainstalowano dla osób niedowidzących skaner służący do odczytywania głosem syntetycznym tekstu drukowanego. Instytut posiada ponadto własnego koordynatora pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, którym jest dr hab. Wiktor Szymborski, prof. UJ. Prócz bieżącego wsparcia dla osób potrzebujących pomocy podejmuje on szereg inicjatyw w celu aktywizacji osób niepełnosprawnych, jak np. realizowany od 2018 r. projekt *Kraków mniej znany* przy współpracy z Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana w Krakowie. (zob. Załącznik 3.8.2).

W ogólnouniwersyteckim badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej osoby studiujące mają możliwość oceny kwestii dostępności w UJ (zdefiniowanej w kwestionariuszu ankiety jako dążenie do zapewnienia takich warunków środowiska fizycznego, przestrzeni cyfrowej oraz organizacji procesów i metod działania, aby niepełnosprawność i inne szczególne potrzeby nie stanowiły powodu wykluczenia kogokolwiek z nauki, pracy i innych dziedzin życia). Średnia z ocen w tym obszarze dla respondentów i respondentek z kierunku historia (N=4) wyniosła 5,0 (ocena w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko".

Za wsparcie mobilności studentów w ramach Programu Erasmus+ odpowiada instytutowy koordynator programu Erasmus+, którym jest dr Rafał Szmytka. Pełni on dyżury, organizuje spotkania informacyjne oraz rozsyła informacje dotyczące rekrutacji. W jego kompetencjach jest przede wszystkim uzgadnianie dokumentów Learning Agreement oraz nawiązywanie kontaktów z uczelniami partnerskimi i zawieranie umów o współpracy międzynarodowej. Wsparcie administracyjne dla studentów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających pełni ogólnouczelniany Dział Obsługi Studentów Zagranicznych UJ.

Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Biuro Karier oferuje indywidualne spotkania z doradcą zawodowym (możliwość uzyskania informacji o sposobach aktywnego poszukiwania pracy oraz dokwalifikowania się, a także wskazówek dotyczących rozwoju zawodowego, pomoc w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, określenie predyspozycji zawodowych, przygotowanie do procesu rekrutacji). Konsultacje prowadzone są również w języku angielskim. W ramach tej oferty jednostka organizuje także doradztwo dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami. Biuro Karier oferuje również szkolenia prowadzone przez wewnętrznych trenerów firm lub instytucji podnoszące kompetencje twarde (np. Excel, Google Ads) oraz miękkie (np. komunikatywność, praca w zespole, zarządzanie czasem, budowanie efektywnych relacji), przydatnych na rynku pracy. Studenci mogą wziąć udział w spotkaniach z mentorami – absolwentami Uniwersytetu, którzy w trakcie cyklu spotkań przekazują swoją wiedzę oraz doświadczenie z konkretnej branży. W ramach działań wspierających rozwój zawodowy studentów organizowane są również wydarzenia informacyjne, jak np. skierowana do studentów Wydziału Historycznego, a zrealizowana we współpracy z CD UJ, akcja *Poznajmy się bliżej*. Podczas wydarzenia

uczestnicy mogli zapoznać się z ofertą Biura Karier, wziąć udział w krótkiej konsultacji CV, spotkać się z przedstawicielami CD. Dwukrotnie w ciągu roku Biuro Karier organizuje Targi Pracy (stacjonarne i online), w czasie których istnieje możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcami z różnych branż i sektorów. Każda edycja jest okazją uczestnictwa w prezentacjach dotyczących otwartych rekrutacji, programów stażowych, kultury pracy i wartości w wybranych firmach/instytucjach. Ponadto w trakcie wydarzenia istnieje możliwość konsultacji dokumentów aplikacyjnych.

W Instytucie Historii na działania w tej sferze składają się: zajęcia w ramach specjalizacji ukierunkowane na zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętności (np. *Projekt książka*, *Komputerowe przygotowanie tekstu do druku, Zintegrowany system informacji archiwalnej, Elektroniczne zarządzanie dokumentacją*); praktyki zawodowe; zdobywanie i rozwijanie kompetencji społecznych, umiejętności organizatorskich, planowania i prowadzenia pracy zespołowej; umiejętności pozyskiwania i rozliczania środków finansowych; udział w przedsięwzięciach KNHS oraz pracowników Instytutu Historii na rzecz otoczenia społecznego (zajęcia i warsztaty dla młodzieży szkolnej, zajęcia dla osób niepełnosprawnych, gry edukacyjne dla młodzieży i dorosłych); organizowane we współpracy z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego szkolenia oraz spotkania naborowe.

Wsparcie sportowej, artystycznej i organizacyjnej, aktywności studentów oraz w zakresie przedsiębiorczości

W zakresie wspierania rozwoju aktywności sportowej uczelnia oferuje: regularne zajęcia wychowania fizycznego dla studentów (Studium Wychowania Fizycznego i Sportu: https://swfis.uj.edu.pl/zajecia) oraz zajęcia oferowane w sekcjach sportowych – 16 sekcji (https://swfis.uj.edu.pl/sekcje), a także udział w zajęciach korekcyjnych (https://swfis.uj.edu.pl/zajecia/zajecia-korekcyjne). Specjalna oferta zajęć wychowania fizycznego skierowana jest do studentów z niepełnosprawnościami (https://swfis.uj.edu.pl/zajecia/studenci-niepelnosprawni). Studenci mogą zaangażować się w działania Zespołu Słowianki (http://www.slowianki.uj.edu.pl/) i Chóru Akademickiego (https://chor.uj.edu.pl/). Na uczelni funkcjonuje Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (https://aip.uj.edu.pl), który poprzez organizację doradztwa, szkolenia i programy wsparcia dla studentów zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej. Pełna lista organizacji studenckich i stowarzyszeń dostępna jest w Sprawozdaniu Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W 2023 r. studenci Instytutu Historii pod opieką dr hab. Marty Kurkowskiej-Budzan, prof. UJ, zawiązali zespół muzyczny *Vox Historiae*, który występuje podczas ważnych uroczystości instytutowych (uroczyste graduacje absolwentów, Święto Instytutu), a także daje koncerty dla całej społeczności uniwersyteckiej i zaproszonych gości (np. koncerty noworoczne, koncert dla laureatów projektu edukacyjnego pt. *Naprawdę warto się uczyć*). Pod egidą dziekana Wydziału KNHS UJ organizuje turnieje szachowe (już 3 edycje), organizowane były też spotkania z grami historycznymi (przede wszystkim gry symulacyjne, które odzwierciedlają historyczne wojenne i polityczne konflikty, zachowując pewną naukową ścisłość nie tylko jeśli chodzi o przekazywane w nich dane historyczne, ale też mechanizmy polityczne czy charakterystyczne dla danego czasu strategie) pod opieką pracownika Instytutu Historii. Co roku (z przerwą na okres pandemii Covid-19) dr hab. Michał Stachura, prof. UJ, organizuje Podwawelskie Spotkania z Grą Historyczną i Strategiczną, otwarte również dla studentów Instytutu Historii. Z kolei kompetencje historyczne z umiejętnościami cyfrowymi łączyła praca grupy studentów pod kierunkiem dr hab. Marty Kurkowskiej-Budzan, prof. UJ, nad kilkoma mobilnymi grami historycznymi na platformie Action Track.

System motywowania studentów

Przed rozpoczęciem studiów wybitni uczniowie i absolwenci polskich i zagranicznych szkół średnich mogą ubiegać się o Stypendium UJ, w ramach którego przyznawane jest stypendium na cały okres studiów, wstęp na wybrany kierunek oraz zapewniona indywidualna opieka pracownika naukowego,

który wspiera rozwój naukowy stypendysty. Ponadto najbardziej uzdolnieni studenci przyjęci na pierwszy rok studiów mogą otrzymać, na podstawie wyników uzyskanych w olimpiadach, stypendium w ramach Rektorskiego Funduszu Stypendialnego dla olimpijczyków. Na szczeblu ogólnouniwersyteckim funkcjonuje również Fundusz Stypendialny im. Prof. Franciszka Ziejki, którego celem jest umożliwienie podjęcia studiów w języku polskim na Uniwersytecie Jagiellońskim osobom, które – pomimo uzyskania wybitnych wyników w nauce lub posiadania osiągnięć naukowych – nie mają ze względu na sytuację polityczną możliwości, aby kształcić się w ojczystym kraju. Spośród innych stypendiów ogólnouniwersyteckich dla studentów kierunku historia dostępne są także: Fundusz Stypendialny *Ad Polonos*, Fundusz Stypendialny im. Jana Kochanowskiego (finansowe wsparcie studentów realizujących projekty naukowe obejmujące wyjazdy zagraniczne lub wyjazdy krajowe związane z krajowymi przedsięwzięciami o charakterze międzynarodowym); Fundusz Stypendialny *My z Wami* (skierowany do studentów – obywateli Ukrainy); Fundusz Stypendialny im. Stanisława Pyjasa (przyznawane studentom, których postawa etyczna, praca społeczna na terenie uczelni lub poza jej murami, działalność humanitarna w różnych instytucjach i organizacjach społecznych różnego rodzaju budzi uznanie i szacunek środowiska akademickiego). Obsługą administracyjną ogólnouniwersyteckich własnych funduszy stypendialnych zajmuje się Dział Spraw Stypendialnych.

Dodatkowo ze środków Funduszu Stypendialnego wszyscy olimpijczycy na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, którzy są laureatami olimpiady międzynarodowej albo laureatami lub finalistami olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, otrzymują stypendium rektora. Na wyższych latach do 10% studentów może otrzymać stypendium rektora na podstawie wyróżniających wyników w nauce, osiągnięć naukowych, artystycznych lub sportowych we współzawodnictwie na poziomie co najmniej krajowym. Ponadto uczelnia zachęca studentów do aplikowania o stypendium ministra.

Każdego roku uczelnia przeznacza odpis z zysku na utrzymanie własnych funduszy stypendialnych dla wyróżniających się studentów. Środki na finansowanie stypendia pozyskuje również od fundatorów zarówno osób fizycznych, jak i prawnych. Regulaminy własnych funduszy stypendialnych uzgadniane są z Samorządem Studentów UJ.

Uczelnia realizowała projekt Szkoła Orłów, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem Projektu było stworzenie ścieżki kształcenia dla wybitnie uzdolnionych studentów (laureatów olimpiad przedmiotowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a także najlepszych studentów na podstawie wyników uzyskanych na pierwszym roku studiów) poprzez realizację wysokiej jakości kształcenia akademickiego opartego na systemie tutoringu oraz wsparcie stypendialne. Wśród beneficjentów znalazło się 2 studentów Wydziału.

Formą motywacji jest też możliwość zgłaszania wyróżniających się prac dyplomowych do konkursów. Studenci Instytutu Historii w latach 2019-2025 zdobyli szereg nagród i wyróżnień w następujących konkursach: Konkurs im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na najlepszy debiut historyczny roku za pracę magisterską w kategorii historia najnowsza; Konkurs o Nagrodę Centrum Pieniądza NBP za najlepszą pracę magisterską z zakresu historii gospodarczo-społecznej; Konkurs o Nagodę im. Jana i Zofii Włodków za pracę magisterską; Konkurs prac magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego „Otwarta Rzeczpospolita"; Konkursu im. Majera Bałabana za najlepsze prace magisterskie i doktorskie o Żydach i Izraelu; Konkurs na najlepszą pracę magisterską i licencjacką z antropologii historii im. Bronisława Geremka; Konkurs o Nagrodę Schenkera na najlepsze prace dyplomowe o tematyce związanej z dziedzictwem Żydów polskich; Konkurs na najlepsze prace z wykorzystaniem historii mówionej organizowanym przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość" i Polskie Towarzystwo Historii Mówionej; Wyróżnienie Żydowskiego Instytutu Historycznego; Nagroda Polskiego Towarzystwa Historii Mówionej (2021).

Instytut Historii w 2025 r. ogłosił Konkurs im. profesora Władysława Semkowicza na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z historii (https://historia.uj.edu.pl/dla-studentow2/konkurs-im.-prof.-

semkowicza). Celem Konkursu jest wyróżnienie najlepszych prac dyplomowych obronionych na Uniwersytecie Jagiellońskim, które cechują się rzetelnością metodologiczną, nowatorskim ujęciem tematu oraz istotnym wkładem w rozwój badań historycznych. Laureaci konkursu będą mieli możliwość opublikowania artykułu naukowego opartego na nagrodzonej pracy licencjackiej lub magisterskiej w czasopiśmie „Prace Historyczne".

Instytut Historii podejmuje także szereg działań mających zmotywować studentów do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i działalności naukowej. Służy temu m.in. bliska współpraca z Kołem Naukowym Historyków Studentów i wspieranie jego inicjatyw oraz różne spotkania o charakterze integracyjnym, spośród których wyróżniają się – wieńczące okres studiów – uroczyste graduacje absolwentów. Ceremonia, wzorowana na średniowiecznych opisach uroczystości nadawania stopnia magistra w Akademii Krakowskiej, odbywa się w zabytkowych murach Collegium Maius.

Studenci włączani są także jako wolontariusze do projektów badawczych realizowanych przez pracowników Instytutu, np. *Za murami krakowskiego getta (1941-1943)*, *Mapa żydowskiego Krakowa w ujęciu historyczno-przestrzennym od roku 1939* kierowanych przez dr Alicję Jarkowską; studenckie projekty z zakresu archiwistyki społecznej pod merytoryczną opieką dr. Arkadiusza Więcha *Stary Prokocim*, *Dwadzieścia pięć lat rozmów na dwudziestopięciolecie powiatów w Polsce (Samorządowe Archiwum Mówione)* czy projekty grupy badawczej *Homo [Lab]orans* dr hab. Marty Kurkowskiej-Budzan, prof. UJ. Okazję do naukowego rozwoju studentów stwarza także organizacja szkół letnich, wspomniane już *Jagiellonian School of History and Culture*, a także zorganizowana w ramach minigrantu z POB Heritage Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza, szkoła letnia pt. *Trudne dziedzictwo zagłady Żydów w mniejszych miejscowościach – historyczne i socjologiczne metodologie w badaniu narracji o przeszłości* (2022). Szkoła letnia miała charakter metodologiczny i była prowadzona we współpracy socjolożek i historyczek z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz z lwowskiego Center for Urban History.

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wsparcie materialne realizowane jest przez wypłatę stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych czy zapomóg. Wnioski rozpatruje Komisja Stypendialna dla Studentów UJ, w której skład wchodzą studenci oraz pracownicy UJ. Ponadto uczelnia utworzyła fundusz, z którego wypłacane są zapomogi dla osób dotkniętych skutkami wzrostu cen za wynajmu mieszkania lub zakwaterowania w domu studenckim bądź skutkami konfliktu zbrojnego, a z powodu ograniczeń ustawowych nie są uprawnione do korzystania ze środków pochodzących z budżetu państwa.

Podstawowym źródłem informacji są strony internetowe UJ oraz celowane działania informacyjno-promocyjne uczelni. Informacje dotyczące spraw socjalnobytowych studentów i doktorantów, jak też pełna lista stypendiów dostępnych na UJ oraz wykaz pracowników zapewniających wsparcie znajdują się na stronach prowadzonych przez jednostkę administracji ogólnouczelnianej. Aktualne informacje dotyczące stypendiów oraz zakwaterowania publikowane są pod adresem stypendia.uj.edu.pl oraz akademiki.uj.edu.pl. Stosowne informacje są umieszczone także na stornie Wydziału Historycznego, a na stronie Instytutu Historii znajdują się linki odsyłające do odpowiednich stron. Niekiedy informacje o naborze wniosków są wysyłane na adresy email studentów, np. w przypadku stypendium ministra. Również Samorząd Studentów UJ na swoich stronach oraz w mediach społecznościowych publikuje informacje dotyczące świadczeń oraz prowadzi konsultacje podczas dyżurów członków Uczelnianej Komisji Ekonomicznej odbywających się w Biurze Zarządu Samorządu Studentów UJ lub poprzez mail: pomoc.materialna@samorzad.uj.edu.pl. Wsparcie dla studentów w postaci zapomóg zapewnia też Fundacja Studentów i Absolwentów UJ „Bratniak".

Wsparcia w różnego typu sytuacjach trudnych udziela Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji SOWA.

Rozpatrywanie skarg i wniosków

Studentom przysługuje prawo składania skarg i wniosków. Skargi i wnioski dotyczące funkcjonowania uczelni, w tym organizacji procesu kształcenia, mogą być składane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ich adresatami mogą być zarówno władze rektorskie czy dziekańskie, jak i kierownicy jednostek administracji czy organy samorządu studenckiego. Studenci mają ponadto możliwość spotkania z osobami decyzyjnymi podczas ich dyżurów lub w innych, indywidualnie ustalonych terminach. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Sprawy, w których doszło do naruszenia przepisów prawa lub zasad etyki, zgłaszane są organom ścigania lub kierowane na drogę postępowania dyscyplinarnego. W skład komisji dyscyplinarnych wchodzą studenci delegowani przez organy samorządu studenckiego. Bieżące problemy omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem przedstawicieli samorządu studenckiego i władz uczelni.

W indywidualnych sprawach studentów, wynikających z Regulaminu studiów, w pierwszej instancji rozstrzygnięcia podejmuje dziekan, chyba że Regulamin lub odrębne przepisy stanowią inaczej. Na wniosek dziekana, zaakceptowany przez samorząd studencki, Rektor może upoważnić inne osoby do wydawania rozstrzygnięć na podstawie Regulaminu studiów, z wyjątkiem rozstrzygnięć dotyczących urlopów od zajęć, przeniesienia z innej uczelni skreślenia z listy studentów oraz wznowienia studiów. Od rozstrzygnięć dziekana lub osoby upoważnionej przez Rektora podejmowanych w indywidualnych sprawach studentów przysługują odwołania do Rektora w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne. Decyzje administracyjne w sprawach świadczeń pomocy materialnej, w tym stypendium rektora, wydaje Komisja Stypendialna dla Studentów UJ. Od decyzji tych służy odwołanie do Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla Studentów UJ. Obie komisje powoływane są przez Rektora na wniosek samorządu studenckiego, a większość ich składu stanowią studenci. Również kierowanie pracami ww. komisji zwyczajowo powierzane jest studentom. Wnioski o przyznanie miejsca w domu studenckim rozpatruje natomiast właściwy organ samorządu studenckiego (obecnie – Uczelniana Komisja Ekonomiczna).

System obsługi administracyjnej studentów

Opiekę nad studentami sprawuje zastępca dyrektora Instytutu Historii ds. studenckich, który z upoważnienia Dziekana Wydziału Historycznego rozpatruje ich wnioski odnoszące się do przebiegu studiów, a także zgłaszane przez nich skargi i zażalenia. Dyrektor na wniosek studentów podejmuje też decyzje dotyczących modyfikacji programu, przebiegu studiów i sposobu uzyskania zaliczenia dostosowując je do indywidualnych potrzeb. Decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii prowadzących zajęcia. Dyrektor współpracuje z Samorządem Studentów, Kołem Naukowym Historyków Studentów UJ, kieruje pracami Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się, nadzoruje hospitację zajęć, przygotowanie programu i harmonogramu studiów. Nadzoruje również pracę sekretariatu zapewniającego obsługę administracyjną studentów. Sprawami studenckimi zajmują się bezpośrednio dwie osoby, obsługujące odpowiednio studentów pierwszego i drugiego stopnia studiów, które przygotowują również umowy dotyczące praktyk studenckich. Kolejna osoba zajmuje się obsługą techniczną Instytutu - zarządza wykorzystaniem sal oraz sprzętu komputerowego i audiowizualnego, a także administracją poczty elektronicznej. W bieżącej pracy administracyjnej wykorzystywany jest system USOSweb. Studenci mają możliwość składania podań zarówno poprzez system USOS, jak i w formie papierowej. Pracownicy sekretariatu administrują stroną internetową Instytutu (https://historia.uj.edu.pl), gdzie w zakładce „Dla studentów" zamieszczone są informacje o formach wsparcia i możliwości ich uzyskania oraz odsyłacze do stron prowadzonych przez wyspecjalizowane jednostki UJ.

W badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej studenci i studentki mają możliwość oceny kadry administracyjnej jednostki przy szczególnym uwzględnieniu poziomu zaangażowania, życzliwości osób

studiujących oraz chęci udzielania pomocy. Osoby ankietowane z kierunku historia (N=5) wystawiły w tym obszarze ocenę 6,40, będącą średnią z ocen w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko".

Na uniwersytecie działa Centrum Wsparcia Dydaktyki, rozbudowana jednostka udzielająca studentom oraz pracownikom administracji wydziałowej i instytutowej pomocy merytorycznej. CWD łączy jednostki z pionu Prorektora ds. dydaktyki (dzięki czemu koordynuje proces kształcenia – począwszy od rekrutacji na studia przez organizację toku studiów, kończąc na działaniach związanych ze wsparciem absolwentów). W skład CWD wchodzi Dział Rekrutacji na Studia, który zajmuje się organizacją procesu rekrutacji. Do zadań Działu Spraw Stypendialnych należą koordynacja przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów UJ, przydział miejsc w Domach Studenckich, a do zadań Działu Spraw Studenckich – wsparcie działalności studenckiej, w tym rozliczanie projektów dofinansowanych ze środków uczelni, oraz bieżąca obsługa spraw dyscyplinarnych i ubezpieczeniowych studentów. Dział Obsługi Studiów oferuje wsparcie w zakresie obsługi toku studiów, pomoc w interpretacji i stosowaniu Regulaminu, aktów prawnych z zakresu dydaktyki oraz spraw studenckich. Dział Obsługi Studentów Zagranicznych zajmuje się obsługą studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających na stypendia i wymiany międzynarodowe, koordynacją Programu Erasmus+ oraz programem mobilności MOST (wymiana studentów polskich uniwersytetów umożliwiająca odbycie części studiów na innej uczelni). Zespół Welcome Centre sprawuje kompleksową opiekę nad kandydatami i studentami cudzoziemcami, w tym stypendystami programów NAWA. Dział Rozwoju i Jakości Kształcenia dba o jakość kształcenia na Uniwersytecie Jagiellońskim, koordynuje organizację Tygodnia Jakości Kształcenia, organizuje wykłady z cyklu *Artes Liberales* i Zajęcia Ogólnouczelniane, a także wspiera realizację zajęć o charakterze e-learningowym. Zespół ds. Realizacji Badań koordynuje przebieg ogólnouczelnianych badań ankietowych z obszaru jakości kształcenia oraz opracowuje raporty służące władzom jednostek do wdrażania działań doskonalących. Biuro Karier oferuje doradztwo zawodowe oraz coaching kariery dla studentów i absolwentów uczelni. Wraz z firmami i instytucjami organizuje szkolenia, gromadzi i udostępnia informacje o ofertach pracy, możliwościach podwyższania kwalifikacji zawodowych oraz zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach praktyk i staży.

Bezpieczeństwo studentów oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy

Sytuacje naruszające bezpieczeństwo lub stanowiące przejawy dyskryminacji studenci mogą zgłaszać do Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ. Dział podejmuje interwencje zgodnie z procedurami i wskazówkami postępowania na terenie uczelni, we współpracy z innymi podmiotami uczelni (np. Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji SOWA), a w razie przestępstwa z właściwymi służbami (np. policją). Studenci mają możliwość zapoznania się ze wskazówkami postępowania w sytuacji zagrożenia na stronie *Bezpieczny student UJ*, podczas obowiązkowego kursu on-line BHK, podczas cyklicznej kampanii *16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć*. Dział prowadzi cykliczne badania poczucia bezpieczeństwa oraz poczucia dyskryminacji, a raporty z badań udostępnia na stronie przedmiotowej. Działania edukacyjne i informacyjne są podejmowane we współpracy z Samorządem Studentów, Towarzystwem Doktorantów oraz organizacjami studenckimi. Ponadto w uczelni funkcjonuje stanowisko ds. bezpieczeństwa – osoba wspiera organizację imprez i wydarzeń organizowanych przez członków wspólnoty uczelni.

W prace z zakresu przeciwdziałania sytuacjom noszącym znamiona dyskryminacji włączony jest również Samorząd Studentów, w ramach którego powołano Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz Dyskryminacji. Studenci mogą zgłaszać niepożądane sytuacje poprzez anonimowy formularz, a w sytuacjach pilnych i awaryjnych mogą przesyłać prośby o wsparcie poprzez adres: emergency@samorzad.uj.edu.pl.

Informacje na ten temat oraz odnośniki do odpowiednich stron znajdują się także na stronie Instytutu Historii. Wszelkie przejawy zagrożenia przemocą i dyskryminacją studenci mogą zgłaszać także zastępcy dyrektora Instytutu ds. studenckich lub specjalnie do tego celu powołanemu w 2019 r. pełnomocnikowi dyrektora do spraw przeciwdziałania dyskryminacji. Stanowisko to piastuje dr hab. Aleksandra Arkusz. Studenci mogą w każdej chwili kontaktować się z pełnomocnikiem mailowo lub podczas stacjonarnych dyżurów w Instytucie. Pełnomocnik bierze udział w różnego rodzaju szkoleniach o tematyce przeciwdziałania dyskryminacji oraz pomocy dla studentów zmagających się z życiowymi problemami i trudnościami natury psychologicznej. Informacje o przejawach dyskryminacji student może też zgłosić za pomocą anonimowych ankiet przedmiotowych w systemie USOSweb lub Barometru Satysfakcji Studenckiej. W 2024 r. dyrekcja Instytutu Historii na wniosek pracowników zorganizowała szkolenie dot. przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy. Podniesieniu poziomu bezpieczeństwa służy też zainstalowany w Collegium Witkowskiego monitoring nadzorowany przez portierów.

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi

Współpraca z samorządem studenckim ma charakter wielopłaszczyznowy i obejmuje wszystkie kluczowe obszary działalności uczelni i Wydziału, ze szczególnym uwzględnieniem dydaktyki i jakości kształcenia oraz systemu wsparcia studentów. Przedstawiciele studentów wchodzą w skład Senatu, Rady Uczelni, Kolegium Elektorów, komisji senackich i rektorskich, komisji stypendialnych i rad własnych funduszy stypendialnych oraz komisji dyscyplinarnych. Przewodniczący samorządu uczestniczy ponadto w posiedzeniach Kolegium Rektorskiego i Kolegium Rektorsko-Dziekańskiego oraz odbywa cotygodniowe spotkania z Rektorem oraz Prorektorem ds. dydaktyki. Na poziomie Wydziału studenci są natomiast reprezentowani w Radzie Wydziału, zaś przewodniczący wydziałowego organu samorządu studenckiego odbywa regularne spotkania z władzami dziekańskimi. Wybór organów samorządu studenckiego oraz przedstawicieli studenckich do organów i ciał kolegialnych uczelni następuje w trybie i na zasadach określonych w regulaminie samorządu studenckiego. Organy uczelni zasięgają opinii samorządu oraz dokonują niezbędnych uzgodnień zarówno wtedy, gdy wymaga tego wprost ustawa lub statut, jak i w każdym innym przypadku, gdy wymaga tego interes studentów. Przy wsparciu uczelni samorząd uczestniczy w działalności Parlamentu Studentów RP, w tym regularnie deleguje swoich przedstawicieli na zjazdy i konferencje krajowe. Samorządowi zapewniono swobodny dostęp do infrastruktury uczelni, w tym do sal dydaktycznych, pomieszczeń Strefy Studenckiej przy ul. św. Anny 6 oraz klubów studenckich. Samorząd dysponuje również własnymi pomieszczeniami, w tym nowoczesnym kompleksem biurowym przy ul. Czapskich 4 oraz odrębnym pomieszczeniem w budynku Wydziału. Samorządowi zapewniono ponadto niezbędne środki finansowe oraz warunki do korzystania z ustawowej kompetencji, jaką jest decydowanie w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych na sprawy studenckie. W skali roku uczelnia przeznacza na ten cel kwotę ponad 2 mln zł, przy czym wartość tych nakładów rośnie z roku na rok. Środki te są następnie dzielone na działalność samorządu studenckiego, kół naukowych oraz pozostałych organizacji studenckich. Sprawozdania z rozdziału środków są dostępne w BIP. Istotnym przejawem zaufania do samorządu jest pełnomocnictwo Rektora, które upoważnia przewodniczącego samorządu do samodzielnego (z zastrzeżeniem wymogu kontrasygnaty Kwestora) zaciągania zobowiązań finansowych, w tym rozliczania faktur czy podpisywania umów w imieniu Uniwersytetu. Na poziomie Wydziału działalność samorządu jest też współfinansowana przez władze dziekańskie. Oprócz tego uczelnia zapewnia samorządowi wsparcie organizacyjne i prawne, w tym pomoc właściwych merytorycznie jednostek administracji. Relacje z samorządem zostały oparte na zasadach partnerstwa, wzajemnego zaufania oraz poszanowania autonomii.

Przedstawiciele studentów (w liczbie 15) wchodzą w skład Rady Instytutu Historii. Oprócz Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego kluczową dla Instytutu organizacją studencką jest prężnie działające Koło Naukowe, wspierane w swojej działalności przez władze Wydziału i Instytutu. Koło dysponuje własnym pomieszczeniem doposażonymi przy wsparciu dyrekcji Instytutu. Zarówno WRSS,

jak i KNHS traktowane są jako naturalni partnerzy w ocenie i planowaniu działań dyrekcji i pracowników Instytutu skierowanych do środowiska studenckiego. O wysokiej ocenie tej współpracy świadczyć może nadanie w 2025 r. zastępcy dyrektora Instytutu Historii ds. studenckich tytułu Honorowego Członka Koła.

Studenci mogą ponadto korzystać z gwarantowanej ustawowo swobody zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich. Poza licznymi kołami naukowymi w uczelni funkcjonują takie organizacje jak Niezależne Zrzeszenie Studentów UJ, Erasmus Student Network, Klub Uczelniany AZS, Stowarzyszenie All In UJ, Europejskie Forum Studentów AEGEE, AIESEC, Akademicki Klub Turystyczny „Rozdroże" czy Bractwo Czapki Studenckiej. Oprócz tego w uczelni prężnie działają agendy kulturalne i media studenckie, w tym Zespół Pieśni i Tańca „Słowianki", Chór Akademicki „Camerata Jagellonica", radio UJOT FM, telewizja UJOT TV czy Pismo Studentów WUJ. Podobnie jak w przypadku samorządu, uczelnia zapewnia organizacjom studenckim wszechstronne wsparcie, w tym przestrzeń do pracy, swobodny dostęp do infrastruktury oraz środki finansowe.

Udział studentów w systematycznym przeglądzie i doskonaleniu charakteru i form wsparcia studentów

W badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej osoby studiujące mają możliwość wyrażenia opinii na temat takich aspektów procesu kształcenia, jak: infrastruktura informatyczna (przy szczególnym uwzględnieniu poczty uniwersyteckiej, witryny USOSweb, platform zdalnego nauczania i aplikacji Microsoft 365)(N=5), procedury administracyjne (N=4), kompleksowe wsparcie osób studiujących (N=4) oraz możliwości rozwoju (przy szczególnym uwzględnieniu rozwoju naukowego, artystycznego, zawodowego, sportowego)(N=5). Odpowiednio dla tych obszarów dla studentów i studentek kierunku historia uzyskano następujące średnie z ocen: 5,0; 5,50; 5,50; 5,40 (w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko").

Monitorowanie form wsparcia studentów odbywa się także podczas spotkań dyrekcji Instytutu z zarządem Koła Naukowego oraz przedstawicielami Samorządu Studenckiego. KNHS i WRSS występują też jako konsultanci wszelkich zmian w programie i przebiegu studiów. Kurator Koła i zastępca dyrektora Instytutu ds. studenckich zwyczajowo biorą udział w sprawozdawczej części corocznych walnych zebrań Koła. W ostatnim roku akademickim problemami szczególnie dyskutowanymi z obiema organizacjami studenckimi były planowane gruntowne zmiany w programie studiów oraz przygotowanie w Collegium Witkowskiego strefy studenckiej. Studenci mają także możliwość zgłaszania uwag przez swoich przedstawicieli zasiadających w Radzie Instytutu Historii UJ oraz w Radzie Wydziału Historycznego UJ.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—
…	—	—

Załączniki

3.4.10 Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025
3.7.1 Mobilność
3.8.1 Raport o działalność Koła Naukowego Historyków Studentów UJ
3.8.2 Raport dr. hab. Wiktora Szymborskiego, prof. UJ, o realizacji procesu dydaktycznego przez studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Informacje o zasadach rekrutacji, ofercie dydaktycznej UJ, programach studiów oraz szczegółach dotyczących ich realizacji znajdują się na następujących stronach UJ:

- https://rekrutacja.uj.edu.pl – ogólne zasady rekrutacji w UJ;
- https://irk.uj.edu.pl/pl – szczegółowe zasady rekrutacji oraz oferta dydaktyczna;
- Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym: link
- www.bip.uj.edu.pl – akty prawne określające zasady kwalifikacji na dany rok studiów; akty prawne określające utworzenie kierunku oraz programu studiów;
- Regulamin studiów: link
- https://studia.uj.edu.pl – pełna oferta dydaktyczna uczelni;
- https://sylabus.uj.edu.pl/pl/2/1/2 – program studiów oraz szczegóły dotyczące jego realizacji;
- https://www.usosweb.uj.edu.pl – szczegółowe informacje dostępne dla zalogowanych użytkowników dotyczące realizacji programu studiów i osiąganych wynikach w toku studiów.

Informacje dotyczące form wsparcia oraz możliwości udziału w programach wymiany krajowej i międzynarodowej, a także możliwości rozwoju kompetencji zawodowych, ofertach pracy, praktyk/staży oraz indywidulanym doradztwie zawodowym i Targach Pracy dostępne są na następujących stronach:

- Pomoc materialna i sprawy bytowe: https://stypendia.uj.edu.pl/;
- Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami: https://cd.uj.edu.pl/pl;
- Biuro Karier: https://biurokarier.uj.edu.pl/pl;
- Targi Pracy: https://targipracy.uj.edu.pl/;
- Oferta programów wymiany krajowej i międzynarodowej: https://erasmus.uj.edu.pl/.

Instytut Historii UJ posiada własną stronę internetową w domenie uniwersyteckiej: https://historia.uj.edu.pl/pl. Tam znajdują się wszystkie najważniejsze informacje dotyczące struktury, funkcjonowania Instytutu, badań i – skierowane przede wszystkim do szkół – oferty w dziedzinie popularyzacji, a przede wszystkim – oferty studiów (w zakładce dla kandydatów) oraz informacje dla aktualnego roku akademickiego. Oprócz strony Sylabus UJ (na której kandydaci i studenci mogą znaleźć program oraz sylabusy poszczególnych zajęć i grup zajęć), program i harmonogram studiów dla pierwszego i drugiego stopnia na każdy kolejny rok akademicki jest co najmniej na trzy miesiące przez rozpoczęciem roku akademickiego umieszczany na stronie Instytutu Historii: https://historia.uj.edu.pl/pl_PL/dla-studentow2/program-harmonogram-studiow. Podstawowe dane o zajęciach znajdują się także w systemie USOSWeb, tam także studenci mogą w łatwy sposób sprawdzić terminy i miejsce odbywania się zajęć. Poprzez system poczty USOSweb można także kontaktować się z prowadzącym. W wersji papierowej programy studiów dostępne są w sekretariacie Instytutu Historii. Na stronie instytutowej studenci mogą także znaleźć informacje dotyczące zasad dyplomowania, praktyk, informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji), sesji egzaminacyjnej, dane kontaktowe oraz inne informacje przydatne podczas studiowania i odnośniki do stron internetowych z pomocnymi materiałami (jak np. wzory pism, regulamin studiów, współpraca międzynarodowa, udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością, opis budynku przygotowany przez CD UJ itp.). W toku ostatniej oceny programowej ZO PKA rekomendował opublikowanie na stronie Instytutu kierunkowych efektów uczenia się oraz zasad przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych, co zostało zrealizowane.

Ponadto Instytut Historii prowadzi profile na portalach społecznościowych:

- https://www.facebook.com/instytuthistoriiUJ;
- https://www.instagram.com/instytuthistoriiuj;
- https://www. twitter.com/IHistoriiUJ;

- oraz kanał na YouTube: www.youtube.com/@instytuthistoriiuniwersyte5946.

Pełnią one istotną rolę w upublicznianiu informacji o wydarzeniach, działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej Instytutu. Zamieszczane są także informacje o najważniejszych wydarzeniach organizowanych przez KNHS. Wobec popularności tych mediów wśród studentów w ostatnich latach stają się one coraz istotniejszym kanałem komunikowania kluczowych informacji także w odniesieniu do organizacji studiów (np. zapisy na zajęcia, ankiety studenckie itp.).

Istotną rolę w informowaniu o ofercie studiów Instytutu Historii pełnią także wydarzenia promocyjne organizowane przez UJ, w których Instytut bierze udział, np. Dzień Otwarty UJ, a także informacje przekazywane przez pracowników Instytutu podczas wykładów dla uczniów szkół średnich.

Informacje na temat studiów i różnych spraw studenckich znajdują się także na stronie Wydziału Historycznego (https://historyczny.uj.edu.pl/studia-i-i-ii-stopnia). Z kolei materiały dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia (w tym wyniki ankietyzacji studentów) na poziomie uczelni dostępne są na stronie: https://jakosc.uj.edu.pl/pl. Ponadto, raporty z wybranych badań dostępne są dla wszystkich zainteresowanych posiadających adresy email w domenie uj.edu.pl. (https://jakosc.uj.edu.pl/raporty).

Przed rozpoczęciem roku akademickiego organizowane jest spotkanie (online) dla studentów I roku studiów pierwszego stopnia, podczas którego zastępca dyrektora ds. studenckich, opiekunowie specjalizacji oraz pracownicy sekretariatu wprowadzają nowych studentów w temat programu studiów, rejestracji na zajęcia, funkcjonowania Instytutu, struktury strony internetowej; przygotowywany jest także przewodnik po rejestracji na zajęcia dla I roku, który jest udostępniany także na stronie Instytutu.

Studenci i studentki jednostki cyklicznie oceniają dostępność informacji o programie studiów i harmonogramie zajęć (przy szczególnym uwzględnieniu aktualności, przydatności, czytelności oraz kompletności informacji, na przykład na witrynie internetowej jednostki). Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej zrealizowanego w 2025 r. wskazują, że studenci kierunku historia (N=5) ocenili ten aspekt na 5,20 (średnia z ocen w skali 1-7, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nisko", a 7 – „zdecydowanie wysoko").

Strony uczelni sukcesywnie dostosowywane są do zapisów Ustawy o dostępności cyfrowej i wdrażany jest standard WCG 2.1. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie https://portal.uj.edu.pl/wcag i https://cd.uj.edu.pl/dostepnosc/cyfrowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—

Załączniki

3.4.10 Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Monitorowanie programów i jakości kształcenia odbywa się w Uniwersytecie Jagiellońskim zarówno na poziomie centralnym, jak w obrębie poszczególnych Wydziałów, a następnie Instytutów. Na poziomie centralnym ukonstytuowany został Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, który łączy w sobie dwie perspektywy – studentów i pracowników oraz składa się z czterech przenikających się poziomów: uniwersyteckiego, wydziałowego, programu oraz przedmiotu.

Misję, cele, zasady, strukturę i zadania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia reguluje Zarządzenie nr 18 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 28 lutego 2025 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Podstawą funkcjonowania sytemu jest poszanowanie autonomii i specyfiki poszczególnych jednostek organizacyjnych UJ, transparentność, partnerstwo, współodpowiedzialność oraz optymalizacja. Funkcjonowanie systemu opiera się na planowaniu, praktyce, analizie informacji zwrotnej oraz wdrażaniu działań naprawczych. Celem Systemu jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia poprzez wspieranie działań pozwalających na pozyskiwanie kandydatów z kraju i zagranicy, kształtowanie warunków do ich najlepszego rozwoju, takich jak nowoczesne i innowacyjne programy oraz modele kształcenia zorientowane na interdyscyplinarność, integrację z prowadzonymi badaniami oraz współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, przygotowanie kadry dydaktycznej i naukowej na najwyższym poziomie, wysokiej jakości wsparcie administracyjne, a także dbałość o zapewnienie przyjaznych warunków studiowania i pracy. W ramach Systemu realizowane są w szczególności następujące zadania: doskonalenie oferty dydaktycznej oraz programów studiów z uwzględnieniem potrzeb i przy udziale otoczenia społeczno-gospodarczego; podejmowanie działań na rzecz rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich; prowadzenie projakościowej polityki rekrutacyjnej wobec kandydatów na studia, kandydatów do szkoły doktorskiej oraz pracowników; wspieranie studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych w procesie kształcenia; wspieranie działań służących umiędzynarodowieniu oferty dydaktycznej; kształtowanie postaw projakościowych w środowisku akademickim; informowanie o ofercie dydaktycznej i działaniach projakościowych; gromadzenie, analizowanie i raportowanie danych dotyczących procesu kształcenia. Nadzór nad systemem sprawuje Rektor UJ, a na rzecz realizacji zadań systemu działają: Pełnomocnik Rektora UJ ds. jakości kształcenia i Pełnomocnik Rektora UJ ds. programów studiów. Za realizację zadań systemu w jednostce odpowiada dziekan oraz powołani przez niego pełnomocnicy i Wydziałowy Zespół Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Instytut Historii reprezentują: dr hab. Aleksandra Arkusz, mgr Justyna Zięba.

Podstawową zasadą funkcjonowania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Historycznym jest autonomia jednostek dydaktycznych Wydziału w kształtowaniu procesu dydaktycznego. Dzięki temu możliwe jest dostosowanie szczegółowych procedur oceny, zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia do specyfiki nauczania i uczenia się w ramach poszczególnych programów studiów, przy uwzględnieniu ogólnouniwersyteckich i wydziałowych wytycznych w sprawie tworzenia i monitorowania programów kształcenia. Programy kształcenia, które są oferowane na Wydziale Historycznym, podlegają corocznej analizie i ocenie. Pod uwagę bierze się adekwatność efektów uczenia się do programu kształcenia, adekwatność przypisanych kursom punktów ECTS, system oceniania i wyników studentów oraz poprawę warunków prowadzonych zajęć. W procesie modyfikacji programów uwzględnia się również opinie studentów, absolwentów i pracodawców (Rada Interesariuszy).

W Instytucie Historii od 2013 r. działa Zespół ds. Oceny Efektów Uczenia się. Zadaniem Zespołu jest monitorowanie realizacji efektów uczenia się, monitorowanie zmian programowych, gromadzenie danych statystycznych dotyczących liczby studentów oraz liczby absolwentów, ocena stopnia dopasowania sylwetki absolwenta do realizowanego kształcenia oraz przyjmowanie ewentualnych spostrzeżeń od pracowników Instytutu, studentów i innych interesariuszy. Na posiedzeniach Zespołu omawiane są kwestie dotyczące działań projakościowych na kierunku historia.

Wprowadzanie zmian w programie studiów

Zasady tworzenia i znoszenia studiów oraz dokonywania zmian określa Zarządzenie nr 70 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie zasad tworzenia i znoszenia studiów, wytycznych w zakresie projektowania programów studiów oraz zasad zmiany programów studiów na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich z późn. zm. Na podstawie zarządzenia zostały określone procedury, terminarz oraz osoby odpowiadające za przygotowanie dokumentacji niezbędnej do utworzenia nowego kierunku oraz wprowadzania zmian do programu studiów.

Program przygotowywany jest na cały cykl studiów (3-letni w przypadku studiów pierwszego stopnia, 2-letni w przypadku studiów drugiego stopnia) i zatwierdzany przez Senat UJ. Wprowadzanie korekt możliwe jest zasadniczo na etapie przygotowywania programu na cały cykl studiów. Ze względu na regulacje uniwersyteckie, wprowadzanie doraźnych korekt do programu (np. w przypadku urlopu prowadzącego, zgłoszony przez niego 2-3 lata wcześniej kurs nie może zostać skorygowany pod osobę go zastępującą) jest utrudnione, niemniej w ostatnim roku udało się wprowadzić drobne, a niezbędne, korekty w programie studiów w trwającym cyklu studiów, np. na specjalizacji nauczycielskiej – w związku ze zmieniającymi się rozporządzeniami ministerialnymi dotyczącymi nauczania w szkole przedmiotów WOS, HiT. Zmiany wprowadzane w programie studiów w latach 2019-2025 zostały przedstawione w załączniku 3.10.2.

Bieżące monitorowanie programu studiów

Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dokonuje się w oparciu o wyniki cyklicznie realizowanych na uczelni badań: Badania Kandydatów na Studia, Oceny Zajęć dydaktycznych (od semestru letniego roku 2024/25 Ocena Nauczyciela Akademickiego i Opinia o Zajęciach), Badania Programu Studiów, Barometru Satysfakcji Studenckiej i Monitorowania Losów Absolwentów (MLA). Przy monitorowaniu losów absolwentów uwzględnia się również badania zawarte w Ogólnopolskim Systemie Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych (program Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Wyniki tych badań są szczegółowo analizowane i wykorzystywane do wdrażania rozwiązań projakościowych.

1. Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD), Opinia o Zajęciach (OZ) i Ocena Nauczyciela Akademickiego (ONA)

Za każdy rok akademicki Pełnomocnik Dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia, którego zadaniem jest koordynacja i nadzorowanie procesu oceny zajęć dydaktycznych (OZD), przygotowywał szczegółowe sprawozdanie z OZD. Ocenie podlegały wszystkie zajęcia dydaktyczne. Do dokonywania ocen uprawnieni byli wszyscy studenci zapisani na dane zajęcia. Opinie studentów, wyrażone w anonimowej i dobrowolnej OZD, brane były pod uwagę przy monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia. Wyniki ankiet przedstawiane były Dziekanowi oraz kierownikowi jednostki.

Studenckie oceny stanowiły również istotny element okresowej oceny pracownika. Dla najwyżej ocenionych pracowników przewidziane były nagrody Rektora UJ za działalność dydaktyczną. W przypadku pracowników najniżej ocenionych przeprowadzano z nimi rozmowy wyjaśniająco-dyscyplinujące, prowadzono hospitacje nisko ocenionych zajęć (hospitacja interwencyjna) oraz podejmowano działania zmierzające do ich modyfikacji.

W celu uzyskania pełniejszej informacji od studentów oraz pracowników dotyczących ankiet oraz jakości kształcenia w Instytucie Historii w ramach uniwersyteckiego Tygodnia Jakości Kształcenia zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

1) 2020 rok: akcja ankietowa *„Idealne zajęcia w Instytucie Historii UJ. Jakie zmiany sugerowałaby Pani/Pan wprowadzić, aby udoskonalić system prowadzenia zajęć/wykładów w Instytucie?* (plus analiza wyników);

2) 2022 rok: akcja mailingowa *W trosce o jakość kształcenia – treść ankiety oceny zajęć dydaktycznych* (plus analiza wyników);

3) 2023 rok: spotkanie studentów i doktorantów z pracownikami Instytutu Historii UJ w ramach akcji *Jakość kształcenia na zachodnich uczelniach. Doświadczenia pracowników Instytutu Historii*.

Od roku 2025 badanie Ocena Zajęć Dydaktycznych zostało zastąpione dwoma nowymi badaniami: Oceną Nauczyciela Akademickiego oraz Opinią o Zajęciach. Zakres i tryb badań określa Zarządzenie nr 42 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 24 kwietnia 2025 roku w sprawie Regulaminu badania „Ocena Nauczyciela Akademickiego" oraz Regulaminu badania „Opinia o Zajęciach".

Badanie Opinia o Zajęciach skierowane jest do osób biorących udział w zajęciach, w tym osób studiujących, osób przygotowujących doktorat oraz uczestników i uczestniczek studiów podyplomowych. Ocenie podlegają wszystkie zajęcia wskazane przez daną jednostkę organizacyjną. Głównym celem badania Ocena Nauczyciela Akademickiego jest umożliwienie oceny realizacji obowiązków dydaktycznych przez osoby prowadzące zajęcia, co pozwala na monitorowanie jakości kształcenia na Uczelni (wyniki całej jednostki za semestr letni 2024/2025 będą znane na początku października).

Studenckie oceny stanowią istotny element analizy własnej pracy oraz okresowej oceny pracownika naukowo-dydaktycznego i dydaktycznego. Wspomagają także kierowników jednostek w podejmowaniu decyzji o realizowanych w ramach programu studiów kursach i ich prowadzących.

2. Barometr Satysfakcji Studenckiej (BSS)

Barometr Satysfakcji Studenckiej jest przekrojowym badaniem uzupełniającym informacje wynikające z oceny zajęć dydaktycznych. W badaniu ocenie poddawany jest szereg czynników, które mogą wpływać na subiektywnie odczuwane zadowolenie ze studiowania na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zebrane i opracowane wyniki stanowią podstawę do wdrażania rozwiązań sprzyjających poprawie warunków studiowania oraz tworzeniu środowiska przyjaznego studiowaniu (poprawie warunków poza dydaktycznych Uczelni). Badanie przeprowadzane jest raz w roku w połowie semestru letniego za pośrednictwem ankiety elektronicznej typu CAWI.

3. Badanie Programu Studiów (BPS)

Badanie ma na celu zebranie informacji na temat programu studiów realizowanego w danej jednostce dydaktycznej. W badaniu mogą uczestniczyć wszyscy studenci UJ, w tym doktoranci oraz uczestnicy studiów podyplomowych. Ocenie podlegają aktywne programy studiów studenta.

4. Monitorowanie Losów Absolwentów (MLA)

Celem badania jest poznanie sytuacji zawodowej osób, które ukończyły studia. Wiadomość mailowa z zaproszeniem oraz linkiem do ankiety wysyłana jest obecnie do absolwentów oraz absolwentek po roku (studia pierwszego stopnia) lub dwóch latach (studia drugiego stopnia oraz jednolite) od daty ukończenia przez nich studiów. Badaniem zostają objęci wszyscy absolwenci. Informacje na temat ścieżki kariery absolwentów umożliwiają rzeczywiste projektowanie i monitorowanie programów kształcenia. Pozwalają na dostosowywanie oferty uczelni do realiów rynku pracy oraz poprawę jakości dydaktyki z punktu widzenia oczekiwań absolwentów i pracodawców. Badanie losów absolwentów umożliwia także poznanie deklaracji w zakresie związku pracy z wykształceniem oraz wykorzystywania w pracy wiedzy lub umiejętności zdobytych w trakcie studiów; ankietowani oceniają również szanse, jakie daje ukończenie Uniwersytetu Jagiellońskiego w wybranych działaniach. Badanie dostarcza także opinii absolwentów o ukończonym programie studiów – atutach dla kandydata na rynku pracy oraz aspektach wymagających (w ich opinii) zmiany lub poprawy.

5. Badanie Kandydatów na Studia (BKS)

Badanie ma na celu poznanie sylwetki kandydatów (studia pierwszego i drugiego stopnia), nawiązanie komunikacji z kandydatami na studia, uzyskanie wiedzy na temat źródeł czerpania przez nich informacji odnośnie studiów oraz poznanie motywacji związanych z wyborem uczelni i konkretnego kierunku. Dzięki temu oferta dydaktyczna jest dostosowywana do potrzeb i oczekiwań potencjalnych przyszłych studentów. Badanie odbywa się w okresie naboru na studia, w badaniu wyszczególnione są kierunki studiów. Niezależnie do tego badania, dr hab. Konrad Wnęk, prof. UJ na zlecenie Prodziekan ds. studenckich przeprowadził pogłębiona analizę kandydatów na studia, która będzie pomocna m. in. przy ukierunkowywaniu akcji promocyjnych.

6. Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (http://ela.nauka.gov.pl/)

Z systemu czerpane są informacje odnośnie sytuacji zawodowej absolwentów historii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Za każdy rok akademicki przygotowywany jest roczny raport z przeglądu programu kształcenia na kierunku historia (osobno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia). W raportach oceniane są stosowane sposoby i formy weryfikowania efektów uczenia się; jakość prac dyplomowych oraz praktyk realizowanych na specjalizacjach; wyniki nauczania obejmujące strukturę ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej i ocen na dyplomie; wyniki oceny zajęć dydaktycznych dokonanych przez studentów na zakończenie każdego cyklu zajęć dydaktycznych; sylwetka absolwentów studiów oraz ich dalsze losy. Ponadto w raportach przedstawione są wprowadzone zmiany programowe wraz z ich uzasadnieniem, a także formy oraz zakres udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w planowaniu i realizacji działań doskonalących jakość kształcenia na kierunku historia.

Monitorowaniu oraz poprawie jakości kształcenia w Instytucie Historii na kierunku historia służą spotkania z przedstawicielami studentów (Koła Naukowego Historyków Studentów UJ i Samorządu Studenckiego), w trakcie których omawiane są różne zagadnienia związane z przebiegiem procesu dydaktycznego w Instytucie. Postulaty i uwagi studentów są następnie dyskutowane i – o ile to możliwe – uwzględniane w działaniach Instytutu. Problem jakości kształcenia jest również tematem zebrań Kierowników Katedr, Pracowni i Zakładów czy spotkaniach konsultacyjnych dyrekcji Instytutu z pracownikami.

Wyniki oceny zajęć dydaktycznych przedstawiane są przez kierownika kierunku na posiedzeniach Rady Instytutu Historii, w której zasiadają samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni, przedstawiciele pracowników niesamodzielnych, administracji, doktorantów i studentów. Stanowi to okazję do analizy pozytywnych i negatywnych aspektów dydaktyki oraz wskazania dobrych rozwiązań i skierowania wniosków o nagrody dydaktyczne dla nauczycieli osiągających najwyższe oceny lub mogących pochwalić się wyjątkowymi osiągnięciami na polu nauczania. Szczegółowe dane dotyczące prowadzących poszczególnych pracowni i zakładów są udostępniane kierownikom katedr i zakładów.

Podniesieniu jakości kształcenia służą też hospitacje zajęć prowadzonych przez młodszych pracowników i doktorantów oraz prowadzących nisko ocenionych przez studentów w ankietach OZD. Komisja hospitująca składa się z zastępcy dyrektora ds. studenckich, kierownika danej katedry bądź pracowni, zakładu oraz pracownika Pracownia Historii Kultury, Nauki i Edukacji Historycznej. Hospitacje mają za zadanie przede wszystkim pomóc mniej doświadczonym pracownikom i stać się okazją do wymiany doświadczeń oraz dobrych rozwiązań. Dlatego po zakończeniu hospitowanych zajęć są one omawiane przez członków komisji oraz hospitowanego. Z hospitacji sporządzany jest pisemny protokół, który następnie przedstawiany jest prowadzącemu celem zapoznania się i dyskusji na temat wyciągniętych wniosków. Formularz hospitacji był uaktualniany w 2023 r., a poza oceną poszczególnych aspektów zajęć istotną rolę pełni część zawierająca sugestie i zalecenia.

Monitorowaniu i udoskonalaniu jakości kształcenia służy także Rada Opiniodawcza ds. Oceny Programu Studiów, której członkowie m.in. opracowali w 2025 r. pisemne opinie o programie studiów historycznych i praktyk studenckich.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów

Badanie losów absolwentów umożliwia poznanie deklaracji w zakresie związku pracy z wykształceniem oraz wykorzystywania w pracy wiedzy lub umiejętności zdobytych w trakcie studiów; ankietowani oceniają również szanse, jakie daje ukończenie Uniwersytetu Jagiellońskiego w wybranych działaniach.

Badanie dostarcza także opinii absolwentów o ukończonym programie studiów – atutach dla kandydata na rynku pracy oraz aspektach wymagających (w ich opinii) zmiany lub poprawy. Absolwenci wskazują, że wartościami ukończonych studiów były dla nich: nabyta wiedza merytoryczna, nawiązane znajomości (zarówno wśród studentów, jak i osób prowadzących zajęcia), podniesienie poziomu umiejętności analizy, syntezy i wyciągania wniosków oraz dyskusji, udział w projektach, współpraca z instytucjami kultury, usamodzielnianie się w zdobywaniu wiedzy oraz zrozumienie procesów społecznych. Z kolei kwestie, których im zabrakło, to głównie tematyka zajęć: dodatkowy kurs filozofii, poszerzenie programu o zagadnienia społeczne, geneza i funkcjonowanie UE, zwiększenie liczby zajęć praktycznych w ramach specjalizacji nauczycielskiej, zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych, ograniczenie liczby zajęć interdyscyplinarnych, dodatkowe zajęcia dotyczące wiedzy administracyjnej (podatki, kontakty prawne, kontakty z administracją). Zebrane w trakcie badania opinie, wraz z wynikami innych badań przeprowadzonych samodzielnie przez Instytutu Historii zostały uwzględnione przy projektowaniu gruntownych zmian programu, których wprowadzenie zaplanowano od cyklu studiów 2026/2027.

Udział studentów i interesariuszy zewnętrznych w doskonaleniu programu studiów

Jak wspomniano wyżej, udział studentów w kształtowaniu programu studiów przejawia się m.in. w ocenianiu zajęć podczas semestralnych ankiet studenckich, w analizie realizacji programu studiów i oceny zajęć dydaktycznych na poziomie instytutowego zespołu ds. Oceny Efektów Uczenia się. Program studiów na każdy kolejny cykl studiów podlega corocznie opiniowaniu przez Samorząd Studentów Wydziału Historycznego UJ. Wszelkie zmiany planowane do wprowadzenia w programie na nowy cykl studiów bądź – w wyjątkowych sytuacjach – zmiany wprowadzane w ramach już trwającego cyklu – są konsultowane z Samorządem.

W ostatnich dwóch latach w Instytucie Historii pracowano nad bardziej gruntownymi zmianami w programie studiów zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia. Podstawowymi założeniami było unowocześnienie programu pod kątem oczekiwań studentów oraz nowych wyzwań, z jakimi absolwenci spotykają się na rynku pracy, uatrakcyjnienie oferty o zajęcia terenowe i kursy z innych dyscyplin niż historia oraz poszerzenie na specjalizacjach oferty zajęć o zdecydowanie praktycznym charakterze i uzupełnienie ich programu o kursy prowadzone przez ekspertów-praktyków spoza uniwersytetu. Począwszy od cyklu studiów 2026/27 program specjalizacji nauczycielskiej zostanie uzupełniony o zajęcia, które lepiej przygotują do wyzwań, przed jakimi stoją nauczyciele i wychowawcy w obecnym środowisku szkolnym. Przemodelowana na studiach drugiego stopnia specjalizacja archiwistyczna będzie odpowiadać na wyzwania transformacji cyfrowej, jaka dokonuje się w kraju i poszerzy znacząco możliwości absolwentów na rynku pracy. Specjalizacja *Antropologia historyczna* otworzy się w większym niż dotychczas stopniu na pole popularyzacji historii oraz różnych form, w jakich historia funkcjonuje w przestrzeni publicznej.

W ramach projektowania zmian dokonano analizy oferty studiów historycznych w kilku wiodących ośrodkach akademickich, co połączone było także z wizytami studyjnymi w odpowiednich Wydziałach bądź Instytutach w Poznaniu, Toruniu i Wrocławiu. Następnie przeprowadzono kompleksową ankietę wśród studentów i pracowników Instytutu Historii. Ankieta dla studentów – wobec nienajlepszych

doświadczeń z ankietami online – była przeprowadzona w formie papierowej, co pozwoliło zebrać ok. 300 wypełnionych ankiet, a więc istotnie reprezentatywny i wart analizy materiał. Mniej rozbudowane ankiety zostały przeprowadzone także przez Koło Naukowe oraz Samorząd Studentów Wydziału Historycznego. Następnie konkretne rozwiązania zostały przedyskutowane z przedstawicielami Samorządu i Koła oraz konsultowane z Prodziekan ds. studenckich oraz udostępnione wszystkim pracownikom Instytutu i poddane pod dyskusję na Radzie Instytutu. Zmiany w programie, przede wszystkim programy nowych bądź przebudowywanych specjalizacji konsultowano także z interesariuszami zewnętrznymi reprezentowanymi w Radzie Opiniodawczej ds. Oceny Programu Studiów. Celem konsultacji było przedstawienie otoczeniu społeczno-gospodarczemu założeń zmian i uzyskanie informacji zwrotnej na temat potrzeb rynku pracy. Więcej o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi przy doskonaleniu programu studiów – zob. Kryterium 3.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	—	—
2.	—	—

Załączniki

3.3.6 Wyniki badania Monitorowanie Losów Absolwentów 2023
3.6.4 Notatka z posiedzenia Rady Opiniodawczej ds. Oceny Programu Studiów (przy Instytucie Historii)
3.6.5 Małgorzata Dutka-Mucha (członek Rady Opiniodawczej), Propozycje obszarów, w których należałoby podczas studiów poszerzyć wiedzę i umiejętności studentów jako przyszłych nauczycieli
3.6.6 Sławomira Krupa (członek Rady Opiniodawczej), Uwagi do programu studiów w Instytucie Historii UJ
3.10.1.a-g Sprawozdania z Oceny Zajęć Dydaktycznych na kierunku historia za lata 2019-2025
3.10.2 Zmiany w programach studiów w l. 2019-2025 (wyciąg rocznych raportów z przeglądu programu kształcenia)
3.10.3 Sprawozdanie ze spotkania Zespołu ds. Oceny Efektów Kształcenia 4.06.2025
3.10.4 Wzór protokołu hospitacji zajęć
3.10.5 Ankieta dla studentów nt. zmian programu – studia pierwszego i drugiego stopnia
3.10.6 Ankieta dla pracowników nt. zmian programu

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	**Mocne strony** 1. stanowiąca zgrany zespół kadra, posiadająca wysokie kwalifikacje do prowadzenia badań i otwarta na innowacje dydaktyczne 2. dobre wyposażenie sal dydaktycznych i biblioteki, ułatwienia dla OzN 3. aktywne korzystanie ze środków projakościościowych wewnątrzuniwersyteckich na dydaktykę (*Ars Docendi*) 4. atrakcyjna i nowoczesna oferta programowa 5. aktywność środowiska studenckiego 6. rozwijająca się współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym	**Słabe strony** 1. przeregulowanie i nieelastyczność dydaktyki (na poziomie ogólnouniwersyteckim) 2. wysoki poziom drop-out 3. nieprzygotowanie kadry do radzenia sobie z osobami z problemami psychicznymi 4. ograniczenia infrastrukturalne związane z potrzebami osób z niepełnosprawnością ruchową
Czynniki zewnętrzne	**Szanse** 1. renoma UJ i jego mocna pozycja naukowa 2. budynek Instytutu zlokalizowany w centrum Krakowa 3. Kraków jako centrum życia naukowego i kulturalnego oraz atrakcyjny rynek pracy 4. utrzymujące się zainteresowanie historią w społeczeństwie	**Zagrożenia** 1. niestabilność systemu prawnego (także w obszarze nauki i dydaktyki) 2. niskie nakłady finansowe na naukę 3. niż demograficzny 4. narastające problemy psychiczne młodych ludzi

(Pieczęć uczelni)

Stanisław Sroka
Elektronicznie podpisany przez Stanisław Sroka
Data: 2025.09.15 10:42:07 +02'00'

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

Paweł Laidler
Elektronicznie podpisany przez Paweł Laidler
Data: 2025.09.15 11:21:16 +02'00'

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejscowość)

Zbiorczy wykaz załączników dołączonych do Raportu Samooceny

Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego

1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów – tabele 1-6
2.1.1 Program studiów historia pierwszego stopnia cykl 2025-26
2.1.2 Program studiów historia drugiego stopnia cykl 2025-26
2.2.1 Obsada zajęć na kierunku historia pierwszy stopień 2025-26
2.2.2 Obsada zajęć na kierunku historia drugi stopień 2025-26
2.3.1 Harmonogram zajęć na kierunku historia studia pierwszego stopnia 2025-26
2.3.2 Harmonogram zajęć na kierunku historia studia drugiego stopnia 2025-26
2.4 Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w Instytucie Historii UJ
2.5 Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych i informacje o bibliotece
2.6.1 Wykaz tematów prac dyplomowych historia studia pierwszego stopnia (za okres 1.11.2024-15.09.2025)
2.6.2 Wykaz tematów prac dyplomowych historia studia drugiego stopnia (za okres 1.11.2024-15.09.2025)
3.1.1 Strategia Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 r.
3.1.2 Strategia Rozwoju Wydziału Historycznego UJ do roku 2025
3.2.1 Plan studiów pierwszego stopnia
3.2.2 Plan studiów drugiego stopnia
3.2.3 Uproszczony plan studiów pierwszego stopnia cykl 2025-26
3.2.4 Uproszczony plan studiów drugiego stopnia cykl 2025-26
3.2.5 Raport matryca efektów – historia studia pierwszego stopnia
3.2.6 Raport matryca efektów – historia studia drugiego stopnia
3.2.7.a-d Dokumenty dotyczące realizacji praktyk
3.2.8 Miejsca odbywania praktyk w l. 2019-2025
3.2.9 Raport dr hab. Marty Kurkowskiej-Budzan, prof. UJ, Wykorzystanie narzędzi cyfrowych w dydaktyce uniwersyteckiej ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zdalnego (2019-2024)
3.2.10 Raport dr. Bartosza Kołoczka nt. objazdów naukowych
3.3.1 Uchwała Senatu nr 58-V/2024 z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji
3.3.2 Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich 2024-25
3.3.3 Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich 2025-26
3.3.4 Raport weryfikacja efektów – studia pierwszego stopnia
3.3.5 Raport weryfikacja efektów – studia drugiego stopnia
3.3.6.a Wyniki badania Monitorowanie Losów Absolwentów 2023
3.3.6.b Wyniki badania Monitorowanie Losów Absolwentów 2023_raport skrócony Historia
3.3.7 Raport dr. hab. Rafała Hryszko, prof. UJ, Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w Pracowni Historii Średniowiecznej Powszechnej
3.3.8 Raport dr. Krysztofa Popka, Informacje na temat sposobu monitorowania efektów kształcenia w Pracowni Historii Powszechnej Nowoczesnej

3.3.9 Raport dr. Dawida Golika o metodach sprawdzania efektów uczenia się wykorzystywanych na zajęciach prowadzonych przez pracowników Pracowni Historii Polski Najnowszej
3.3.10 Badanie Kandydatów na Studia – Wydział Historyczny 2024-2025
3.4.1 Pracownicy naukowi Instytutu Historii UJ
3.4.2 Zestawienie publikacji pracowników Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.3 Konferencje naukowe organizowane lub współorganizowane przez Instytut Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.4 Projekty badawcze realizowane w Instytucie Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.5 Konferencje poświęcone dydaktyce, w których brali udział pracownicy Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.6 Profesury i stopnie doktora habilitowanego nadane pracownikom Instytutu Historii UJ w l. 2019-2025
3.4.7 Doktoraty przygotowane pod opieką pracowników Instytutu Historii UJ, obronione na Wydziale Historycznym w l. 2019-2025
3.4.8 Lista doktorantów SDNH prowadzonych przez pracowników Instytutu
3.4.9 Lista szkół, z którymi Instytutu Historii UJ współpracował w latach 2019-2025
3.4.10.a Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2025
3.4.10.b Barometr Satysfakcji Studenckiej. Wydział Historyczny. Komentarze uzyskane w 2025 r.
3.4.11 Programy Szkół Letnich 2023, 2025
3.5.1 Opis budynku Instytutu Historii przygotowany przez CD UJ
3.6.1 Lista Interesariuszy Wydziału Historycznego UJ kadencja 2024-2028
3.6.2 Protokół z posiedzenia Rady Interesariuszy Wydziału Historycznego UJ z dnia 13.11.2024
3.6.3 Rada Opiniodawcza ds. Oceny Programu Studiów (przy Instytucie Historii) - skład
3.6.4 Notatka sprawozdawcza z przebiegu spotkania Rady Opiniodawczej ds. Oceny Programu Studiów
3.6.5 Małgorzata Dutka-Mucha (członek Rady Opiniodawczej), Propozycje obszarów, w których należałoby podczas studiów poszerzyć wiedzę i umiejętności studentów jako przyszłych nauczycieli
3.6.6 Sławomira Krupa (członek Rady Opiniodawczej), Uwagi do programu studiów w Instytucie Historii UJ
3.6.7 Wybrane formy aktywności i działalności popularyzatorskiej w kontekście upowszechniania nowych odkryć badawczych w l. 2019-2025
3.6.8 Pismo do Rektora UJ ws. zwiedzania Muzeum UJ
3.6.9 Programy Święta Instytutu 2024, 2025
3.6.10 List intencyjny ws. współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich
3.6.11 Książka Więch A. (red.), Dwadzieścia pięć lat rozmów na dwudziestopięciolecie powiatów w Polsce (Samorządowe Archiwum Mówione)
3.6.12 List intencyjny ws. organizacji Pól Chwały i przykładowe programy
3.6.13 Porozumienie dot. zajęć dla Centrum Młodzieży im. H. Jordana

3.7.1 Raport dr. Rafała Szmytki, Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

3.7.2 Umowa z Uniwersytetem w Orleanie o podwójnym dyplomie

3.8.1 Raport o działalność Koła Naukowego Historyków Studentów UJ

3.8.2 Raport dr. hab. Wiktora Szymborskiego, prof. UJ, o realizacji procesu dydaktycznego przez studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

3.10.1.a-g Sprawozdania z Oceny Zajęć Dydaktycznych na kierunku historia za l. 2019-2025

3.10.2 Zmiany w programach studiów w l. 2019-2025 (wyciąg rocznych raportów z przeglądu programu kształcenia)

3.10.3 Sprawozdanie ze spotkania Zespołu ds. Oceny Efektów Kształcenia 4.06.2025

3.10.4 Wzór protokołu hospitacji zajęć

3.10.5 Ankieta dla studentów nt. zmian programu – studia pierwszego i drugiego stopnia

3.10.6 Ankieta dla pracowników nt. zmian programu

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE